

ŠELDON B. KOL

DOCK HOLIDAY

CENA 40 DINARA

BROJ 161

DOŠAO JE TIHO
I UŠAO U LEGENDU

MASKIRANI

★ **DOK HOLIDEJ** ★

ŠELDON B. KOL

MASKIRANI

NIŠRO FORUM OOUR MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA
DOK HOLIDEJ
Broj 161

Glavni i odgovorni urednik:
Svetozar TOMIĆ

Urednik:
Zorka ĆIRIĆ

Naslov originala:
Sheldon B. Cole
MASK OF A MAN

Recenzija:
Radomir MILOSAVLJEVIĆ

Adaptacija i prevod:
Dragoslav MILOSAVLJEVIĆ

Lektor:
Sava DAMJANOV

Tehnički urednik:
Ferenc BARAT

Korektori:
Erika KOČIŠ-HORVAT
Valerija MILANOVIĆ

Stampa: 21. IX 1984.
Tržište: 7. X 1984.

Izdaje i štampa: NIŠRO FORUM — OUR MARKETPRINT, Novi Sad, Vojvo-
de Mišića 1. Glavni i odgovorni urednik: Svetozar TOMIĆ. Urednik: Zorka ĆI-
RIĆ. Naslov originala: Sheldon B. Cole — MASK OF A MAN. Copyright: UNI-
VERSUM PRESS.

Oslobodeno osnovnog poreza na promet, mišljenjem Pokrajinskog sekretarijata
za obrazovanje, nauku i kulturu SAP Vojvodine, broj 413-279/73. od 10. maja
1973. godine.

Više od pola časa Dok Holidej je bio prinuđen da sluša neprekidno brbljanje debeljuškostog pročelavog berberina koji je štrickajući makazama obilazio oko stolice sa Dokom kao žrtvom. Sa olakšanjem je dočekao da berberin izgovori tradicionalno „na zdravlje, ser” i da mu očisti odelo otrcanom metlicom. Ne sačekavši uobičajeno „najlepše hvala, ser” za bogatu napojnicu koju mu je dao, stavio je šešir na glavu i izašao napolje. No, tek što se našao na ulici leptir vrata susednog saluna su se s treskom širom otvorila i klupko ukoštac uhvaćenih ljudi sručilo se na trotoar. Sigurnosti radi Dok je uzmakao nekoliko koraka dalje da bi ostao na bezbednoj udaljenosti od centra tuče. Sa bezbednog rastojanja stao je da posmatra gužvu uskomešanih ljudskih tela. Ovo nije bio njegov grad jer je u njega stigao tek pre jedan čas i nije poznavao ljude koji su se tukli. Prema tome, njihov obračun nije ga se tićao. Video je kada je jedan trbušasti rvač pao pod zamahnutim pesnicama radom istesanog i očvrslog mladog čoveka mnogo mlađeg od njega, a odmah zatim i kada je taj isti mladić posrnuo od kiše udaraca koja se od pozadi sručila na njega. Mladić se okrenuo i sa puno borbenosti nasmrnuo na napadače. Bio je to hrabar ali uzaludan napor. Trojica ljudi mrkih lica obrušili su se na njega, skovitlali ga sa svih strana i obo-

rili udarcima na trotoar. Jedan od njih zamahnuo je nogom i zadao mu udarac u rame, a vrh čizme prošao je samo nekoliko santimetara daleko od mladićeve glave. Udarac je bio toliko jak da bi, po Holidejevom mišljenju, razbio mladićevu lobanju da ga je pogodio tamo gde je bio usmeren. Holidej se namrštiio kao da je sam primio taj zlikovački udarac i na krajevima usana urezala mu se bora negodovanja.

Do tog momenta mnoštvo ljudi izašlo je iz saluna i obližnjih kuća, i trotoar je bio zakrčen posmatračima. Mladić je s mukom uspeo da se dignu u klečeći položaj, a iz velike posekotine na obrazu niz lice mu se sivala krv. Holidejev pogled prešao je sa njega na čoveka za koga je zaključio da je vođa četvorice napadača. Bio je to jedan krupan, snažan čovek sa kariranom košuljom otkopčanom do polovine, tako da su se ispod nje videle masivne mišićave grudi obrasle crnom dlakom. Njegove dugačke koščate rake visile su pored tela kao da se on sam već povukao iz tuče. Potcenjivački osmeh pun prezira prema mladom čoveku činio je ružnim njegovo mesnato lice sa velikim ribljim ustima.

— Dajte mu takvu pouku da mu više nikada ne padne na pamet da se vrati ovamo — rekao je dubokim glasom koji je odjeknuo preko glava prisutnih posmatrača.

Mladić je sa dosta napora uspeo

da ustane, ali se ljuljao i jedva održavao ravnotežu. Holideju je bilo jasno da on zna kako je potucen. Bilo mu je takođe jasno da uprkos tom saznanju mladić namerava da i dalje nastavi borbu. Osećaj poštovanja prema potučenom očajniku naterao je Holideja da pride bilje do pozornice na kojoj će se odigrati konačno, neizbežno premijanje.

Vitljajući pesnicama, mladić čovek se bacio na trojicu napadača i zagor odobravanja i divljenja njegovoj hrabrosti začuo se iz okupljene gomile. Jedna pesnica pogodila ga je direktno u vrh brade i njegova kolena su zaklecala. Onda je jedan od trojice, visok i mršav, dograbio mladića za desnu ruku. Izvio ju je iza mladićevih leđa i potegao na gore, tako da mu je šaka došla iznad plećke. Istovremeno je drugi zadao strahovit aperkat koji je iz mladićevog grla izmamio muklo stenjanje zajedno sa jednim zubom i krvlju koja mu je linula na usta. Mladić se zateturio unazad zajedno sa visokim, mršavim čovekom koji ga je držao za ruku i koji ga je odmah zatim svom snagom gurnuo na zid saluna. Mladić se odbio od zida i mlitavo pao na trotoar kao poluprazna vreća.

Snažni čovek, koji je dotle stajao pred ulazom u salun, pružio je ruku i dohvatio jedno krilo leptir vrata. Na njegovim suviše velikim vlažnim ustima pojavio se zao osmeh. Držeći se za vrata preleteo je preko okupljene gomile laganim izazivačkim pogledom, a zatim ušao u salun.

Mladić je ostao da leži na trotoaru zgrčenih prstiju povređene desne ruke. Mršavi napadač mu je prišao, zločesto udahnuo vazduh kroz stisnute zube i zamahnuo desnom nogom. No pre nego što je zadao udarac, Dok Holidej, udaljen samo ne-

koliko koraka odatle, primetio je nezainteresovanim glasom.

— Dobio je već dovoljno.

Visoki čovek se trgnuo i osvrnuo oko sebe. Njegove tamne, duboko i blizu usadene oči, zaustavile su se na Holideju i zatim nastavile da traže onoga koji je to rekao. Za jedan kratak trenutak neverica se ukazala na njegovom licu, a zatim se njegov pogled opet vratio na Holideja, oči-gledno zbog stečenog uverenja da je samo on mogao izgovoriti reči koje je nasilnik čuo. Zatim je visoki promumlao. — Ovo vas se ne tiče, mister. Ili možda hoćete da se umešate?

Holidej ga je, međutim, hladno gledao. — Ako ga još jednom udarite, verovatno ćete ga ubiti.

Holidej je osetio da se interesovanje okupljenih okrenulo prema njemu i njegov pogled zadržao se na preostaloj dvojici nasilnika. Lica izubijana pesnicama mrgodno su se okrenula prema njemu. Onaj sa malo većim trbuhom promumlao je nešto drugu pored sebe i uputio se trotoarom ka Holideju.

— Da li ćemo ga ubiti ili ćemo ga još premlatiti, mister, to se vas nimalo ne tiče.

Holidej je slegnuo ramenima. — Vas četvorica ste pobedili, to je očigledno — rekao je. — To bi trebalo da vam bude dosta.

Snažni trbušasti čovek duboko je udahnuo, razgibao ramena i svom snagom zamahnuo ogromnom pesnicom prema Holidejevoj glavi. No, Holidejeva leva ruka munjevitom brzinom digla se i zaustavila masivnu pesnicu na polovini puta. Na čuđenje prisutnih, koji nisu mogli verovati svojim očima. Holidej je pojačao stisak rukom oko napadačeve podlaktice, tako da je ovaj uz prigušeno stenjanje bio prinuđen da klek-

ne na kolena, lica izobličena od nepodnošljivog bola. Pred očima građana događalo se nešto što nisu verovali da će se ikada dogoditi. Ovaj stranac, koji uprkos svojoj visini i telesnoj građi nije ostavljao utisak velike snage, uspeo je da samo jednim stiskom ruke obori na zemlju jednog od najsnažnijih siledžija u gradu. Potmuli udar kolena o drveni trotoar kao da je bio signal dvojici dugih siledžija da svoju ljutinu i bes okrenu sa onesvešćenog mladića na Doka Holideja. Pretećih, namrgođenih lica ustremili su se na Holideja i zastali na malom rastojanju levo i desno od njega, jer je Dok, oborivši jednog napadača na kolena, savio njegovu ruku još bliže ka njegovom licu i gurnuo ga između dvojice drugova na zid saluna. U tom trenutku mršavi visoki siledžija zamahnuo je pesnicom, ali je Holidej blokirao taj udarac pre nego što je napadaču zadao jedan strahovit kroše u vrh brade. Uzmičući van domašaja ruke drugog napadača, Holidej ga je povratnim udarcem gornjim delom pesnice pogodio u lice i odbacio sa trotoara. Sve se to odigralo u roku od nepune sekunde, dok je mršavi napadač još leteo ponet udarcem prema zidu. Istog trenutka kada je tresnuo o zid, mršavko je gadno opsovao i mašio se revolvera. No pre nego što je izvukao revolver iz futrole, stajao je pred uperenim „koltom“ Doka Holideja. Mršavkova ruka zastala je u pola pokreta kao sledena, a zatim su se njegovi prsti ispravili i revolver je kliznuo nazad u futrolu. Zaprepašćen brzinom kojom je Dok Holidej potegao oružje stajao je zabezекnut i rukom brisao krv sa usana. Onaj drugi napadač, koji je udarcem nadlanice bio odbačen na ulicu,

uspeo je u međuvremenu da ustane, ali je i on zastao kada je video revolver u Holidejevoj ruci. U tom trenutku gomila se razdvojila i kroz napravljeni prolaz na popriste tuce dosao je još jedan čovek.

Fridosica je bio snažno građen čovek, širokim ramenima, uosta ozbiljnog izgleda, star više od trideset godina. Holideju se učinilo da na njegovom licu zapaza nešto što mu je kao kroz maglu izgledalo poznato. Fridosica je na kosući nosi šerifsku zvezdu i drzao je u ruci revolver uperen u Holideja.

— Hej, vi tamo šta ovo treba da znači?

Holidej je hladnokrvno izdržao šerifov mrgođan pogled. Šerifov dolazak kao da je ulio novu hrabrost trojici siledžija koji su pre toga pretukli mladića. Onaj koji se nalazio na kolovozu zakoračio je na trotoar dok su tribonja i visoki mršavko, idući rame uz rame, preteći pošli ka Doku. Onaj koji je bio na kolovozu, usana naduvenih od Holidejevog udarca, odlučio se da uzme reč.

— Događa se to da se ovaj čova umešao tamo gde mu nije mesto. Bile. Potegao je revolver na nas i počeo da nam preti.

Bidov pogled je postao preteći oštari. Holidej je zapazio da je šerif bacio ispitivački pogled prema pretućenom mladiću, a zatim prema okupljenoj gomili. Konačno je sa negodoivanjem pogledao mršavka i čoveka sa okruglastim trbuhom. Zatim se njegov pogled ponovo vratio do Holideja.

— Po vašem odelu ne bih rekao da radite za ovog Harlija, a onda ne shvatam zašto ste se umešali. Jeste li možda prijatelj ovog čoveka? — zapitao je pokazujući pokretom gla-

ve na žrtvu tuče, koja je još uvek ležala na trotoaru.

Holidej je odmahnuo glavom.

— Ko ste onda vi i šta tražite u mom gradu? S kakvim pravom izazivate nered?

Holidej je zaustio da kaže svoje ime, ali se prizetio da će možda biti bolji ako ostane nepoznat. U ovom zabačenom gradu verovatno da ga niko nije poznavao i zbog toga je hladnokrvno odgovorio šerifu. — Ja se zovem Blejk Torp i došao sam dilažansom pre pola časa. Nemam ništa određeno na umu, šerife. U tuču sam se umešao kako bih upozorio ove ljude da će izvršiti ubistvo ako nastave da tuku mladića. Sada je, kao što vidite, sve prestalo, vi ste stigli na lice mesta i smatram da je slučaj okončan.

— Vraga je okončan! — grimnuo je visoki mršavko. Još uvek je pokušavao da nadlanicom obriše krv sa usana.

Holidej ga je pogledao ne menjajući nezainteresovan izraz lica. — Ja mislim da jeste. U stvari, događaj bi trebalo okončati time što će neko ovog povređenog momka odvesti lekaru. Posle toga svi se možemo vratiti onome čime smo bili zauzeti.

— A šta bi to u vašem slučaju bilo? — rekao je šerif naglašeno jasnom glasom.

— Zar je to za vas važno? — zapitao je Dok Holidej dižući upitno obrvu. — Radim ono što mi je volja i ako ne diram druge, niko nema prava da postavlja takva pitanja.

— U mom gradu ima — povisio je šerif ton još za jednu notu, premeštajući se s noge na nogu u nastojanju, kako je Dok pomislio, da ovlada situacijom a da ipak ni na koji način ne ispusti svoju pristrasnost prema trojici napadača. — U ovom

gradu ne želim skitnice i izazivače nereda. Želim da ulice budu čiste od raznog šijama. Kako vidim, može se desiti da ovi ljudi podnesu optužbu protiv vas i ako se to desi, moraću to pitanje ozbiljno da razmotrim. Pretpostavljam da shvatate šta to znači.

— To bi bilo gubljenje vremena — začuo se neki glas iza šerifovih leđa. Šerif se okrenuo na petama i žmireći ljutito očima, zagledao se u lepo obučenog prosedog čoveka. Svojim izgledom taj čovek je Holideju ličio na nekog advokata ili bankara, ili poslovnog čoveka značajnijeg kalibra. — Evo kako stoje stvari šerife Bredli — rekao je taj čovek. — Harli se napio i pod gasom je počeo da od sebe pravi budalu. Na kraju se uvalio u nevolju kojoj nije bio odrastao. Vaš brat, koji je sada u salunu, i ova trojica, Trimen, Rosko i Dali, svi zajedno propustili su Harlija kroz šake i rezultat tog njihovog poduhvata je ovde pred vama. Samo trenutak pre nego što sam ja stigao da se umešam ovaj nepoznati čovek je prišao i sprečio ovu trojicu koji su nameravali da Harlija dokrajče. Ja se u potpunosti slažem sa postupkom ovog mister Torpa i kažem vam da ću ja, a možda i neki drugi od ovih ljudi koji su prisustvovali tuči stati na Torpovu stranu ako se protiv njega podnese neka lažna optužba. Taj čovek je učinio samo ono što bi svaki drugi pošten čovek trebalo da učini u takvoj situaciji.

Bid Bredli se ispravio i oči su mu posivele. Dok Holidej je zainteresovano pogledao starog čoveka, zahvalan što ga je svojom intervencijom izvukao iz škripca. Nije se postavljalo pitanje da li bi iz nastale situacije Holidej mogao da ispliva, ali mu je svojim pristupom impozantni sta-

rac mnogo olakšao položaj. Niko u gomili nije rekao ništa što bi poduprio izjavu visokog, lepo obučenog građanina, ali se Holideju činilo da je taj čovek uživao dovoljno ugleda i da mu za ono što tvrdi nije potrebna ničija pomoć. Šerif se nekoliko puta premestio s noge na nogu, zatim ponovo pogledao Harlija koji se i dalje nije micao, a onda se na kraju ponovo okrenuo prema Holideju.

— U redu, Torpe, smatrajmo da je za sada događaj završen. Ali, čujte me šta ću vam reći, i čujte me dobro. Takve kao što ste vi ne želim u mom gradu. Prema tome, otputovaćete do večeri. Jeste li me razumeli?

To je već bilo previše. Mogao je još da podnese pomisao da mu neko preči zatvorom zbog toga što je sprečio tuču, jer je, makar formalno, dao šerifu povod za intervenciju. Potezanje revolvera, bez obzira na povod, nikada nije bilo nešto naivno. Ali, naređenje da ode iz grada Holidej nikada ni od koga nije hteo da prihvati. Znao je da šerif ima zakonsko pravo da ga odstrani iz grada, ali u ovom slučaju za to nije imao ono drugo, možda važnije, moralno pravo. Sem toga, i da je hteo, Dok nije mogao otići iz grada u toku koji mu je Bredli odredio, bar ne bez lišavanja sebe odmora i komfora. Ni je, dakle, bilo izbora, morao se sukobiti sa šerifom, makar po cenu neželjenog rizika. Ljut i nezadovoljan zbog neprijatnog toka događaja, a ipak sa nadom da neće doći do najgoreg, prozedio je preko usana hladnim, neprijateljskim tonom.

— Ono što vi morate razumeti šerifa, to je da sam došao u ovaj grad i da ću u njemu ostati onoliko koliko je meni volja. Jesam li dovoljno jasan?

Šerif ga je nekoliko trenutaka sa nevericom gledao. U njegovim očima smenjivali su se nedoumice, ljutina, mržnja i nešto što je moglo biti strah. Po svoj prilici šerif Bredli nije bio mnogo hrabar čovek, jer kako bi se drukčije moglo shvatiti njegovo blagonaklono ponašanje prema nasilnicima kao što su Trimen Rosko i Dali. Ako se pribojavao njih, onda se sasvim razumljivo mogao pribojavati i nepoznatog došljaka koga nije znao ni odakle dolazi ni na šta je sve spreman. Bez obzira na svoj civilizovan izgled i pristojno odelo, taj došljak je već pružio dokaze da se ne libi sukoba sa trojicom siledžija, pa se stoga valjalo pribojavati i onoga što bi mogao preduzeti u sudaru sa čuvarom reda. Sve su te misli kao senka preletele preko šerifovih očiju i Dok Holidej ih je magnovenju shvatio, te se zbog toga nadao da šerif neće ići do kraja. Kao da potvrđuje to Holidejevo rezonovanje, šerif je zatreptao i kroz stisnuto grlo zaustio skoro piskavim glasom. — Moje je pravo da...

— Vaše je pravo da izgređnike odstranite iz grada, to je tačno. Ali, ako ovi ljudi — pokretom glave pokazao je na Trimena, Roska i Dalija — mogu ostati u gradu posle onoga što su uradili ovom čoveku, onda mogu i ja.

Šerif je primeo ruku revolveru, a Trimen, Rosko i Dali su se preteći okrenuli prema Doku. No, šerif ih je pokretom ruke zadržao. Kao svaki slabić i on je u kritičnoj situaciji želeo da odluku odloži za neki drugi trenutak. — Mir — rekao je. — Ovde ja imam glavnu reč... — Posle nekoliko sekundi dodao je. — Ono što sam rekao važi i dalje, mister,

Ako do večeri ne nadete neki pošten posao, morate otići iz grada.

Holidej na to nista nije odgovorio. Znao je da ponavljanjem već rečene naredbe šerif samo spašava svoju čast i da pretnju neće ostvariti... sem ako na to ne bude primoran nekim nepredviđenim događajem. Odlučio je da bude uzdržan i da ne dovodi šerifa u iskušenje. Kratkim dostojanstvenim pokretom glave pozdravio je gospodski obućenog starog građanina i uputio se niz ulicu. Nije hteo da svrati u salun sa čijeg ulaza su ga namršteno gledali Rosko, Dali i Trimen. Napravio se da ih ne primećuje i prošao pored njih znajući da će se prosedi građanin pobrinuti da Harli bude odnet doktoru.

Dolazeći u Twin Piks, nameravao je da u tom gradu ostane nekoliko nedelja ili više, zavisno od toga kako ga sreća bude služila. Kraj boravka Springsu doneo je preokret, ali je taj grad napustio ipak sa mnogo manje novca nego što je imao kada je u njega došao. Tanke rezerve bile su mu dovoljne za dve do tri nedelje, ali za to vreme morao je doći do neke krupnije sume. Neprijatnost na samom početku i sukob sa šerifom nisu predskazivali svetlu perspektivu njegovom boravku u Twin Piksu, ali je verovao da će se ipak sve srediti i da Twin Piks konačno neće biti za njega ništa gori od nekog drugog grada na Zapadu. Nadao se da ga niko neće prepoznati i da će bar s te strane biti miran.

Idući ulicom razgledao je kuće pored kojih je prolazio tražeći hotel ili neki drugi smeštaj za noć. Ono što je tražio ugledao je na suprotnoj strani ulice, nekih pedesetak metara niže od saluna. Bio je to više pansion u kome se moglo dobiti prenoćište nego pravi hotel, zgrada od cigle i

dasaka koja je mirisala na crvotočno drvo, ovesušale stare tapete i prašinu. No, to Holideju nije smetalo jer je u svojim lutanjima video i gori smeštaj od toga. Dvonedeljno putovanje od Springsa, od čega je skoro nedelju dana proveo u dilažansi, iscrpeo ga je toliko da mu se činilo kako će prijatno spavati i u vučjoj jami. Ostavivši svoje stvari u sobi, sišao je niz stepenice i na tabli pored portirske lože pročitao da se večera služi između šest i osam časova. Proverio je vreme na džepnom časovniku i video da će morati da čeka oko jedan čas.

Izašavši iz pansiona, zastao je na trotoaru i bacio pogled na drugu stranu ulice prema salunu. Gomila ljudi bila se razišla i galama koja je dopirala iz saluna potvrđivala mu je da se sve, bar što se tiče malopredjašnjeg događaja, vratilo u normalno stanje. Pošto je zaključio kako je vreme da i on pokvaši grlo, Holidej je već hteo da zakorači na ulicu i pređe preko kada je ugledao istog onog prosedog, lepo obućenog čoveka, sada u pratnji neke mlade žene. Dolazili su njegovom stranom ulice. Očekujući da od njega nešto sazna, Holidej je zastao, a gospodski obućen građanin je požurio prema njemu dok je mlada žena zaostala iza njega sa izrazom zabrinutosti na licu.

— Mister Torpe, hoćete li sačekati trenutak.

Holidej je zastao da ga sačeka. Uprkos svojim odmaklim godinama stari čovek je hodao vrlo živahno i u njegovom držanju osećalo se naglašavanje sopstvene važnosti. Zastavši blizu Holideja, osmehnuo mu se ljubazno i rekao.

— Nisam ranije imao vremena da vam zahvalim ili da vam kažem ka-

ko ljudi kao vi pobuđuju u meni najdublje poštovanje. U ova sadašnja vremena vrlo se retko događa da ljudi jedan drugom u nevolji pomognu.

— Kako je Harli — zapitao je Dok zanemarujući građaninove hvalepeve.

— Pa dosta dobro, s obzirom na batine koje je dobio. Odveo sam ga doktoru Selviju koji ga je pregledao i izrazio mišljenje da će Harli moći večeras da odjaše kući, ali da će tamo morati da ostane u postelji nekoliko dana — visoki gospodin je sumorno zavrteo glavom pre nego što je duboko uzdahnuo. Zatim se na njegovo lice opet vratio topao osmeh. — Dozvolite mi da vam se predstavim. Ja sam Artur Magnus Krofter, vlasnik lokalne železnice — Krofter se okrenuo i rukom dao znak mladoj ženi da pride. Kada ga je ona poslušala, šetajući nervozno pogledom sa Holideja do starog vlasnika železnice, ovaj je nastavio — ovo je mis Beti Entri, koja radi za mene, sa velikim uspehom, mogu da dodam, kao moja sekretarica. Ona je takođe želela da vam zahvali što ste pomogli Harliju da prođe bez još težih posledica.

Holidej se ućtivo poklonio mladoj devojci. Bila je to omalena mlada žena krupnih plavih očiju i nežne kože, neoštećene surovim klimatskim prilikama. Duga mekana plava kosa padala joj je kao slap guste svile sve do ramena. Kada joj se Holidej poklonio, ona mu je uzvratila bojažljivim osmehom, a onda se obratila Krofteru.

— Mogu li sada poći da vidim Toma? Neću se dugo zadržati. Ona pisma mogu završiti i kasnije.

Krofter je potapšao po ruci i rekao. — Naravno da možete, mis Ent-

ri. Pođite odmah i zadržite se koliko god bude potrebno. U svakom slučaju, želeo bih da malo bolje upoznam našeg novog poznanika. Videćemo se kasnije na stanici.

Beti Entri je kročila korak nazad, bacila još jedan kratak pogled na Holideja i zatim se bez reči udaljila.

Isprativši je donekle pogledom, Krofter je nastavio. — Harli i ona su prilično bliski. Zbog toga je ono što se danas desilo za nju još jedan teret koji će morati da nosi. To će za nju biti teško, ali začudo, ona poseduje neobičnu veliku hrabrost za nekoga ko je tako mlad i sićušan. Ali, da ne govorimo više o tome. Hoćete li da sa mnom popijete jedno piće, mister Torpe? Čini mi se da ste zaslužili jedno.

— Naravno — odvratio je na to Dok. — U stvari, da budem iskren, baš sam razmišljao o jednom hladnom pivu.

— Odlično — rekao je Krofter i uputio se preko ulice.

Krofter je prvi ušao u salun i uputio se pravo bližem kraju šanka. Barmen im je odmah prišao. Pošto je pogledao Holideja zbunjenim pogledom, poslužio je ono što su poručili i odmah se žurno udaljio.

Krofter je digao čašu, nazdravio, srknuo piće i onda stao visok i uspravan koliko su mu to stas i godine dozvoljavali. — Recite mi sada nešto više o sebi, mister... Holideje — kada ga je Dok iznenađeno pogledao, on je žurno dodao. — Budite bez brige, neću vas odati. Ne znam šta vas je rukovodilo da kažete drugo ime, ali bilo šta da je u pitanju, to je vaša stvar i na pamet mi ne pada da se u to mešam. Ali, odmah sam vas prepoznao. Pre pet godina bio sam u Spring Tajm Veliju i ta-

mo sam vas video. Svi su pričali o vama i vašim podvizima, pa sam vas dobro zapamtio. Niste se mnogo promenili, možda ste samo dobili par bora oko očiju, ali to je sve.

Holidej se osmehnuo. — Nemam nekog posebnog razloga za skrivanje, već sam jednostavno želeo da ostanem nepoznat. Ponekad je tako lakše i jednostavnije.

— Verujem i poštovaću vašu želju. Ali, šta vas je donelo ovamo, ako se sme znati. Putujete iz zadovoljstva? Upoznajete nove ljude i krajeve?

Holidej je slegnuo ramenima. — Delimično ste u pravu, mister Kroftere. Od onih dana u Spring Tajm Veliju prešao sam mnoge hiljade milja.

— Krofter ga je zainteresovano pogledao. — To mora da ima nekih draži mada priznajem da lično nisam taj tip. Tamo gde nađem da mi je dobro, ja volim da pustim korene.

— Zavisi od toga šta se smatra za dobro. Ponekad čovek nije u mogućnosti da radi ono što želi. Ljudi mu nameću nešto drugo.

Krofter se zamišljeno zagledao u Holideja. — Teško je poverovati da čoveku vašeg glasa i reputacije neko može nešto da nametne. To sam se i danas uverio. Lako ste smirili buru u kojoj ste se našli... i vrlo vešto ste potegli revolver... brzo i u pravi čas. To ne može svako.

Holidej je odmahnuo glavom. — Možda, mister Kroftere, ali u tome i jeste problem mog života. Revolver ne može da mi donese ono što želim... naprotiv... ali, o tome ne vredi govoriti. Zbog toga bih i želeo da pred ostalima ostanem ono što sam i rekao: Blejk Torp.

Krofter je sa razumevanjem klimnuo glavom, shvatajući da Holidej

nije raspoložen da knjigu svog života otvori pred nepoznatim čovekom. Pre nego što je Krofter ponovo započeo razgovor, Holidej je naručio još po jedno piće. — Verovatno ste primetili okupljanje na drugom kraju odaje, mister Holideje?

Ne okrećući se u pokaznom pravcu, Holidej je klimnuo glavom. Nekoliko trenutaka pošto je zauzeo mesto pored šanka, on je osmotrio ljude u salunu. Dali, Trimen i Rosko stajali su na drugom kraju odaje zaokupljeni živim razgovorom sa krupnim visokim čovekom koji im je pre nego što je ušao u salun naredio da premlate Harlija. Sa njima je takode bio i šerif Bid Bredli, mada je on stajao nekoliko koraka dalje sa izgledom čoveka duboko zabrinutog zbog nečega.

Krofter je nastavio. — Dopustite mi da vam ukratko kažem ono što je potrebno da znate o njima, mister Holideje. Kao prvo, onaj krupni čovek je rođeni šerifov brat, Sem Bredli. On je vlasnik ovog saluna i angažovao je trojicu onih nasilnika da u salunu održavaju red. Ono što su danas učinili bila je na neki način njihova dužnost, jer je Tom Harli došao u salun i u svom ogorčenom kritikovanju Sema Bredlija postao previše zajedljiv i drzak. Vidite, mister Holideje, morate da znate da je Tom Harli bio u vrlo bliskim odnosima sa Beti Entri, koji su iz nekih samo njima poznatih razloga iznenada prekinuti, tačnije rečeno zahlađeni, jer mis Entri i Harli i dalje održavaju neke odnose. Harli nije pokazao spremnost da tu novu situaciju prihvati, a naročito ne od onog trenutka kada je saznao da Sem Bredli ukazuje mnogo pažnje mis Entri. U njihove odnose umešala se ljubomora i to je njihov ras-

tanak još otežalo i pokvarilo odnose između onih koji su tu takođe upleteni.

Holidej se u mislima prisetio izgleda lepe mlade žene u onom trenutku kada je sa svojim poslodavcem stajala na drugoj strani ulice. Sada mu je bilo shvatljivo što je izgledala zabrinuta. No, bacivši kratak pogled tamo gde je stajao Sem Bredli, zaključio je da po njegovim merilima njih dvoje nikako ne izgledaju kao skladan par. U stvari, smatrao je mršavog, mišićavog, mladog Harlija mnogo prikladnijim partnerom za takvu ženu i čovekom koji bi daleko pre trebao da probudi njeno interesovanje. No konačno, u toku svog života često je nailazio na čudne parove i na liude i žene koji na izgled nisu odgovarali jedno drugom, a ipak su živeli zajedno.

— I tako, dakle, Harli neće da ustupi svoje mesto i za svoj gubitak optužuje Sema Bredlija, je li tako? — zapitao je Holidej.

— Tako nekako, mister Holideje. To naravno nije moja stvar i neće me se ticati sve dotle dok Harli i Bredli njihove zadevice zadrže ispred mog praga. Ali, ne očekujem da će tako biti jer je mis Entri osoba koja zna šta hoće i ne odstupa od onoga što hoće, što ćete uostalom i sami videti.

— Što ću i sam videti? — ponovio je Holidej njegove reči prisativši se glasno izgovorenog šerifovog upozorenja da do večeri mora napustiti grad, što je i vlasnik železnice svakako čuo.

— Jasno mi je, kao i vama, da nećete poslušati šerifa. Možda i sam šerif to naslućuje iako ne zna ko ste. Mada je on neodlučan tip, pitanje je kako će se držati sutra kad vas vidi u gradu, jer ne može

dopustiti rušenje svog autoriteta. Razmišljajući o tome, došao sam na spasonosnu ideju. Ako biste se prihvatili nekog posla, šerif ne bi imao zakonskog osnova da traži vaš odlazak iz grada.

— Posla? To nije jednostavno.

— Možda bih vam ja mogao nešto ponuditi, mister Holideje. Dok sam pomagao Harliju, da ode do doktorove kuće, mnogo sam razmišljao o tome šta da se sa vama radi. U mojoj poslovnicu ima jedno prazno mesto za koje mislim da biste potpuno odgovarali, a pošto verujem da u principu nemate ništa protiv rada i pošto mi se čini da biste želeli da ovde neko vreme ostanete, smatram kako biste mogli razmisliti o tome da taj posao prihvatite.

Holidej je napucao donju usnu, ispio do kraja svoje piće i još jednom stavio čašu ispred konobara da je ovaj napuni. Ono što je u Twin Piksu video nije ga interesovalo ništa više niti manje od onoga što je video u desetak drugih gradova i naselja kroz koja je poslednjih meseci prošao. Izgledalo je da grad ima sve uslove za razvoj i dosta šansi za prosperitetnu budućnost. Predeo kroz koji je prošao toga dana bio je obrastao buinom sočnom travom i na njemu je paslo više goveda nego na drugim pašnjacima koje je u toku godine video. U stvari, taj predeo potsećao ga je pomalo na njegov rodni kraj, s tim što je, naravno, ovde ipak bilo nešto manje šuma i više pašnjaka. Dok je kroz prozor dilžanse posmatrao predeo, preplavile su ga uspomene iz mladosti, koje je svesno želeo da potisne, ali kojima se ponekad ipak predavao. Setio se svoje rodne kuće, roditelja kojih više nije bilo i prijatelja o kojima posle svog odlaska nikada ništa nije čuo.

Likovi tih ljudi lebdele su mu pred očima, nezaboravljeni ali ipak daleki.

— Kakvu vrstu poslova imate na umu, mister Kroftere? — zapitao je Dok Holidej vlasnika železnice.

— Bezbednost, mister Holideje. Sve do sada moja železnica bavila se samo običnim poslovima... prevozom stoke, kabaste robe, potrebama trgovine i slično, i naravno, prevozom putnika. No, prošlog meseca potpisao sam ugovor sa Old Femovim rudnicima i počev od ovog meseca trebalo bi da za njihov račun prevozim novac namenjen za isplatu radnika. Rudnici su izgradili jedan mali grad da bi tamo zadržali radnike, umesto da posle izlaska sa posla oni prelaze mnogo milja kako bi u nekim sumnjivim krčmama i bordelima potrošili svoje zarade i da se možda nikada ne vrate na posao. Rudnik namerava da svoje radnike isplati za njihov rad, a da ih istovremeno obezbedi sa svim onom što mi je potrebno, tako da tamo gde rade imaju sve udobnosti i da mogu zadovoljiti sve svoje potrebe. Mislim da je to dobra ideja jer je veoma teško naći poštene, vredne ljude, veoma mnogo košta dok se oni priuče poslu i veoma je teško naći zamenu za takav kvalitet radnika.

— A šta bi bila moja dužnost? — zapitao je Dok.

Krofter je pogledao „Kolt” sa drškom od slonove kosti u futroli od crnog mekanog boksa koja je visila na Holidejevom kuku. — Vaša dužnost bi bila da, ako je potrebno, iskoristite vaše sposobnosti sa ovim oružjem, mister Holideje, da štitite ono što prevozim. Naravno, ja ću preduzeti sve mere predostrožnosti da tačno vreme transporta novca ostane u potpunoj tajnosti. U stvari, je-

dine osobe koje će unapred znati kada će se novac transportovati bićete vi, ja i mis Entri. Vi ćete, dakle, jedanput ili možda dvaput mesečno putovati tim vozom i motriti šta se događa. To je potrebno da eventualni pljačkaši vaše prisustvo u vozu ne bi smatrali neobičnim. To putovanje ne bi bilo ništa naporno, imali biste pun komfor i praktično nikakve obaveze, sem da motrite šta se oko vas događa. Naravno, kada u kolima bude novac, onda će u putovanje biti uključen i izvestan rizik, ali to za vas nije ništa novo. Vi ste čovek rizika, zar ne? Kako vam se čini ovo što sam rekao?

Holidej se uzdržano osmehnuo i slegnuo ramenima. — Izgleda mi da u mene imate silno poverenje, mister Kroftere.

— To ne treba da vas čudi, mister Holideje. Znam da ste prijatelj sa čuvenim šerifom Erpom, a čuo sam i da ste par puta činili usluge kompaniji Vels Fargo. Istina, ja ne mogu da vam platim toliko koliko Vels Fargo, ali nastojaću da vaše usluge ne budu obezvređene. Končno, taj posao će vam omogućiti da bez komplikacija ostanete u gradu koliko želite, dakle, posao je obostrano koristan.

Holidej je zamišljeno klimnuo glavom. — U pravu ste. Čini mi se da bi mi vaša ponuda odgovarala.

— U tom slučaju treba samo da se dogovorimo o nagradi. Vi znate da se ovde plaća oko pedeset dolara mesečno, uz stan i hranu. Obzirom na vaše ime i eventualnu opasnost, predložio bih vam za svako putovanje s pošiljkom po dvesta dolara. Uz to bih vam obezbedio smeštaj i ishranu u pansionu. Šta kažete, da li vam to odgovara?

Holidej je klimnuo glavom. — To je u redu, mister Kroftere.

— Mogu li onda računati da smo se sporazumeli?

— Možete. Od danas su vaše pošiljke moja briga. — Holidej je pružio ruku i Krofter je prihvatio, a onda naručio još jedno piće.

Nekoliko trenutaka kasnije Krofter je primetio da ih Sam Bredli pažljivo posmatra. Obratio se Holideju i rekao. — Predlažem da se sada razidemo, mister Holideje. Ja ću vas obavestiti kada treba da putujete, a dotle ste slobodni. Ja imam sutra dosta posla i hteo bih da ono glavno završimo do podne jer volim da sam posle podne mirniji.

— Čekaću na vaš poziv, mister Kroftere — odgovorio je na to Holidej i pogledom ispratio visokog starca koji se udaljio. Kada su se leptir vrata sklopila za njim, Holidej je osetio da mu se sa drugog kraja odaje približava neki čovek. Okrenuo se i ugledao šerifa Bida Bredlija kako dolazi u njegovom pravcu, gledajući u hodu na svoj džepni časovnik.

Holidej je završio svoje piće i gurnuo čašu da klizne po šanku do barmana. Praveći se da ne primećuje Bida Bredlija, izašao je iz saluna i uputio se pravo prema svom pansionu. Posle večere povukao se u svoju sobu. Posle pola časa spavao je mirnim snom sa revolverom okićenom na dohvat ruke o ivicu kreveta.

II

Dok Holidej se umivao iz lavora na umivaoniku kada ga je glasno kucanje nateralo da prekine i da, brišući se ubrusom, pređe preko odaje do vrata. Posetilac je bio še-

rif Bid Bredli, praćen trojicom salunskih čuvara reda koji su dan ranije premlatili mladog Harlija. Dali, Trimen i Rosko. Bredli i Dali, na čijem su se licu još videli tragovi jučerašnje tuče sa Harlijem, držali su revolvare u rukama napolene na Holideja.

Videvši Holideja na vratima, Dali je rekao. — Zar ti nisam rekao, Bide, priznaj? Ova prokleta guja od čoveka nije ni imala nameru da poslušaj tvoje naređenje i napusti grad. Prema tome, on je prekršio zakon i tvoja je dužnost da ga zato kazniš. Neka plati svoju krivicu.

— Nisam ničim prekršio zakon — odgovorio je Holidej mirno, još uvek se brišući ubrusom. Njegov hladan pogled prešao je lagano sa jednog do drugog lica sve četvorice posetilaca. No, iz njegovih očiju, koje su hladno svetlucale ispod žmireći spuštenih kapaka, nije se moglo primetiti da li je Holidej uzrujan ili ne. Na izgled pustolov je bio miran, pribran i hladan kao led.

— Prekršili ste zakon, mister, nema u tome nikakve zabune — ponovio je Dali. — Šerif vam je juče rekao da do večeri napustite grad, a vi to niste učinili. Prema tome, sad morate da snosite posledice svoje neodgovornosti prema njemu... i prema nama.

— Jeste li vi šerifov zamenik, mister? — Zapitao je Dok Holidej.

Dali je žustro potvrdio glavom. — Naravno da jesam, mister. Budući da sam častan i pošten građanin, šerif me je odredio za svog zamenika da mu pomajem u slučajevima kada dođe u sukob sa izgradnicima i skitnicama kao što ste vi. Vi u ovom gradu nemate šta da tražite, ovde niste poželjni, i zato ćemo vas silom proterati.

Holidej je shvatio koliko je sporazum sa vlasnikom železnice bio koristan za njega. Bez tog sporazuma morao bi ili doživeti sramno izgnanstvo, ili doći u sukob sa četvoricom siledžija. Zaposlenje kod Kroftera bar privremeno je skidalo taj problem sa dnevnog reda. Zadovoljno je odmahnuo glavom i prodornim pogledom odmerio Dalija. — Ja sam na neki način građanin ovog grada, mister, isto toliko koliko i vi.

— Kako to? Šta sad izvodite? — procedio je preteći Dali.

— Ja radim za mister Kroftera — odgovorio je Dok hladno.

Dalijevo lice se smrčilo. — Kako to, mister? — kročio je korak bliže Holideju i pritisnuo mu cev revolvera u pleksus.

Holidej je oborio oči do revolvera, a zatim je njegov pogled kliznuo duž Dalijeve ruke. Video je napete mišice na podlaktici i zaključio da bi bilo opasno ako bi debeljuškastog šerifovog pomoćnika dalje izazivao. No, morao je ostati čvrst, imao je na to pravo i nije bilo razloga da se nepotrebno priklanja pred silom.

Pogledavši smelo ostale, rekao je. — Od juče radim za mister Kroftera. Šerife, predlažem vam da ubuduće za svoje poslove angažujete bistrije ljude od ovih kukavica.

Trimen i Rosko su preteći zakoračili napred, lica ispunjenog ogorčenom mržnjom. — Nikome ne dozvoljavam da me tako naziva, mister — procedio je Rosko odgurnuvši mršavog Trimena u stranu. Trimen je stajao namršten, sa rukama oslonjenim na predicu opasača.

Bid Bredli je kradomice pogledao duž hodnika i prozborio. — Stanite

malo, momci, može biti da je istina to što kaže.

— Nije važno da li je istina ili nije — promućao je Dali. — Čuo si kako nas je nazvao! Časna reč, neću dopustiti da me neka nalicka-na skitnica vređa i da zato ostane nekažnjen! Ne, boga mi, to neću dopustiti.

Dalijev revolver odmakao se od Holidejevog pleksusa nekoliko santimetara i pritisak cevi je popustio. Istovremeno, Trimen je zamahnuo pesnicom sa nametom da Holideju zada udarac u glavu. No, Holidej se munjevito pomerio u stranu i levom rukom mašio se Dalijevog uperenog pištolja. Dočepao je cev pištolja i okrenuo je u stranu baš u trenutku kada je revolver opalio. Trimenov udarac je takođe promašio, a Holidejeva pesnica zviznula je kroz vazduh i pogodila Trimena tačno između očiju, od čega se ovaj zateturao i naleteo na Roskoa iza njega, izbacivši ga iz ravnoteže. U magnovenju, Holidej je zadao jedan oštar kratak apeckat Daliju u bradu, a onda iz ruke ošamućenog snagatora oteo revolver. Odbacivši revolver levom rukom na pod, nastavio je da tuče Dalija i s još dva dobro plasirana udarca oborio ga na kolena, skoro obnevidelog od krvi koja mu je potekla iz povredene arkade i velike naprsline kože na obrazu. Sklanjajući se dalje od Dalija, Bid Bredli se zapleo o njegovu nogu i zamalo što nije pao. Dok je on uspeo da povрати ravnotežu, Dok Holidej je već bio silom povukao Dalija na noge i tresnuo ga o zid hodnika.

— Nikada više nemoj potezati revolver na mene — prosiktao je Holidej — ukoliko nisi rešio da me ubiješ.

Rekavši to, Holidej je pustio trbušastog šerifovog zamenika i okrenuo se prema ostalima. Pogledom punim mržnje Rosko se suočio sa Holidejevim pogledom, ali je ruke zadržao dalje od revolvera. Trimen se lagano uspravio i protresao glavom da bi se osvestio. Pre nego što je moglo doći do nastavka obračuna, u hodniku su se trčeći uz stepenice pojavili: Artur Krofter i portir iz pansiona. Krofter je ušao u sobu i zastao odmah kod ulaza.

Nesigurnog izraza lica Bredli je zatitao. — Jeste li vi primili u službu ovog gospodina, Kroftere?

— Da, jesam.

— Ali, ja sam mu naredio da napusti grad — rekao je Bredli nešto čvršćim glasom, pokušavajući da ovlada nastalom situacijom. Naslućivao je da je zbog svog kolebanja i nesigurnog držanja možda izgubio nešto od svog ugleda u očima ostale trojice i sada se svim silama trudio da ponovo stekne toliko potrebnu važnost i autoritet.

— Vi ste mu rekli da napusti grad zbog toga što nije imao nikakvo zaposlenje, Bredli, i to je sasvim u skladu sa zakonima ovog grada jer smo se dogovorili da ne trpimo skitnice i probisvete — rekao je Krofter. — Ali, sada stvari stoje drukčije. Gospodin Torp je našao zaposlenje i ja mogu da garantujem za njega.

Bredli je nešto opsovao sebi u bradu. Sada se Dok Holidej, koji je u međuvremenu priplasao svoj opasač sa revolverom obratio Krofteru da mu objasni događaj. — Ovi ljudi su došli i počeli da lupaju na vrata. Kada sam im otvorio, počeli su pretiti da će me silom oterati iz grada. Ova debela budala Dali čak je potegao revolver i uperio ga na me-

ne. Sumnjam da ću mu to ubuduće pasti na pamet jer sam ga uverio da mi se takvi postupci ne dopadaju.

Krofter je ozbiljno pogledao Dalija, a onda Trimena i Roskoa. Ja sam vam već ranije rekao da to što radite kao pomoćnici Senia Bredlija ne znači kako imate pravo da napadate ljude u ovom gradu. Red i zakon nisu vaš čef i volja, to treba da utvrdite sebi u glavi. A sada, gubite mi se s očiju — obraćajući se šerifu, dodao je. — Trebalo bi da bolje birate svoje saradnike šerife.

Dali je besnim iskolačenim očima fiksirao Kroftera. Izgleda da je bio na ivici da Krofteru nešto odgovori, ali je Bid Bredli odlučio drugačije i rekao mu.

— Biće najbolje da poslušáš ono što ti se kaže, Dali. To važi i za vas ostale. Obzirom na ovo što je gospodin Krofter rekao, ja protiv Torpa nemam ništa. On sada ima zaposlenje i slobodan je da ostane kao i svaki drugi građanin.

Mršteći se prema Holideju, Trimen je laganim koracima pošao iz sobe. Prolazeći pored Holideja, rekao je kroz stisnute zube. — Nemojte smatrati da je ovim naš račun raščišćen, mister.

Holidej se napravio da ga nije čuo. Stajao je mirno nedaleko od vrata i trljajući zglavke na pesnicama, gledao za Dalijem i Roskom koji su se udaljivali hodnikom. Pošto su Bid Bredli, Krofter i portir pansiona izašli iz sobe, Holidej je zatvorio vrata i na brzinu navukao čistu košulju i zavezao mašnu. Izlazeći iz sobe sa sakoom prebačenim preko ruke, zaključao je vrata, dobio ključ portiru i navlačeći sako, obratio se Bredliju.

— Šerife, mislim da bi bilo pa-

metno ako biste vaše pomoćnike držali na oku. Ako to ne budete uradili građani ovog grada mogu doći do zaključka da vaš način održavanja reda i mira u gradu nije poželjan, a oti toga pa do mišljenja da i vi niste poželjni kao šerif, samo je jedan korak.

Očešavši se u prolazu o Bredlija crvenog u licu od ljutine, Holidej je pošao hodnikom do vrha stepeništa. Odlazeći čuo je kako Krofter nešto govori Bredliju, ali ga uopšte nije interesovalo da zna o čemu je bilo reč. Sišao je do izlaza i, izašavši na trotoar, sačekao Kroftera koji mu se ubrzo pridružio.

— Kroz nekoliko meseci održaće se novi izbori za šerifa — rekao je Krofter. — Bredli će morati da se trgne ili mu se može desiti da ne bude izabran i pored podrške njegovog brata i drugih koji ga podržavaju u želji da love u mutnom. Radiću svim silama na tome.

Holidej nije prokomentarisao ovu Krofterovu izjavu. Pošto ga je pažljivo pogledao očekujući neku vrstu objašnjenja za njegovo ćutanje, Krofter je poveo Holideja trotoarom, a zatim na drugu stranu ulice prema železničkoj stanici. Kada su se približili vratima jedne male zgrade na stanici, Holidej je u vazduhu osetio prijatan miris kafe pomešan sa mirisom pržene slanine.

— Najpre doručak, a onda ćemo preći na posao, mister Holideje — rekao je Krofter ulazeći u staničnu zgradu — naravno, ukoliko ste raspoloženi.

Holidej je ušao za njim, još uvek osećajući ključav bol u zglobovima desne pesnice. Ušavši u malu ogradu, ugledao je Beti Entri pored jedne okruglaste trbušaste peći, kose vezane u konjski rep, obučena u be-

lu bluzu zategnutu preko njenih čvrstih, visoko dignutih grudi. Kada su njih dvojica ušli, ona se okrenula i pošto se osmehnula Krofteru, njen pogled se zadržao na Doku Holideju. U tom pogledu Holidej je otkrio prikrivenu brigu, pa čak i strahovanje, ali odmah zatim ona mu se stidljivo osmehnula i tog izraza njenih očiju je nestalo. Beti se odmah zatim vratila pripremanju doručka.

Krofter je privukao stolicu do jednog malog stola i seo. — Uzmite i vi stolicu i sedite, mister Holideje. Pretpostavljam da još niste doručkovali. Beti i ja volimo da doručkujemo ovde pre nego što se grad probudi. To nam omogućava da sebi pružimo ukusnu hranu, prijatno društvo i ugodan razgovor... mislim da nema ničeg boljeg čime bi čovek mogao početi dan. To ga stavlja na pravo mesto, pomaže mu da zadrži dobro raspoloženje. Zar ne mislite da je tako?

— Složio bih se da jeste — rekao je Dok. Sa mesta gde je sedeo mogao je da vidi Beti s profila i njenu siluetu ljupko zaobljenu, tako da se u tom momentu u njemu pokrenulo nešto toplo, nešto što nije bilo uobičajeno u njegovom svakodnevnom lutalačkom pustolovnom životu. Izgledala mu je ljupka, ženstvena i čvrsta, skladnih iako nešto umanjanih razmera. Ostavljala je tako na njega utisak neke suptilne povezanosti sa svetom oko sebe i otuda ga je činjenica da je angažovana u romantičnoj vezi sa Semom Bredlijem ponovo iznenadila. Pokušao je da to objasni sebi činjenicom da Sem Bredlija uopšte ne poznaje i da je možda nepravilno suditi o njemu samo na osnovu postupka njegovog brata i njegovih šuvara reda u sa-

lunu. No, tada se ponovo prisetio zlog osmeha na licu Sema Bredlija i činjenice da je on naredio da Harli bude divljački pretučen.

Jelo koje je Beti Entri pripremila bilo je izvrsno i moglo se uporediti sa jelima u najboljim restoranima velikih gradova. Holidej već dugo nije doručkovao sa takvim apetitom. Ustajući od stola, uzeo je svoj prazan tanjir i odneo ga do sudopere pored peći. Nije mogao da odoli a da svoje zapažanje o jelu ne izrazi glasno, na šta je Beti malo porumenela i još jednom mu se stidljivo osmehnula. Sa izrazom zadovoljstva na licu Krofter je poveo Holideja iz male odaje. Na šinama ispred stanice nalazio se voz sastavljen od osam teretnih vagona i lokomotive, ali Dok na peronu nije zapazio nikakvu aktivnost.

Krofter je počeo da mu objašnjava. — Nešto kasnije u toku jutra u grad će doći rančer Kasidi sa svojim kaubojima. Očekuje se da stignu sa oko sedam stotina grla goveda koja treba da budu transportovana na pijacu u Jumi. Kada stignu ovde, oni će stoku najpre zatvoriti u obore i posle toga će je utovariti toliko koliko u ove vagonne može stati. Utovar je njihova obaveza, ali ja bih voleo da vi nadgledate taj utovar i da proverite broj utovarene stoke. Ove nije deo našeg sporazuma, ali ako ste spremni da se prihvatite obaveze, to će vam biti plaćeno. Utovar će biti završen do posle podne, a lokomotiva će nabiti paru za polazak do zalaska sunca. Ako se prihvatite i ovog posla, poći ćete u posebnom vagonu sa tovarom i nadgledati istovar na stanici u Jumi. Sa vama će poći i Ben Kasidi. Videćete da je

on energičan, čvrst čovek, ali i oprezan u isto vreme... No, u svakom slučaju, on je dobar čovek i pošten kako se samo poželeti može. Samo vam skrećem pažnju da ga mnogo ne pritiskate za ono što vam se ne sviđa i da sve sprovodite u dogovoru s njim. U tom slučaju garantujem vam da će te se sprijateljiti pre nego što stignete u Jumu.

— To je sad nešto novo. Koliko treba da traje taj put? — zapitao je Dok.

— Pet dana, pod uslovom da ne bude nekog zadržavanja.

— Nemam ništa protiv da ovaj put pođem. Ovde nemam nekog naročitog posla i možda će biti dobro da ne izazivam previše šerifa svojim prisustvom. Dobro, prihvatam, ali u tom slučaju morao bih da spremim nešto stvari.

— Slažem se. Za to imate dovoljno vremena. Možete otići do vašeg pansiona i spremiti šta vam treba, a ja ću ostati na stanici. Imamo dosta vremena, ali ja volim ako se sve blagovremeno završi.

Holidej je klimnuo glavom Kroftelu u znak da se i on slaže sa takvim mišljenjem i udaljio se glavnom ulicom. Ušavši u pansion, zatekao je portira na svom mestu. Prošao je pored njega i posle nekoliko minuta vratio se sa malom putnom torbicom u kojoj su se nalazile njegove najpotrebnije stvari. U prolazu je dobacio radoznanom portiru.

— Biću odsutan nekoliko dana, ali soba ostaje angažovana za moj račun.

— Mister Torp negde putuje?

— Da, biću zauzet na drugoj strani.

— Možda će to biti najbolje. Malčas su neki ljudi njuškali oko pansiona kao da ih nešto jako interesuje.

— Da li ih poznajete? — zapitao je Dok.

Stari portir je bacio pogled niz sporednu ulicu prema glavnoj ulici i pljunuo u pijuvacnicu žučkasti duvanski sok. — Svako u ovom gradu poznaje Tjuba Dalija, Džeja Trimena i Hola Roskoa.

Holidej je osetio da mu se utroba zgrčila. — Hvala — rekao je i odmerenim korakom izašao iz pansiona. Mučio ga je neki osećaj da bi možda bilo mudrije da ipak ode iz ovog grada. Stigavši do glavne ulice, osvrnuo se oko sebe, ali nigde nije bilo ni traga od trojke koja je izgleda bila rešena da mu na ovaj ili onaj način stvara neprilike. Možda će se ohladiti posle onoga što su jutros opet doživeli, ali Dok nije mnogo verovao u to.

Prolazeći pored Krofterove kuće, stekao je utisak da je to pre palata u srazmerama tog grada nego obična kuća. Zdanje je bilo okruženo prostranim verandama, a sama zgrada izgledala je toliko velika da u njoj ima bar tucе spavaćih soba. Zgrada je bila lepo obojena belom bojom i ostavljala je utisak hladovitosti. No, pošto nije imao mnogo vremena da razmisli o toj kući i društvenom statusu njenog sopstvenika, Dok se uputio prema stanici i stigao tamo a da uz put nije sreo ni jednu osobu. Zatekao je Kroftera koji ga je očekivao u blizini teretnih vagona. Mahnuvši rukom Holideju, Krofter se popeo uz gvozdenе stepenice i po-

vukao u stranu ogromna klizajuća vrata. Ušavši za njim u unutrašnjost vagona, Holidej je zapazio da je vagon preuređen u prilično udobnu ocaju za stanovanje. U njemu se nalazio jedan писаћи sto, stolica, i u jednom uglu čelična kasa, a na drugoj strani ležaj, sto i stolice, kao i drugi nameštaj potreban u svakodnevnom životu.

Krofter je pogledao Holideja samozadovoljnim izrazom lica i objasnio mu. — Kada budemo počeli sa transportovanjem novca, istovremeno ćemo u suprotnom pravcu voziti zlatnu i srebrnu rudu. Vaša je dužnost biti da ostanete u ovom vagonu od početka do kraja putovanja. Vagon će biti zaključan sve dok ne stignete na određeno mesto. No, pošto ste prihvatili da putujete sa tovarom stoke, odlučio sam da ovaj vagon priključim uz kompoziciju kako bi ste udobnije putovali. Kako vam to izgleda, jeste li zadovoljni?

— Izgleda solidno zamišljeno i izvedeno — rekao je Holidej. Prošetao je po vagonu u kojem se čak nalazio i jedan lep tepih, i pogledom obuhvatio sve što se u njemu nalazilo. Odjednom, ponet nekim neočekivanom impulsom poželeo je da negde krene, da nešto preduzme, da bude aktivan.

— Kad sve ovo vidim, nije mi nimalo žao što sam prihvatio vaš predlog — priznao je Dok. — U ovom vagonu biće mi čak udobnije za spavanje nego u pansionu.

Krofter je zadovoljno protrljao ruke. — Lepo, ovo je samo početak velikog poduhvata, mister Holideje. Očekujem da će se posao razviti i da ćemo kroz godinu ili dve sav novac iz ove pokrajine transportova-

ti vozom. A sada, ne bi bilo loše da predete preko do mis Entri koja će vas upoznati sa onim što je do sada učinjeno i što još treba učiniti. Pretpostavljam da vas to može zanimati. Kad Kasidi dođe sa svojim stadom, ja ću vas pozvati.

Bez dalje ceremonije Artur Krofter je sišao iz vagona na peron i udaljio se idući za svojim poslom. Holidej je pošao za njegovim primerom, presao preko perona do male poslovnice i zakucao na vrata. Čuo je iznutra glas Beti Entri koja ga je pozvala da uđe. Sedela je za pisaćim stolom i kada je Holidej ušao, ona ga je rasejano pogledala.

— Mister Krofter mi je rekao da vas upoznam sa osnovnim crtama našeg poslovanja, mister Torpe, ako budete pokazali interesovanje da to saznate. U stvari, nemate mnogo šta novo da naučite, sve je dosta prosto mada je uvek potrebno ispisati puno papira i popuniti mnoštvo raznih obrazaca, kao na primer ovaj tovarni list i slično. Mister Krofter je čovek koji voli preciznost i tačnost, i ne može da podnese ništa što drukčije izgleda. Njegovo geslo je: samo temeljno obavljen posao je dobro obavljen posao. Ako to čovek ima na umu, onda mu je pravo zadovoljstvo da radi sa njim. U suprotnom, verujem da bi bio vrlo strog.

— Ne interesuje me mnogo čime se bavite, mis Entri — rekao je Dok ali, kada sam već tu, onda nije loše da nešto o tom poslu i saznam. Što se tiče gospodina Kroftera, našeg zajedničkog poslodavca, on je na mene ostavio utisak poštenog čoveka. Za mene to je najvažnije i ako kod nekoga otkrijem tu oso-

binu, onda obično nemam drugih zahteva.

Beti ga je obuhvatila pogledom od glave do pete. — Jeste li ikada radili kancelarijski posao, mister Torpe?

— Vrlo malo, mis Entri, ali ne očekujem da će se o mojim kvalitetima suditi na osnovu toga. Kako mi je objašnjeno, ja ću najveći deo vremena biti u pokretu, je li tako?

— Oh, da, vaš posao je zaista takav da nećete sedeti u kancelariji... verovatno ni minuta. Ali, da li vam je mister Krofter pomenuo da se od vas očekuje da od lica sa kojima budete u poslovnom kontaktu pribavljate neke vrste pismenih priznanica i potvrda? Je li vam pomenuo da ćete pratiti novčane pošiljke za rudnik?

— Da, rekao mi je.

Beti je uzdahnula i rekla. — Mislim da je to greška, mister Torpe. Železnica i ovako pravi vrlo dobre poslove, i za proteklih šest meseci mi uopšte nismo imali nikakvih nepravilnosti. Ali, kada mister Krofter bude počeo da transportuje gotov novac, to će biti nešto drugo. Bojim se da tada neće sve ići bez potresa i da ćemo imati dosta nepravilnosti.

— Sve mora da se razvija, pa to pravilo važi i za biznis. Mister Krofter to vrlo dobro zna i zato je prihvatio nov posao sa transportom novca — objasnio joj je Holidej. Uzeo je sa stola jednu knjigu i počeo da prevrće listove. No, upisane količine robe, kao i cene koje su rubrike sadržale, nisu ga mnogo interesovale. Zavalo se nazad u stolici, ispružio noge i zagledao se u Beti. Ostao je tako sve dok ona nije porumenela.

— Kako je Harli — zapitao je konačno.

Naglo mrštenje pokvarilo je glatku liniju njenih obrva i ona je malo napućila usne. Posle nekoliko sekundi ćutanja rekla je. — Sa njim će biti sve u redu.

— Je li otišao iz grada?

Beti je odmahнула glavom i zrak svetlosti koji se probijao kroz prozor odblesnuo je na njenoj svetlopijavoj kosi. — Ne znam, doktor je rekao da bi trebalo da ostane preko noći, ali Tom je tvrdoglav.

— Da je tvrdoglav, to je tačno — složio se Holidej. — Neko ko je razumniji otišao bi još sinoć.

Beti je počela preturati po nekim papirima, očigledno ne znajući šta će sa rukama. Oborila je pogled na pisači sto i rumenilo joj se popelo još više uz obraze. A onda se spolja začula galama i ona se ispravila na stolici. Digla je pogled i oči su joj se iznenađeno raširile, kao da je očekivala da će odnekuda naleteti neka nepoznata opasnost.

Trenutak kasnije u kancelariju je ušao pretučeni Tom Harli. Jedna ruka počivala mu je u povezu na prsima, a druga mu je mltavo visila pored tela. Zglavci na pesnicama bili su mu pokriveni flasterima i mrljama podlivene krvi. Njegovo lice predstavljalo je masku tamnih, krvavih podliva, modrica i posekotina premazanih nekom lekovitom mašću. Kada je ušao, zastao je pored vrata i zagledao se u Beti Entri, ali nije rekao ništa.

Holidej se okrenuo u stolici i Harliju učtivo klimnuo glavom. Umesto da na isti način odgovori, Harli se namrštio i rekao. — Mislilo sam da ste vi samo u prolazu, mister Torpe. Čuo sam da vam je posle onog inci-

denta, kad ste mi pružili pomoć, naređeno da napustite grad.

— Da, tako je bilo — potvrdio je Dok.

— I? — zapitao je Harli.

— Ja na to nisam obratio pažnju.

Holidej je primetio da je u Harlijevim očima za trenutak blesnula vatra zadovoljstva. U njemu je još uvek živelo dosta borbenosti, zaključio je Holidej.

— Drago mi je što ste ostali, tako da mogu da vam zahvalim, mister Torpe. Maločas sam video starog Kroftera i on mi je rekao da ste ovde. Nije mi pomenuo da ćete trajno ostati u gradu, niti mi je rekao da poznajete Beti.

— Upravo sam pre kratkog vremena upoznao mis Entri, Harli — rekao je Holidej. — A što se tiče zahvaljivanja, zaboravite na to. To nije važno.

Harli je odmahnuo glavom. — Ne, neću da zaboravim. Ja nemam mnogo prijatelja u ovom gradu, možda samo dvojicu ili trojicu. To me mnogo ne muči, jer nisam ni imao vremena da pravim poznanstva i razvijam prijateljstva pored toliko drugih briga i poslova koji su mi stajali na glavi. Ali, ja imam mali ranč pored puta za Jumu, ne možete proći a da ga ne primetite jer je to najmanji i najsiromašniji ranč u tom kraju. Ali, ako vam u ovom gradu nekada dosadi, kod mene ste dobrodošli u svako doba. Dočekaću vas i ugostiti kako najbolje mogu.

Beti je za to vreme bila zadubljena u neke papire, očigledno smerajući da na Harlija ne obraća pažnju. Taj njen postupak izazvao je negodovanje u njemu.

— Što se tiče tebe, Beti, i sada ti ponovo kažem da neću dići ruke ni od mog ranča ni od tebe. Bredli ni-

je dobar čovek. On je slatkorečivi lažov. Može biti da je pun para, kojih ja nemam, ali da znaš da neću stajati skrštenih ruku i gledati kako se ti predaješ u ruke tipu kao što je on. Neću to dopustiti ni po koju cenu. Ako budu hteli da me skinu s vrata, onda će morati da me ubiju, drukčije neće ići.

Beti Entri je pogledala Doka Holideja. Izgledala je kao da je na ivici suze. Drhtavim glasom progovorila je, obraćajući se svom bivšem momku. — Tome, među nama je sve završeno. Ja ostajem u gradu. Nikada više neću da živim van grada i da se gušim u vrućini, prašini i rojevima muva. Molim te da to razumeš.

— Ne, Beti... neću čak ni pokušati da tako nešto razumem. Ti to sve radiš zbog Bredlijevog novca, zar ne? Reci mi!

Beti je odmahнула glavom. — To se tebe više ništa ne tiče, Tome. A sada idi... imam posao koji moram da obavim.

— Neka posao ide do đavola! — rekao je na to Harli, kročivši korak napred u odaju. — Došao sam ovamo da...

— Samo polako, mister — umešao se sada Dok Holidej, mirno, ali njegov glas je sadržao notu autoritativnosti koja je Harlija naterala da zastane. Holidej je onda dodao — mis Entri je rekla šta je htela da kaže, a vi ste rekli šta ste vi želeli da kažete. Pustite da se na tome sada završi.

— Šta se, do đavola, vi tu mešate? — gaknuo je Harli. — Do vraga, to što ste mi pomogli u kritičnom trenutku ne znači...

Holidej ga je ponovo presekao. — Ja takođe radim za železničko preduzeće, Harli. To znači kako ne moram da trpim ljude koji viču i malt-

retiraju službenike železnice. Prema tome, idite sada i smatraću kao da ništa nije ni bilo.

Harli se namrštiio na Holideja, ali kada je Beti ustala, okrenula im leđa i zagledala se kroz prozor, Harli je nervozno trgao ranjenu ruku koja mu je visila u povezu.

— Pa dobro, ako je tako kako izgleda da jeste, onda sam ja pogrešio, Torpe. Ali, ja ću se vratiti, Beti, videćeš. Kad prođe nekoliko nedelja, ja ću biti potpuno zdrav i sledeći put Bredli i njegove hulje neće moći da me srede kao što su sada učinili. Kažem ti da neće. Sem toga, tada neću biti ni pijan.

Zatim se okrenuo Holideju i nastavio. — Moja ponuda još uvek stoji. Po vašem izgledu, Torpe, vi niste čovek koji treba da se bavi kancelarijskim poslom, vi ste čovek drugog kova. Ako, dakle, poželite čistog vazduha, samo me potražite.

Holidej nije ništa odgovorio i Tom Harli je izašao iz kancelarije. Kada je odjek njegovih koraka na peronu ispred stanice utihnuo, Beti se okrenula. Oči su joj bile vlažne. Grizući donju usnu, prošla je pored Holideja i izašla na sporedna vrata. Holidej je ostao iza nje i razgledao još nekoliko poslovnih knjiga da bi upoznao Kroiterov sistem poslovanja. Shvatio je da je transport železnicom strašno dosadan, ali je smatrao da će novčane pošiljke učiniti posao interesantnijim, mada ne mnogo interesantnijim. Zatvorio je knjige, izašao na peron ispred zgrade i ugledao Sema Bredlija koji se krupnim koracima približavao. Došavši ispred Holideja, Bredli je zastao i nekoliko trenutaka gledao ga netremice pre nego što je slab osmeh zaigrao na njegovom mesnatom licu.

— Čuo sam da ostajete u gradu, Torpe.

Holidej je klimnuo glavom.

— Dobro, to mene ni u kom slučaju ne tangira, Torpe. Što se tiče onog jučerašnjeg incidenta sa mojim ljudima, kao i jutrošnjeg događaja, mislim da bi za nas obojicu bilo najbolje ako bismo sve to zaboravili. Ponekad moji ljudi suviše brzo pletno krenu na nekoga za koga pomisle da im ide na nerve. Ali, ja sam baš maločas razgovarao sa njima, a takođe je sa njima razgovarao i moj brat šerif. Mogu vam garantovati da vas oni više neće uznemiravati.

— Fino — kazao je Dok. Naslonio se ramenom na dovratnik i iz džepa izvadio svoju pozlaćenu tabakeru za cigare. Dok je pipajući birao cigaretu, osetio je da ga Bredli zainteresovano posmatra. Verovatno da se divio finom predmetu u Holidejovoj ruci i da se pitao otkuda da jedan pustolov i čovek bez porekla poseduje takvu skupocenu stvar. Dok je zapalio cigaretu i Sem Bredli je pošao prema vratima poslovnice.

— Idem da pozdravim Beti — rekao je Bredli.

No, Holidej se nije pomerio da ga propusti. Naprotiv, ispravio se delimično i povukao dubok dim. Sve vreme njegov pogled je bio ukršten sa Bredlijevim.

— Nije trenutno tu — obratio mu se Dok.

— Gde bi onda mogla biti? Uvek je tu u ovo doba dana. Nekoliko puta sam svraćao na šoljicu kafe i razgovor. Čudno je da je sada nema.

Holidej je slegnuo ramenima. — Izašla je pre nekoliko minuta. Nisam je pitao kuda ide.

Bredli se osvrnuo oko sebe oči-

gledno sumnjajući u Holidejevu izjavu. Zatim se nagnuo napred i provirio u praznu kancelariju. Zadovoljan onim što je video rekao je. — Dobro, recite joj da sam dolazio. Verujem da je uznemirena zbog sinoćnjeg incidenta, ali ja ću joj kasnije objasniti šta se zbilo, pa verujem da neće biti mnogo zabrinuta. Do viđenja, mister Torpe.

— Na isti način — odvratio je Dok.

Bredli ga je u nedoumici pogledao. Slegnuvši ramenima, okrenuo se i pošao svojim putem. Holidej je čuo da su se u tom momentu zadnja vrata otvorila i ponovo zatvorila, a zatim i šum Betinih koraka koja je nemirno šetala gore-dole po odaji. Nije mu bila namera da je ometa u njenim razmišljanjima, pa se laganim korakom uputio do kraja perona. Tek što je stigao do kraja, ugledao je Hjuba Dalija kako preko ulice gega u susret Semu Bredliju.

Još pre nego što je stigao do Bredlija, Dali mu je doviknuo. — Seme, požuri preko do saluna! Neko je podmetnuo požar.

Bredli je iz mesta potrčao kao mahnit. Sa tek zapaljenom cigarom u ruci Holidej se uputio prema salunu idući za gomilom uzbuđenih građana.

III

Po mišljenju Doka Holideja podmetnuti požar nije bio vredan njegovog truda da dođe do saluna, a još manje uzbuđenja koje je zahvatilo dobar deo grada. U stvari, zapalilo se samo nekoliko sanduka viskija koji su se našli pored zadnjih vrata. Oko nagorelih sanduka bilo je razbacano nekoliko naramaka iz gorele slame. Ma ko da je pokušao

da zapali salun, ako je neko uopšte pokušao da podmetne požar, napravio je vrlo nevest potez.

Glumeći zabunu i uzbuđenje, Bredli se izdrao na Dalija. — Jesi li video ko je to učinio?

— Naravno da jesam, Seme. Ali, nisam mogao ništa da učinim da ga sprečim. Već je bio prošao pored sudnice i jahao je punom brzinom pre nego što sam mogao da smislim šta da radim. Bio je to Tom Harli.

Bredli je preleteo pogledom po okupljenoj gomili. Do tada su pristigli Trimen i Rosko i odmah se bacili na uklanjanje zapaljenih sanduka. Neki drugi građani doneli su kofe sa vodom i sadržinu izručili na vrata i okolnu drvenariju, tako da se plamen uz šištanje pare ugasio i od sveg uzbuđenja ostao je samo beo dim.

Holidej je stajao po strani osluškujući komentare prisutnih očevica. Činilo mu se da niko nije pokazivao suviše neprijateljskih osećanja prema Tomu Harliju, iz čega se mogao izvući zaključak da je Sem Bredli toliko moćan da grad očekuje kako će biti u stanju da se sam pobrine za svoju bezbednost i kažnjavanje krivca. S druge strane, možda je nepravilno premlaćivanje Toma Harlija pokrenulo mase građana protiv Bredlija i njegovih sledžija. Ma šta da je bilo u pitanju, građani su sa dosta rezerve primili nemili događaj.

— Ako on ovako nastavi, ja ću morati da ga onemogućim i to zauvek — rekao je Sem Bredli obraćajući se okupljenoj gomili. — Ne znam zbog čega bi se od mene očekivalo da budem trpeljiv prema nekim usijanim glavama koje od sebe sve vreme prave budale.

— Samo kaži i on te više neće

uznemiravati, Seme — dobacio je Trimen.

Dali je klimnuo glavom u znak da se slaže. No, Rosko je ostao uzdržan mada je Holidej bio uveren da će, ako dođe do toga da se pođe u poteru za Harlijem, i Rosko poći sa ostalima.

No Bredli ničim nije nagovestio svoju spremnost da uzvрати odmazdom za požar koji se još dimio. Umesto toga rekao je. — Ne, Džeje, nije nam pričinio takvu štetu da mu treba uzvratiti. Neka ga, neka ide. Ali, ako ponovo dođe i ako pokuša da nam zađaje muke, ščepaćemo ga.

Tim rečima Bredli je gomili dao do znanja da se razide. Pošto je većina okupljenih otišla, on je ugledao Holideja i uputio se prema njemu. — Dakle, mister Torpe, sad možete da vidite kakvom ste suludom čoveku pomogli prošle večeri. On nije bio zadovoljan time što mi je javno pljunuo u lice i nazvao me svakojakim imenima, pretpostavljam da vam je sada žao što ste odlučili da pomognete takvom ništaku kao što je Harli?

Holidej je odmahnuo glavom zapzivši pri tom da su ga Dali i Trimen pažljivo posmatrali. Bez dvoumljenja je odvratio. — Ne, Bredli, ne žalim zbog onoga što sam učinio. U stvari, ponovo bih učinio isto.

— Ne mislite to valjda ozbiljno, mister Torpe.

— Naravno da mislim.

Bredli je zavrteo glavom. — Pa neka vas, mister, ali zaista ne mogu da vas razumem. No, to nije važno. Vaši postupci me neće uzdrmati. Ako pokušate da mi prkosite i radite protiv mene, ja ću se sa vama obračunati isto kao sa Harlijem ili svakim drugim ko bi pokušao da mi

stane na put. A što se tiče vašeg zaposlenja i zajedničkog rada sa mis Entri, nemojte da vam na pamet padnu neke sulude ideje u vezi sa njom. Ona je već angažovana, to imajte na umu.

— A za koga je angažovana, Bredli, za vas ili za Harlija?

Na Bredlijevom licu izbio je izraz ledene hladnoće. — Vrag neka nosi Harlija, Torpe, nemojte mi ga više pominjati. U ovom gradu on ne vredi ni prebijene pare. A vama preporučujem: ne zabadajte nos u ono što vas se ne tiče i pazite kako se ponašate.

Holidej se osmehnuo. Daliju koji je na rastojanju od nekoliko metara nestrpljivo prelazio s noge na nogu i trljao nervozno ruke o svoje pantalone kao da ga muči svrab. Dalijeve debele usne iskrivio je jedva primetan grč besa. Ali, pre nego što je raspoloženje dostiglo granicu usijanja iza koje bi moglo doći do ozbiljnog sukoba, Holidej se okrenuo i udaljio se.

Kada je prelazio ulicu prema željezničkoj stanici, ugledao je da se na prilazima grada digao veliki oblak prašine. Sa olakšanjem je pomislio da će rančer Kasidi i njegovi kauboiji prispjeti u grad. Nije od njih očekivao nikakvu pomoć u sudaru sa Bredlijem, već je jednostavno smatrao da će to skrenuti tok događaja u drugom pravcu.

Kada je stigao u kancelariju na stanici, dočekala ga je uznemirena Beti Entri. — Šta je to, kakva je to gužva bila? — zapitala je. — Nije li to opet bio Tom?

Holidej je slegnuo ramenima. — Neko je potpalio vatru iza saluna, mis Entri. Dali tvrdi da je preporučio Toma Harlija kad je odjahao iz grada.

Beti je duboko uzdahnula. — Ludak — promrmljala je. — Koliko dugo će istrajati u tim besmislicama? Zar ne može da shvati kako mu takvi postupci neće doneti ništa dobro?

— Zaljubljen čovek je čudna zverka — primetio je na to Dok. — Znao sam ljude koji su mnoge besane noći proveli razmišljajući o ženama koje žele i koje ne mogu dobiti.

— Zaljubljen? — rekla je Beti tonom koji je otkrivao potpuno iznenađenja. — Ali, o tome nema ni govora... nikada nije ni bilo. Tom i ja smo uvek bili samo dobri prijatelji mada smo se možda donekle nadali da u budućnosti nas dvoje možemo imati nečeg zajedničkog. Ali, ja sam brzo shvatila da život sa Tomom Harlijem nije ono što ja želim. Imala sam dovoljno težak život sa mojim ocem, kod koga sam radila od jutra do mraka a da za to vreme ni sa kim nisam izmenila čak ni osmeh jer smo svi bili toliko umorni da nam nije bilo do toga. U takvom životu ni za koga od nas nije bilo topline. Sve što smo osećali sagorelo je žarko sunce i serija neuspeha. Tom Harli je nalik na takav život, mister Torpe, on je neuspeh, promašaj, od njega nikada ništa veliko neće biti.

— A šta vi to želite, mis Entri — zapitao je Dok.

Ona je neodređeno zavrtela glavom i na licu joj se ukazao izraz nedoumice. — Zaista ne znam, mister Torpe, ali sigurna sam da to nije život na farmi ili ranču, sa neprekidnim molitvama za kišu koja nikada neće pasti i nadama za dobru žetvu koja se nikada neće požnjeti. Ovde u gradu ja imam posao i srećna sam što ga radim.

— A šta osećate prema Bredliju?
— zapitao je Dok bez okolišenja.

— Je li to vaša stvar? — prasnula je devojka.

Holidej se slabo osmehnuo krajevima usana. — Možda nije, mis Entri, sem ukoliko Bredli ne polaže neko pravo na vas i ukoliko mi zbog toga ne bude pravio neprilike. Ja sam usamljenik koji nikome ne smeta i nameravam da takav i ostanem. Neka me ljudi samo ostave na miru i ja ću ceo svet pustiti da živi kako hoće.

Otresao je prstima prašinu sa revera svog sakoa i uputio se vratima. Tutanj krda koje se približavalo postao je jači. Holidej je video kada je Krofter izašao iz jedne zgrade u blizini saluna i prešao preko ulice do obora za stoku. Dok je pošao za njim da mu se pridruži. Kada je stigao blizu ograđenog prostora, Krofter je, očiju užarenih od oduševljenja zbog izgleda na dobar posao, već bio otvorio velike dvokrilne vratnice. U ruci je držao komad starog ubrusa kojim je hteo da pokrije usta i nos, i videvši Holideja, on mu se obratio:

— Nije trebalo da dolazite ovamo. Kasidijevi ljudi su vrlo vešti i za tren oka će naterati celo stado ovamo. Od toga će se dići takav oblak prašine da se posle pola časa nećemo raspoznati.

Holidej se nije upuštao u raspravljanje sa Krofterom mada mu je mogao reći da prašina dignuta kopitama krda u dogonu nije ništa novo za njega. Ipak, uvažio je Krofterov predlog jer je bilo daleko prijatnije sedeti u hladovini kancelariji nego gutati prašinu Kasidijevih goveda. Ako već nije odmahao u pretriju da se prošetati, nije morao ni da radi ono za šta nije plaćen. Tek što

je zašao u ulicu koja vodi ka centru grada, zagušujući oblak prašine nadvio se nad prilazima ograđenom prostoru za stoku i skoro ga zaslepeo. Ispostavilo se da su Kasidijevi kauboji zaista robusna ekipa, željna da što pre zatvori stoku u ograđen prostor i okonča težak posao. Kauboji su terali ogromnu masu goveda izvanredno vešto i ležerno kao da im je to prava šala, i posle pola časa i poslednje govedo nalazilo se u ograđenom prostoru.

Holidej je posle toga potražio Kroftera i našao ga naslonjenog na ogradu obora sa jednim košćatim, skoro ćelavim čovekom u kasnim pedesetim godinama. Holidej je odmah zaključio da je taj čovek crvenog lica i još crvenije cele svakako rančer Kasidi. Rančer je dobro osmotrio Holideja, ali njegov pogled nije otkrio ni delić onoga što je on o Holideju zaključio. Krofter ih je upoznao i Ben Kasidi je samo nešto progundao. Ne obraćajući više pažnju na Doka, on se obratio Krofteru.

— Od sada, sve je u tvojim rukama. Znaš šta treba da radiš i znaš kako ne želim da mi ni jedno grlo bude ugnjavljeno ili izgaženo. Ako nemaš dovoljno prostora u tim vagonima, onda napravi dve ture za istu cenu kao što smo se već dogovorili. U redu?

Krofter mu se slabo osmehnuo. — Bene, radim sa tobom već skoro deset godina i činjenica je da nikada nisi imao razloga da me optužiš za nebrigu prema tvojoj stoci, je li tako?

— Postaraj se da ovo ne bude prvi put — promumlao je Ben Kasidi, a onda naredio svojim ljudima da nameste rampe za utovar. Kada je to bilo završeno, on je povikao na

svoje ljude da ne gube vreme i da što pre počnu sa utovarom stoku.

Holidej je prišao utovarnoj rampi i stao da posmatra utovar zadovoljan što vidi da su Kasidijevi ljudi spretni i da znaju svoj posao. Za manje od jednog časa svi teretni vagoni bili su nakrcani i Kasidi je počeo pregled. Kada je to završio, uz ustalo gundanje i mumlanje koje je u znak nezadovoljstva dopiralo iz njegovog grla, Kasidi je povikao da dođe njegov nadzornik Holi Džons i kada je ovaj prišao on mu je dao jednu debelu kovertu.

— Isplati ljude, Holi. To će im svakako trajati pet dana dok se ja vratim.

Džons je uzeo kovertu i žurno se udaljio. Odmah se našao okružen kaubojima koji su u međuvremenu rasedjali konje i pokriveni prašinom, lica izbrazdanih od znoja i ulepljene prašine pchlepno čekali novac, željni zadovoljstava koja su ih čekala u Bredlijevom salunu. Krofter je pozvao Holideja i zajedno sa Benom Kasidijem njih dvojica su se uputili prema salunu idući za grupom gonika koji su radosno klicali. Gužva u salunu je već bila velika kada su oni stigli, ali izgleda da ni Kasidiju ni Krofteru to nije nimalo smetalo.

Od velike galame Holidej jedva da je čuo kada je Krofter rekao Kasidiju. — Mister Torp će me predstavljati u Jumi. Bene. Videćeš da je sposoban i pouzdan čovek i da brzo ulazi u sve što se od njega traži.

— Šta je on, varošanin sa Istoka? — zapitao je Kasidi ne pokazujući ni trenutnim pogledom da primećuje Holidejevo prisustvo. Prihvatilo je dupli viski koji mu je krčmar nasuo i ispraznio čašu jednim jednim zabacivanjem glave. Zatim je

odsečnim pokretom ruke šumno stavio čašu na glatku dasku šanka i krčmar je žurno prišao. — Nešto sam te pitao, Kroftere — rekao je Kasidi. — Je li Top neki mekušac sa Istoka, vidim da je pomalo kicoš.

— Pustiću te da sam zaključiš kakav je čovek, Bene, ali ja sam ne sumnjam da je on čovek kakvog sam godinama priželjkivao da imam pored sebe.

Ben Kasidi je nešto progundao i tek tada je udostojio pogledom Holideja. Tmurnim mrgodnim pogledom obuhvatio je Holideja od glave do pete, a onda šmrknuo kroz nos.

Holidej je ispio dva pića sa njima a onda je otišao da proveri da li su mu stvari smeštene u vagon i da li će, kada u zoru voz pođe u svom apartmanu imati sve što mu je potrebno.

*

Mada je dosta slušao o Jumi, taj grad je za Holideja predstavljao izvesno razočarenje. Mada je očekivao metež i puno uzbuđenja, kao i u mnogim drugim gradovima u kojima se prodavala stoka, a koje je ranije već viđao, našao je da je Juma grad pun prašine i ljudi koje je interesovalo samo da čuju uslove i cenu za Kasidijeva goveda. Holidej je tako ostavljen sa strane da proceduru prodaje posmatra izdalje, sa ograde korala, gde mu je Kasidi preporučio da ostane kako mu ne bi smetalo. Doku je to sasvim odgovaralo i ostao je da celu predstavu prati kao nezainteresovan posmatrač. Prodaja celog stada trajala je samo nekoliko časova. Kada je Kasidi imao svoj novac u džepu, on se vra-

tio do voza i nešto progovorio sa mašinovođom. Posle nekoliko minuta lokomotiva je ponovo počela brektati i izbacivati paru i Holidej, koji za sve vreme dvodnevnog putovanja do Jume nije sa Kasidijem progovorio više od dve reči, smestio se u svoj vagon nasuprot rančera tmurnog lica, spreman u duši da provede još dva dana tako u krajnjem dosađivanju.

Malo kasnije voz je krenuo prema Tvin Piksu. Holidej je olabavio mašnu, otkopčao dugme na košulji i skinuo cipele. U vagonu je bilo dosta toplo jer su oboja bočna vrata bila zatvorena, pa je ustao i otvorio mala vrata koja su vodila prema sledećem vagonu.

Istog trenutka svež vazduh je jurio unutra i Kasidi je zabrundao. — Zatvorite to, Torpe.

Holidej je zastao pored otvorenih vrata i radoznalo ga pogledao. — Zar toliko volite zaparu?

— Volim ono što imam u džepu, mister Torpe, i cilj mi je da to sačuvam. Neću dozvoliti da me iznenadi neki lupež spreman da za šaku dolara reskira glavu.

— Ja sam ovde da se za to postaram, mister Kasidi, a u međuvremenu neću dopustiti da se skuvam.

— Kuvati se vi ili ne, zatvorite vrata.

Holideju je bilo teško da poveruje kako se Kasidi boji da će biti opljačkan. Koliko ga je mogao upoznati za ta dva dana boravka u prinudnoj zajednici, rančer na njega nije ostavio utisak čoveka koji ne bi umeo da se stara o sebi. No, pošto nije želeo svađu, pritvorio je vrata i osigurao ih unutrašnjim lancem tako da niko nije mogao ući, a prorez je ipak dopuštao izvesno struja-

nje vazduha. Zatim je seo na svoj ležaj u suprotnom uglu od Kasidija.

— Jeste li ikada bili opljačkani? — zapitao je Dok.

— Uvek je moguće da se to čoveku desi prvi put, mister. Neću da rizikujem.

— Voz se brzo kreće — podsetio ga je Holidej dok je kompozicija kloparala šinama.

— Da, za sada. Ali, par milja odavde počinje uzbrdica i voz će usporiti. Svi u Tvin Piksu znaju da ja brzo rasprodam svoju stoku jer su moja goveda najbolja u celom kraju. Može otuda nekom lupežu i nekolicini njegovih prijatelja pasti na pamet da se domognu mog novca. A taj novac ja nisam lažno stekao i ne želim da ga se lako lišim.

Holidej se počeo kažiprstom po vrhu brade. Putovanje u Jumu donelo mu je samo dosadu i dva dana prijavštine. Gledan iz tog ugla njegov nov posao nije mu se nimalo sviđao, ali rešio je da Krofteru skrene pažnju da ubuduće ide sa vozom samo onda kad se prevozi novac.

Kasidi je zatvorio oči i ubrzo je zahrkao. Voz je nešto usporio na usponu do kojeg su stigli i posle izvesnog vremena ponovo povećao brzinu. Tek tada se Kasidi probudio, ustao i prišao vratima. Otvorivši ih širom, pustio je mlaz svežeg noćnog vazduha da prodre u kola.

Holidej ga je ćutke posmatrao sve dok se Kasidi nije vratio do svog sedišta pored zida, a onda ga zapitao. — Zašto ste sad promenili odluku?

— Nisam je promenio, Torpe. Od početka sam hteo da najpre prođem pored Hobl Kraka i da tek onda otvorim vrata i pustim vazduh unutra. Kad bi ste poznavali ovaj predeo, znali biste i zašto sam tako

razmišljao. No, nije važno, samo mirno sedite. Ionako ne želim da vas upoznam ili da saznam nešto o vama.

Holidej je već zaustio da kaže kako mu takav odnos sasvim odgovara kada je voz ponovo usporio i na kraju uz škripu i drnusanje potpuno stao. Za tren oka Holidej je bio na nogama. Prišao je otvorenim vratima, izašao napolje i nagnuo se preko ograde platforme pre nego što je Kasidi izašao i stao iza njega. Holidej je u ruci držao svoj revolver, a pogledom je pretraživao tamu. Odjednom se sa početka kompozicije začuo mašinovođin glas. — Neka goveda su na pruzi, Torpe, ima ih oko stotinu. Nisam hteo da naletim na njih jer bih napravio gomiću mesa. Treba ih oterati.

Holidej je skočio na zemlju i obratio se Kasidiju. — Vi ostanite gde ste. Ne želim da se nadvate napolju.

— Niko mi neće naredivati šta da radim, Torpe.

— Uradite ono što vam kažem, Kasidi! — prasnuo je Holidej na njega. — Ostanite gde ste ukoliko ne želite da se u ovoj pomrčini izgubimo i da vas zamenim za nekog lopova. U tom slučaju bih mogao i da pripucam.

Rekavši to, Holidej je pošao napred i blizu lokomotive sreo Ala Stouksa, mašinovođu. Zajedno su otišli do čela kompozicije i tamo stali pred prizorom koji su ugledali. Krdo goveda je još uvek laganim hodom prelazilo prugu. Koliko je Holidej mogao da vidi, iza stada nije bilo goniča. Stoka je, dakle, išla sama. Ispalio je dva hica u vazduhu i krdo je naglo u trk. U roku od dva minuta šine su bile čiste i Holidej je rekao mašinovođi da može krenuti. Pošao je zatim nazad ka svom

vagonu i tamo zatekao Kasidija pored voza, sa revolverom u ruci, lica smrknutog od ljutnje. Ne obraćajući pažnju na njega, Holidej se popeo u vagon.

Trenutak kasnije i Kasidi se popeo u kola i očešavši ga remenom ušao unutra. Holidej je zatvorio vrata i pošao do sredine vagona. Po Krofterovom naređenju na sredini vagona, odmah pored vrata, bio je izrezan mali prozor i zamandaljen čvrstim rešetkama. Kroz njega je Holidej posmatrao predeo skriven u tami, koji je promicao pored voza sve više zahuktalog rastućom brzinom. Može biti da je stoka jednostavno zalutala i slučajno prešla preko pruge, ali Dok nije bio spreman da to prihvati kao čistu slučajnost.

Kasidi je sedeo i prazno zurio u Holideja. Prošao je jedan čas pre nego što je Kasidi ustao i počeo da šeta gore-dole po vagonu. U jednom momentu okrenuo se Holideju i rekao. — Kako mi se čini, i vi ne volite nepotrebna iznenađenja, je li tako, mister Torpe?

— Nastojim da to izbegnem. — Kasidi je klimnuo glavom u znak da se sasvim slaže sa takvom filozofijom. — Mašinovođa Stouks takođe ne veruje skoro nikome i sa sobom obično ne uzima nikoga. Otkuda to da vas je pozvao istog trenutka kada je nastupilo nešto neočekivano zbog čega se on zabrinuo? Za čoveka njegovog kova to je neuobičajeno.

— Možda je radio po uputstvima.

Kasidi je odmahnuo glavom. — Stouks ne prima ničije savete, niti sluša ničija uputstva, čak ni Krofterova. Šta on to o vama zna, a da ja ne znam?

Holidej je slegnuo ramenima i ni-

je ništa odgovorio. I sam se tog trenutka zapitao nije li Krofter možda poverio tajnu njegovog imena i svom mašinovođi, no posle kratkog dvoumljenja odbacio je tu pretpostavku. Krofter je bio suviše fer da bi napravio takvu grešku prema svom saradniku. Za to vreme Kasidi ga je tmurno posmatrao, a zatim ponovo seo. Ispruživši noge, navukao je svoj šešir sa šljampavim obodom na čelo i zaklonio oči. Holidej je već pomislio da se Kasidi sprema da zaspi, ali rančer je progovorio.

— Dobili ste prvu rundu u meču sa mnom, Torpe, ali nemojte slučajno ipak doći na ideju da ću poslušati bilo vas, bilo koga drugog. Ja radim samo ono što ja sam nađem da je probitačno i mudro.

Holidej je na to odgovorio. — Dok sam ja zadužen za bezbednost ovog voza, mister, ja ću kontrolisati sve i svakoga. Ponašajte se u skladu s tim i među nama neće biti nikakvih nesporazuma. Posle tih reči Holidej se ponovo zavalio na svom ležaju, opustio se i zatvorio oči. Trebalo je izdržati još ceo jedan dan i polovinu noći u tom vagonu pre nego što po redu vožnje stignu u Tvin Piks. Posle toga, kada prvi zadatak bude uspešno završen, preciziraće sa Krofterom neke pojedinosti u njegovom poslu za koje smatra da mu ne odgovaraju. Smatrao je da mu dobar deo putovanje do Jume ne pruža nikakav užitak ni izgleda da će se tu nešto popraviti.

Posle nekoliko minuta Dok je zaspa. Spavao je zdravim snom sve dok zraci ranog jutarnjeg sunca nisu zasijali kroz rešetke na prozoru. Ustavši otkrio je da je Kasidi već pripremio kafu na malom mangalu na špiritus. Prihvativši iz rančerove ruke lonče tople kafe, Holidej je

užitak dopunio grickanjem tvrdog biskvita, sve vreme namerno izbegavajući da pokaže Kasidiju da primećuje njegov ispitivački pogled.

Holidej je prepustio Kasidiju da započne razgovor. — Ja silazim nekih šest ili sedam milja daleko od grada. Stouks zna gde je to. Tamo će me čekati konj i verovatno nekoliko mojih ljudi.

— Kako god hoćete — rekao je Dok — moj zadatak je da štitim voz. Kad se vi iskrcate, zadatak će mi biti lakši.

— Neću ništa da rizikujem sa ljudima iz Tvin Piksa, mister Torpe. Ne znam kakvih sve protuva tamo može biti, a novac je veliko iskušenje za svakog. Kada Stouks zaustavi voz, želeo bih da stojite negde gde vas moji ljudi mogu imati na oku. Ako vam Krofter sasvim veruje, to ne znači da moram i ja.

Holidej ga je pogledao žmireći podsmešljivo očima. — Kako god hoćete, Kasidi. Možda bi trebalo da se na vašu primedbu uvredim, ali pustiću to k vragu. Video sam dosta stvari u životu da bih se nervirao zbog takve sitnice.

Ben Kasidi je promumlao nešto sebi u bradu pre nego što je otvorio vrata na vagonu i pustio da u unutrašnjost prodre svež prerijski vazduh. Milju za miljom nored njih je promicao predeo i Holidej je pomislio da je Krofterova železnička kompanija malo platila za pravo prolaza preko te zemlje. Zemlja je bila suva, vetrom razduvana, bez krupnog rastinja i skoro bez trave. Prazninu i monotoniju razbijala je samo po koja suncem spržena bela stena.

Bilo je negde podmaklo posle podne i već duže vremena voz je jurio ujednačenom brzinom kada

je odjednom počeo da usporava. Kočnice su ponovo zaškripale i Ben Kasidi je ustao i prešao do pisaćeg stola, gde je pre toga bio ostavio svoj sako i opasač sa kožnom pregradom u kojoj je držao novac. Navukao je sako, proverio da li mu je revolver pun i opasao opasač sa novcem pre nego što je preko njega pripasao svoj široki opasač sa revolverom. Prišavši vratima koja su vodila na platformu, očešao je ramenom Holideja i pogledao kroz prozor. Četvrt milje ili nešto više napred uz prugu ugledao je dva konjanika sa jednim rezervnim konjem.

Obradovan tačnošću svojih ljudi Kasidi je rekao. — Do viđenja, Torpe. Na stolu ispod lonca za kafu ostavio sam za Kroftera jedan ček, on zna gde ga može naplatiti. Što se tiče vas, čini mi se da ste zadovoljili na svom poslu i ja ću mu to već reći.

Kada su kočnice jako zaškripale i kada su točkovi počeli sporije da se okreću, Kasidi je zakoračio na najniži stepenik platforme. Pre nego što je voz potpuno stao Ben Kasidi je skočio na zemlju i živahnim korakom uputio se prema dvojici kaubojas obasjanih žarkim sunčanim zracima. Ljudi koji su ga čekali podsećali su svojim izgledom na prave ovejane razbojнике.

Kasidi je stigao do njih, svakome ponaosob klimnuo glavom u znak pozdrava i vinuo se u sedlo. Bez osvrta i pozdrava rukom okrenuo je konja i posle kratkog vremena nestao iza šikare suvog rastinja. Holidej je pogledao prema čelu kompozicije i ugledao Stouksa nagnutog kroz prozor kabine na lokomotivi. Holidej mu je mahanjem ruke dao znak da može krenuti i odmah za-

tim uz škripu gvožđa kompozicija je pošla napred.

Pet časova kasnije stigli su u Tvin Piks. Na peronu stanice čekali su ih Artur Krofter i Beti Entri, obasjani bledom svetlošću svetiljke koja je gorela na nadstrešnici perona.

Holidej je prebacio preko ramena svoj kišni ogrtač i sišavši sa platforme na peron, uputio se prema njima. Krofter mu je pošao u susret ostavljajući Beti Entri iza sebe i doviknuo mu.

— Je li bilo nekih problema, mister Torpe?

— Nije bilo.

— Znači da se sve odvijalo po programu.

— Tačno tako.

Holidej se uzdržano poklonio Beti i ona mu je odgovorila kao da ga jedva poznaje. Izgledala je umorna. I on sam osećao se umornim uprkos činjenici da četiri dana i tri noći nije ništa radio i da je veći deo vremena proveo izležavajući se na postelji.

— Pa dobro, podite onda na spavanje — rekao je Krofter. — Sutra ujutro razgovaraćemo o putovanju u detaljima. Je li vam Kasidi dao nešto za mene?

Holidej je izvadio iz džepa i pružio Krofteru Kasidijev ček, znajući da je Kasidi isto tako mogao platiti usluge kompanije u gotovom novcu umesto što se mučio da napiše ček koji će Krofter morati da naplati od banke. To je Holideju nagoveštavalo da Kasidi nije imao dovoljno poverenja u njega da mu da gotov novac. No, može biti da je Krofter iz nekih njemu neznanih razloga već ranije sa Kasidijem postigao takav aranžman. Ta pomisao ožalostila je Holideja, ali kada se okrenuo da po-

de, on to ničim nije prokomentarisao. Konačno, možda iz toga i nije stajalo nepoverenje ili neka zadnja namera. Zanet u misli došao je do svog pansiona i već se penjao iz spoljne stepenice koje su vodile do hodnika kada ga je neki šum u zamračenom dvorištu naterao da se okrene. Ruka mu je mahinalno pošla ka futroli sa revolverom.

Usred pokreta zadržao ga je tih glas Toma Harlija. — Jeste li to vi, mister Torpe?

Holidej je sačekao da se Harli pojavljuje iz mraka. Stojeći obasjan slabom svetlošću koja je dopirala iz svetiljke na zadnjoj verandi, Harli je stajao na izgled uznemiren. Osvrtao se oko sebe kao da od nečega strepi i pri tome lizao osušene usne.

Holidej ga je zapitao. — U čemu je stvar?

— Moram da razgovaram sa vama, mister Torpe. No, ne ovde. Vi imate sobu u ovom pansionu?

Holidej je duboko uzdahnio. Želeo je sve drugo samo ne razgovor sa ljubomornim rančerom, i to u ovo doba noći. — Zar to ne može da čeka?

— Ne može. Moram sa nekim da razgovaram. Rekao sam vam da u ovom gradu imam samo dva ili tri prijatelja. Večeras ne mogu da nađem ni jednog od tih. Moram da razgovaram sa nekim i da mu kažem šta osećam.

Holidej je umorno prešao rukom preko čela i klimnuo glavom. Shvatao je šta se u tom mladom čoveku zbiva. Zatim je pošao napred uz zadnje stepenice. Ali, tek što je praćen u stopu Tomom Harlijem stigao do polovine stepenica, pucnji su prolomili noćnu tišinu. Holidej se trgao, pognuo se i izvadio pištolj iz futrole.

— To su oni — panično je šapnuo Harli. — Tamo su u dvorištu.

Holidej je pogledao ali niti je nešto video, niti čuo. Ostao je pognut dok je Harli proživši pored njega zastao par stepenica više. Dok je znao da pri oskudnoj svetlosti nisu pogodna meta za eventualne napadače, ali da bi ih plotun kuršuma ipak mogao pogoditi.

— Sklonimo se odavde — rekao je prigušenim glasom i Harli je bez protivljenja poslušao. Nastavili su tiho još nekoliko stepenica i pre nego što je ušao u hodnik koji je vodio do njegove sobe, Holidej se okrenuo da osmotri dvorište, ali nije video ništa. Gurnuo je Harlija ispred sebe u mrak hodnika, a onda je pipajući otključao vrata i ušao u svoju sobu. Zaključao je vrata za njima i upalio svetiljku. Kada je žučkasta svetlost preplavila odaju, Holidej je prišao prozoru rizikujući da kao jasna meta bude pogođen. Ali, ništa se nije desilo. Na njega nije ispaljen ni jedan hitac.

Vrativši se od prozora do sredine odaje, Holidej je rekao. — Za vaše ponašanje, Harli, potrebno je solidno objašnjenje, zaista solidno obrazloženje!

— I imam ga, Torpe, najrazložnije obrazloženje koje postoji. Oni su me zapalili.

— A kakve to veze ima sa mnom? Jesam li ja vaša dadilja?

Harli se odjednom razljutio. — Niko ne kaže da ste moja dadilja, Torpe. Meni nije potrebno da drugi biju moju bitku. Nisam došao ova- mo zato da vas pridobijem da upotrebite revolver u moju korist, to nikako! Došao sam zato što me gone i što nemam nijedno drugo mesto gde bih se mogao skloniti. Ne mogu da rizikujem da odem do Beti, a po-

trebno mi je neko mesto gde bih se mogao skloniti nekoliko dana. Ovaj put srediću ih... da, srediću ih za- uvek i to sve, od prvog do poslednjeg, a Bredli će biti poslednji. Pre toga nateraću ih da se dobro oznoje od straha.

Holidej je hladno pogledao Harlija. — Nećete me privoleti da postanem saučesnik u ubistvu, mister.

Harli je još uvek držao revolver u ruci. Pogledao je naniže u oružje, a onda je digao revolver i uperio ga u Holideja. — Zahvalan sam vam što ste mi onda pomogli. Ali, trenutno ću zaboraviti na zahvalnost. Morate me saslušati, mister, tako da kasnije, ako se ne izvučem i ne ostanem živ, ipak ostane neko ko će ispričati šta sam učinio i zašto sam to učinio.

— Ako budete mrtvi, mister, onda to neće imati značaja, zar ne?

— Hoće, imaće značaja za Beti, mister Torpe. To će joj mnogo značiti. Uvideće da nisam bio ni kukavica ni budala, već čovek koji je spreman da se bori za ono što je njegovo i koji neće dopustiti da mu neki smrdljivi gradski nitkov upadne na imanje, popali ga i skoro uništi, a da za to ne uzvraća. Sedite sada i slušajte šta ću vam kazati.

Holidej je prešao preko odaje. Harlijev revolver nije ga ni najmanje plašio, ali je bio uznemiren i donekle zabrinut zbog pucnjeva u do-rištu. No, pošto nije imao izbora, seo je na ivicu kreveta da sasluša Toma Harlija.

IV

— Smatrao sam, mister Torpe, da, u uslovima u kojima sam bio, nemam nikakvih šansi protiv onih salunskih ubojica. Odlučio sam sto-

ga da se odmorim par dana, da povratim snagu i da smislim najbolji način kako da sa njima izađem na kraj. Možda mi necete verovati, ali sam čak pomišljao da se otarasim Beti i da joj kažem da ide do đavola.

Tom Harli je ojađeno pogledao svoje šake i Holidej je odmah zaključio da odluka o raskidu sa Beti ne bi ni u kom slučaju bila trajna. Harli mu je izgledao žalosno izgubljen, kao čovek koji je sebi dopustio da padne u depresiju, kao čovek koji je gubio igru i verovatno toga bio svestan. Osetio je u duši iskru simpatije za tog mladog čoveka, ali i dosadu što je uhvaćen u nešto što stvarno nije imalo nikakve veze sa njim.

— U svakom slučaju — nastavio je Harli — proveo sam četiri dana oporavljajući se od povreda. Rebra me još uvek bole, a osećam povremeno bolove i u rukama i ramenima, ali sem toga osećam se sasvim dobro, čak dosta dobro. Nisam još bio doneo odluku kada ću doći u grad, kada su one hulje iz saluna dojahale na moj ranč tvrdeći da sam ja podmetnuo požar u salunu. Rekao sam im da četiri dana nisam ni prišao gradu, ali oni su tvrdili da sam ja potpalio vatru kada sam iz doktorove kuće pošao na moj ranč.

Harli je odjednom zavrteo glavom. — Ja to nisam učinio, mister Torpe. Vraga, posle susreta sa vama i Beti na stanici želeo sam samo da se što pre dočepam kuće, da se okupam i odmorim. Ali, oni nisu hteli ni da saslušaju moje objašnjenje i Trimen me je držao na oku naperenim revolverom dok su Dali i Rosko posuli benzinom moju kolibu i zapalili je. Ja sam, naravno, nasrnuo na Trimena, ali on me je

revolverom udario po glavu. Kada sam došao sebi, moj ranč je bio u plamenu i ja ništa nisam mogao da učinim da ugasim požar. Odvukao sam se dalje od ranča, seo na jedno uzvišenje i gledao kako u plamenu i dimu nestaje pet godina napornog rada.

— Kada se to desilo — zapitao je Holidej.

— Jutros. Nije mi ostalo apsolutno ništa. Čak su mi ubili dva konja i jednu kravu muzaru, koji su bili u štali. Izbušili su mećima rezervoar za vodu i polomili ogradu na dvorištu. Nisu mi ostavili ni jednu jedinu stvar sa kojom bih počeo iz početka. Sasvim su me dokrajčili.

Holidej je ustao i prišao prozoru. Zagonetni pucnji u dvorištu još uvek su ga zbunjivali. Okrenuvši se, ugledao je Harlija sa glavom naslonjenom na obe ruke. Videvši ga tako jadnog, Holidej je rekao. — Ima ih suviše mnogo za vas, mister. Sem toga, oni su suviše surovi. Ne možete dobiti tu bitku.

— Znam to, mister Torpe, ali mi je sasvim svjedno. Ono što je važno, to je da su me uništili, prebili i da mi je Bredli preotao ženu koju volim.

— Čekajte malo — prekinuo ga je Holidej. — Mislim da nemate pravo da za ovo poslednje optužujete Bredlija. Beti Entri je odrasla žena, i uz to osećajna i razumna žena. Ona je na mene ostavila utisak osobe koja zna da razmišlja i da donosi odluke, i ako ona hoće Bredlija, ne vidim šta biste vi tu mogli da učinite.

— Neće ona njega, mister Torpe, ona želi samo njegov novac.

— Bilo šta da je u pitanju, Harli,

ne možete je sprečiti da radi ono što ona želi.

Harli je nabrao obrve, a zatim lagano zavrteo glavom. — Mister Torpe, vi ne shvatate jedno: ja moram da pomognem Beti. Naravno, moram da priznam da nisam baš neka prilika i da život koji mogu da joj ponudim nije ono što ona želi. Ona je takvog života sita do grla, zasitila ga se dok je radila za svog oca koji se svojoj ženi i deci nije osmehnuo više nego jednom godišnje, možda samo za božić. On ih je prosto mučio glađu da bi imao dovoljno para za kocku i piće, i tukao je ženu i decu kao da su ono krivi što u kocki nije imao sreće. Beti je radila sve dok nije postala kost i koža. Jednostavno nije mogla ostaviti majku samu. U to vreme ona i ja smo se dobro slagali. Ja sam joj s vremena na vreme prokrijumčario neku lepu stvarčicu, znate već: komad materijala za haljinu koji bih kupio u gradu, ili neki medaljončić koji je mogla gledati noću, kada je bila sama. Smatrao sam da smo stvarno bliski i kada je stari Gas Entri umro, ja sam sredio moj ranč sa ciljem da oženim Beti. Ali, kada sam došao da je zaprosim, našao sam i njenu majku mrtvu, a dvojica njene braće bili su nekud otišli. I Beti je bila otišla. Pošao sam u grad da je potražim i našao sam je kod Kroftera. Razgovarali smo i ona mi je tada rekla da se više nikada neće vratiti na zemlju. Pomislio sam da je možda uzbuđena i da će kasnije promeniti mišljenje, pa sam povio glavu i nastavio da radim kao tovarna životinja. Od jutra do sutra, a nekada čak i duže, mister Torpe. Uspeo bih samo da se vreme nije pokvarilo. Beti je došla jednom na ranč i za-

malo što se nije ugušila od prašine. Mislim da je to doprinelo da zauvek omrzne život na farmi. Ali, ja sam nastavio dalje nadajući se, moleći se noćima samo za jednu dobru kišu. Izgubio sam veći deo mog stada, a ostatak je polako umirao pred mojim očima. To je bila poslednja kap. Osedlao sam konja, dojahao u grad i pokušao da prodam ranč, ali nisam mogao da nađem kupca. Pozajmio sam deset dolara, dobro se podnapio i tako pripit čuo sam od jednog prijatelja da se Sem Bredli skoro svako veče viđa sa Beti i da je svake nedelje vozi na njegovim karucama van grada. Mislim da sam tada izgubio strpljenje. Video sam Beti i ona mi je rekla da je među nama sve svršeno. Ja joj nisam poverovao. Ostao sam u gradu nedelju dana pateći više nego što sam patio čak i onda kada sam gledao kako moje stado umire. Ali, mada sam užasno dosađivao Beti, nisam mogao da je pridobijem. Ona je otvoreno pošla sa Bredlijem i mislim da mi je to slomilo srce. Nanio sam se do kraja i nasrnuo na Bredlija u njegovom salunu. Bredli je nahuškao svoje ljude na mene i onda ste vi naišli. Znaite ostalo.

Holidej je morao da prizna kako je to bila tužna priča. Sićušni mlađić mu se učinio još sićušniji jer mu nije ostalo ništa čime bi se borio. Bio je malo zbunjen postupcima Beti Entri, jer po onome što je o njoj znao, ona bi mogla biti sve drugo samo ne nesmotrena. Po njegovom mišljenju, obzirom da ju je Harli gnjavio i pravio od sebe budalu, možda bi za nju bilo bolje da je pošla i počela nov život u nekom drugom gradu. No, opet je pomislio da ga se to ne tiče.

— I šta sad? — zapitao je Dok.

— Sad moram da čekam. Kao što ste rekli, oni su srova banda. Potrebno mi je neko mesto gde bih se mogao pritajiti.

Holidej je odmahnuo glavom. — Harli, ja nisam odgovor za vaše probleme. Do vraga, vas su već vidali sa mnom. Dan i njegovi prijatelji će vas ovde potražiti i ja neću moći ništa da pomognem.

Harli je izgledao obeshrabljen. — Sad i ja to znam, mister Torpe. Nadio sam se da ću vas ranije naći, ali vi ste bili odsutni sa Kronerovim vozom. Ali, ne sneta... sad znate moju priču i kada se nešto desi, vi ćete je ispričati Beti.

Holidej je sumorno pogledao Harlija. — Mister, dopustili ste da vas pomisao na nesreću nadvlada. Hoćete li jedan savet?

Harli je nabrao čelo. — Da, mislim da bi mi bio potreban. Vi ste na mene ostavili utisak čoveka koji zna šta hoće. Recite mi onda šta treba da učinim da povratim Beti i šta treba da učinim da bih od sebe ot Dionio optužbu da sam podmetnuo požar u salunu, a što je za posledicu imalo paljenje mog imanja. Recite mi sve to, mister, i posle toga ne možete reći da vaš savet nije važan, jer ja ništa ne zaboravljam i neću zaboraviti ni vama, kao što neću pobeći odavde i ostaviti ove hulje da se slave onim što sam iza sebe ostavio.

— Vi iza sebe ništa nećete ostaviti, Harli — rekao je Dok. — Vi ništa nemate, ni ranč, ni devojk. Po vašem sopstvenom priznanju, pozajmili ste novac za piće. Mislim da ste stigli do kraja svog puta u ovom gradu. Možda bi najbolje bilo da potražite neki drugi grad i da tamo počnete sve iz početka.

Harli ga je zinato pogledao. —

Hoćete da kažete da dignem ruke od svega, mister Torpe?

— Ja to ne bih tako nazvao, Harli. Pre bih to nazvao smislom za realno gledanje na stvari i sposobnost da se u datoj situaciji razumno postupi. Ko zna? Možda negde postoji neka druga žena koja čeka da se pojavite. Nađite neki posao, možda sa nekom grupom goniča stada. Dopusnite da vas prašina dobro zapanne i da vas znoj ulepi, umesto što visite po salunima i kukumavčite zbog vaše nesreće. Pokušajte na nekom drugom mestu.

Harli je opsovao. — I vi ste mi neki prijatelj, mister Torpe! Takvih prijatelja čovek ima i u neprijateljskom taboru! Je li to sve što imate da mi kažete?

— Nikad nisam ni tvrdio da sam vam prijatelj — naglasio je Dok žaleći u duši zbog toga što tako nešto mora da kaže čoveku koga je sreća napustila. — I ne tvrdim to ni sada. Ono što sam vam rekao i što sam vam savetovao, to je samo savet razumnog čoveka i vi biste to trebali da znate.

Harli je vratio revolver u futrolu i umornim korakom prišao vratima. Zastao je tamo sa rukom na kvaci, klonulo opuštenih ramena. Zatim je nešto rekao sam za sebe i posle toga otvorio vrata i nestao. Kada su njegovi koraci zamrli u hodniku, Holidej je prišao prozoru i otvorio ga da unutra pusti svež noćni vazduh. Mada ga je bilo žao Toma Harlija, radovao se u neku ruku što ga se otresao. Zbacio je cipele s nogu, svukao se, umio pred spavanje i umorno se skljkao u postelju. Posle nekoliko minuta spavao je zdravim snom.

Kada je rano sledećeg jutra sišao u restoran na doručak, Holidej je tamo zatekao Beti Entri koja ga je čekala. Rekavši mu kako bi želela da razgovara s njim, sela je za jedan od slobodnih stolova i naručila jaku crnu kafu. Holidej je poručio doručak i kada se konobarica udaljila, on je zapitao.

— Je li to u vezi sa Harlijem?

Beti je klimnula glavom i zagledala se u svoje ruke. Konobarica je ubrzo donela kafu i ona je odmah prihvatila zadovoljna što nešto ima u rukama. Sklopivši šake oko šolje tople kafe, zagledala se u njega i progovorila. — Prošle noći Tom je došao da me potraži u mister Krofeterovoj kući. Pretpostavljam da znate da ja tamo imam jednu sobu. Govorio je kao da je potpuno šenuo.

— O tome da će ubiti Bredlija i njegovu bandu?

Beti ga je iznenađeno pogledala. — Da, to, otkud znate?

Holidej je odgovorio. — Bio je i kod mene u poseti čim sam stigao u moj pansion. Savetovao sam mu da zaboravi te ljude i da pokuša da nađe neki drugi grad u kojem će živeti.

Beti se namrštila. — Ali, on je rekao da ste na njegovoj strani i da ćete mu pomoći. Rekao je da ste se dogovorili da sredite Sema Bredlija i ostale, i da ćete posle toga vas dvojica postati pravi ortaci. Rekao je da vi imate prilično para stavljenih na stranu i da bih ja trebala da se spakujem i budem spremna da pođem sa vama. Zato sam jutros došla ovamo da vas molim da nikako ne pokušavate nešto tako glupo.

Holidej se zavalio u stolici kako bi omogućio konobarici da doručak stavi pred njega na sto. Zatim se nagnuo napred i pri tom pomerio ta-

njir. Izvesno vreme netremice je posmatrao Beti Entri pre nego što je rekao. — Tom Harli vas je slagao. Nisam ni u kakvom dogovoru sa njim, neću da učestvujem u ubijanju i nemam nameru da se njim stupam u bilo kakav ortakluk.

Beti ga je pogledala kao da mu ne veruje. — Ne govorite to valjda da me umirite, mister Torpe?

— Ozbiljno mislim to što sam rekao, mis Entri.

Beti je odahnula sa olakšanjem i srknula gutljaj kafe. — Dobro, to već baca drukčije svetlo na stvari. Nisam ni mislila da ste vi neoprezan čovek koji bi se upustio u suludu avanturu u kojoj bi bio ubijen. Ali, ipak...

— Da budem ubijen u borbi sa Semom Bredlijem? — zapitao je Dok.

— Pa šta bi drugo iz takvog sukoba moglo proizaći. Sem je krupna zverka u ovom gradu. Njegova reč je zakon.

— Ne za mene, mis Entri — rekao je Dok sa osećanjem dosade koju je pokušao da prikrije.

Njegove reči kao da su uznemirile Beti i ona ga je upitno pogledala. — Oh, znam da mister Krofter ima visoko mišljenje o vama, mister Torpe, a čula sam kako ste se sukobili sa Semovim najamnicima i kako ste ih smirili. Ali, svakako razumete da jedan usamljen čovek protiv Sema Bredlija nema baš kakve šanse. Sem ne želi neprimamljivosti. On želi samo da pošteno živi i da uživa u progresu ovog grada. Ima velike planove da počne i druge krupne poslove.

— I da vas povede sa sobom, mis Entri?

Beti je pocrvenela. — Da, kao poslovnog partnera. Trebaće mu neko da se stara o poslovnoj koresponden-

ciji i privatnim poslovima dok se on bavi drugim krupnim stvarima.

Holidej se neprimetno osmehnuo. Sada je imao kompletnu predstavu njihovih odnosa i Bredlijevih namera, i to što je sagledao nije mu se dopadalo. Sem Bredli je jednog rančera početnika uništio, sveo ga na nulu. Sada je osvojio i ovu ženu, i to pukim obećanjima. Kasnije će prema njoj pokazati i postaviti druge krupnije zahteve, a obzirom na težak život kroz koji je prošla, Dok nije nimalo sumnjao da će ona pristati da postane misis Bredli. Bogatstvo i društveni položaj suviše su krupan mamac da bi ga žena njenog kova lako mogla ostaviti.

— Izgleda da ste sve rešili, mis Entri — primetio je Dok — pa kad je tako, pustimo neka tako i bude, hoćemo li? Posle doručka trebalo bi da se vidim sa mister Krofterom. Videćemo se na stanici.

Shvativši da joj je na taj način njen sagovornik stavio do znanja da može ići, Beti nije mogla da prikrije svoju ljutnju. Odgurnula je svoju šoljicu sa kafom i ustala nesvesno brišući ruke o haljinu, tako da su se njena silueta i istaknuti zaobljeni delovi isticali u najprimamljivijem obliku. Holidej je odmerio i konačno su se njihovi pogledi sreli. Njena lepa usta su se na ivicama skupila u ogorčen osmeh.

Još uvek u tako ljutitom raspoloženju, ona je rekla. — Zahvaljujem vam na vremenu koje ste mi poklonili, mister Torpe. Mislim da vas sada mnogo bolje poznajem.

— To će nam pomoći da zajedno bolje radimo, mis Entri — odvratio joj je Dok i ispratio je pogledom dok je visoko dignute glave išla kroz restorant njišući pri tom teškim slapom svoje plave kose. U tom trenutku

skoro da je zavelo Sema Bredliju. Beti Entri bila je mnogo primamljiva žena. Vrlo lepa, tvrdoglava i odlučna da sebi omogući dobar život. No, sumnjao je da ona u sebi ima dovoljno topline i nežnosti da bi u onome što dobije mogla u pravom smislu reći uživati. Odbacivši takva razmišljanja kao isključivo njenu brigu, Holidej je završio doručak i otišao na stanicu. Tamo je našao Kroftera i tom prilikom mu ispričao o zaustavljanju na pruzi, koje je izazvalo stado u prelazu. Izgleda da to Kroftera nije mnogo iznenadilo.

Posle nekoliko minuta razgovora o putovanju u Jumu i diskusije o nekim drugim pitanjima, Holidej je zapazio da Krofter nešto skriva, tačnije rečeno da ga nešto muči. Ne želeći da ga provocira, i uveren da je uvek najbolje pustiti čoveka da sam odluči šta će i kada reći, Holidej nije hteo da postavlja nikakva pitanja, strpljivo je sačekao dok Krofter sam dođe na ono što ga je mučilo. Po završetku razgovora nastalo je kratko ćutanje, a onda je Krofter prišao bliže Holideju i rekao.

— Maločas sam razgovarao sa mis Entri. Holideje. Izgleda da ste je nečim uznemirili.

Holidej je nabrao obrve. — Kako to, mister Kroftere?

— Očigledno da ste je kritikovali zbog njenog prijateljskog odnosa sa Semom Bredlijem. Znači šta, ja ne volim da se tako nešto događa među ljudima sa kojima radim; mis Entri je moj službenik, a u izvesnom smislu i vi ste tu vezani poslom, pa to onda važi i za vas. Bez uvrede, mister Holideje, znam ko ste vi i kakav stav prema vama mogu sebi da do-

pustim, ali ne bih želeo da od Sema Bredlija pravim sebi neprijatelja. On je u ovom gradu krupan poslovan čovek. On vodi jedan častan, unosan posao. U suštini, njegovi redari dosta pomažu da grad ostane čist od kavgadžija i ubojica. No, vaš odnos prema njima je vaša stvar, ali što se tiče mis Entri, molio bih vas da više ne budete grubi sa njom. Voleo bih da moj posao teče harmonično i da se ljudi koji na njemu rade lepo slažu.

Holidej se osmehnuo sa dozom cinizma. — Nisam znao da tako visoko cenite Sema Bredlija i njegove najamnike, mister Kroftere.

Krofter se namrštitio. — Ja možda stvarno ne volim tog čoveka i njegove ljude, ali sve dotle dok oni pomažu ovom gradu i omogućavaju da žene mirno i bez straha mogu ići ulicama, ja ću njihovo prisustvo i sitne izgrede tolerisati.

Holidej se osmehnuo. — Okej, mister Kroftere, nemojte se jediti zbog malog razgovora sa mis Entri. Neka ona radi svoj posao, ja nisam ni imao nameru da je ometam. Poštujem svačije želje, a ona je već odrasla i zrela osoba.

— Znam da ćete biti tolerantni, ali ja bih voleo da prema njoj postupate prijateljski. Ona je fina osoba i ja u nju imam puno poverenje. Ona čak živi u mojoj kući, što treba da vam pokaže koliko je visoko ceni. Imala je težak život i ako želi da pođe sa čovekom od uspeha umesto sa nekim tvrdoglavkom, onda ja mislim da je to njena i samo njena stvar.

— Samo njena — potvrdio je Holidej.

Krofterovo lice je zadovoljno zasijalo. — Tako je već bolje — rekao

je. — A sada, hajde da razgovaramo o nečem drugom. Kako vam se sviđa Kasidi?

— Čutljiv je — primetio je Dok.

Krofter se nasmešio. — Ja sam vam to već napomenuo. Kroz dve nedelje Ben će voziti jednu manju pošiljku stoke. Kao i obično, on će opet putovati sa stokom, pa će do tada imati dosta vremena da o vama porazmisli. Pretpostavljam da ga niste pogrešno shvatili što se tiče tog ćutanja, zar ne?

— Ne, nisam. Lepo smo se slagali.

— Odlično. Posle vašeg putovanja pretpostavljam da biste želeli da malo proteglite noge. U mojoj štali imam jednog konja, jako dobrog vranca kojem ništa ne bi smetalo da se malo izjuri. Zašto ga ne biste uzeli i iskoristili dan odsustva. Sutra bismo se onda videli i dogovorili ako ima nečeg novog. Kasnije, u toku nedelje, biće neka dva kraća putovanja, ali to je za vas neobavezno. Mogli biste da upoznate i neke moje mušterije. Mislim da će naš posao odlično ići mister Holideje, ali, naravno, opet podvlačim, voleo bih da se vi i mis Entri složite.

— To će biti u redu — rekao je Dok. — Do viđenja, mister Kroftere. Napuštajući posle petnaest minuta grad na leđima Krofterovog vranca. Holidej je video Sema Bredlija kako izlazi iz kancelarije Beti Entri. Nije hteo da razmišlja o činjenici da Bredli dolazi u Krofterovu poslovnicu i odlazi iz nje kako je njemu volja, smatrajući da, strogo uzev, to nema nikakve veze sa njim i da ga se ne tiče.

Izjahao je iz grada i pustio vranca u trk. Ostatak dana proveo je obilazeći okolne isturene rančeve, ali se

nije potrudio da negde svrati i da se s nekim upozna. Vraćajući se nazad u grad, osetio se bolje raspoloženim i obećao je sebi da će, bez obzira na Krofterove poslove ili druge obaveze, svakoga dana ići na jahanje. Zaključio je da mu taj lak fizički napor prija.

Ostatak nedelje klonio se mis Entri i najveći deo vremena provodio je obilazeći okolinu. U udaljenim uvalama, skriven od neželjenih pogleda vežbao je brzinu potezanja revolvera i preciznost gađanja. U tom pogledu bio je zadovoljan sobom. Od šest ispaljenih hitaca uvek je imao šest pogodaka! Obzirom da je uskoro trebalo da prati veliku pošiljku novca, to mu je bilo od izvanredne važnosti. Nije hteo da izneveri Kroftera, a još manje sebe. U opasnostima kakve su ga sigurno čekale jedan promašaj mogao je značiti smrt. Kraj dana obično je provodio u salunu uz čašicu viskija, ali je pazio da ne dođe u sukob sa Bredlijevim redarima.

U međuvremenu je tri puta pratio neke sitne vrednosne pošiljke za Kroftera i tom prilikom upoznao je neke ljude. Ti ljudi bili su impresionirani njegovim hladnokrvnim držanjem, smišljenim postupcima i krajnje razumnim odlukama, što se, uostalom, moglo reći i za većinu građana Twin Piksa. Čak mu je jednom prilikom i Ben Kasidi dao neki novac za Kroftera i zamolio ga da mu ga preda. Tom prilikom Holidej je ispio čak dva pića sa starim turobnim rančerom i mada mu Kasidi nije ničim nagovestio kako bi pozeleo da ima takvog prijatelja, Holideju je bilo jasno da se starom rančeru mnogo dopada. On sam zaključio je

da je nabusiti, istinoljubivi i otvoreni rančer jedan od onih ljudi čije bi prijateljstvo svakome moglo da laska.

U petak uveče u gradu se steklo mnogo kauboj sa susednih rančeva. Te večeri desilo se da je Tjub Dali ranjen metkom u rame. Kada se posle jahanja, gde je bio sa Semom Bredlijem radi obavljanja nekog njegovog posla, vraćao od štale prema salunu, odjeknuo je pucanj puške i hitac ga je oborio na zemlju. Trimen i Rosko su još uvek bili zauzeti rasedlavanjem svojih konja. Čuvši pucanj, istrčali su iz štale i sa revolverima u rukama otrčali na mesto napada. Ali, stigli su suviše kasno da bilo šta preduzmu protiv Dalijevog napadača, jer je ovaj odjahao u mrak i punom brzinom se udaljio iz grada.

Kada su Trimen i Rosko doneli u salun Daliya koji je još krvario, Holidej se zatekao tamo. Sem Bredli je naredio da Daliya odnesu u jednu od soba na spratu. Rekao je Trimenu i Roskou da ostanu pored ranjenika dok doktor ne stigne, a onda se niz stepenice vratio u salun. Do tog trenutka u salun je prispeo i Semov brat, šerif Bid Bredli, za koga je Holidej zaključio da je u toku prošle nedelje bio neuobičajeno tih i miran. Braća Bredli su se pogledali i ne dajući nikakva objašnjenja ostalima u salunu, pošli uz stepenice na sprat.

Holidej se vratio svojoj čaši na šanku i dok se zamišljeno poigravao pićem u njoj, slučajno je čuo kada je jedan kauboj rekao. — Sad će nastati pravi pakao. Ako je pаметan, Harli bi trebalo da se dobro pričuva.

— Ko kaže da je to bio Harli? —

zapitao je jedan drugi kauboj, neki visok čovek koga je Holidej i ranije zapazio kao osobu koja unosi velike količine alkohola u sebe, a koji je to popodne ispio već priličnu količinu pića. Taj kauboj već je malo zaplitao jezikom i pokazivao je znake lošeg raspoloženja.

— A ko bi drugi mogao biti — dodao je njegov drug u piću.

— Mogao bi biti bilo ko. Dali je čovek koji ima mnogo neprijatelja, nije se zamerio samo Harliju. Znaš i sam da je učestvovao u mnogobrojnim tučama gde su neki ljudi dobili dobre batine. Mislim kako je krajnje vreme da mi kauboji prestanemo da pomažemo Bredlija. Koliko se sećam, Harli nikada nikome nije učinio nikakvo zlo. Možda je bio lud što je pokušavao da od one prašnjave zemlje napravi neki ranč, ali ako je bio lud, onda je to bio za sebe i nikome nije smetao. To je njegova stvar, isto tako kao što je njegova stvar odnos sa ženom koja ga je napustila. Sve se to nikoga ne tiče. Mislim da bi trebalo da mu se skinemo s leđa.

Holidej je zapazio da su ostali kauboji oko njega ostali nešto uzdržaniji. Visoki kauboj je u tom trenutku ugledao Holideja i prišavši mu stavio nešto sitnine na šank.

— Šta vi mislite, mister Torpe? Vi ste Harijev prijatelj, zar ne? Misлите li da bi građani trebali da mu se skinu s vrata.

Holidej je slegnuo ramenima. — Harli će odigrati svoju igru i za to će platiti cenu koju on smatra da je vredno platiti.

Kauboj je natmureno pogledao Doka. — Vi ga više ne podržavate, Torpe?

— Ja ga nikad nisam ni podržavao, mister.

— Đavola niste — promumlao je visoki kauboj.

Holidej je zapazio da je pripiti kauboj stisnuo pesnice i borbeno isturio ramena kao da se sprema za tuču. Osvrnuo se oko sebe i pogledom obuhvatio neprijateljska lica ostalih pripitih gostiju u blizini.

— Polako, polako, mister, za vaše je dobro da ne brzate — posavetovao je visokog kauboja. — Ne želim svađu ni sa kim.

— Nema tu ništa polako, Torpe. Otkako ste došli u grad ja vas pažljivo posmatram. Kako mi se čini vi ste suviše gordi, uobraženi ste. Čuo sam da ste sredili Dalija, Trimena i Reskoa, i to sasvim sami. Po tome bi se reklo da ste vi veliki laf, zar ne?

Holidej je osetio da ga obuzima napetost jer je znao da mu svađa i tuča neposredno predstoje. On to nije želeo, ali nije mogao da se izvuče.

— Po tome izgleda da ste zaista veliki laf — ponovio je kauboj.

— Po tome izgleda da sam amo ono što jesam. ništa više i ništa manje, mister. Ostavite me na miru.

Visoki kauboj se zločudno osmehnuo. — To neće ići baš tako lako, Torpe. neće ići tako lako i jednostavno.

Istog trenutka Holidej je primetio da se stisnuta kaubojeva pesnica munjevito približava njegovom licu i trgao je glavu u stranu. Udarac je promašio i ponet silinom zamaha visoki kauboj je posrnuo prema niemu. Holidej je brzo kročio u stranu. dohvatio kaubojevu ruku i zavrnuo je iz sve snage. Visoki kauboj je jauknuo i pokušao da zamahne drugom rukom. Holidej je dohvatio i drugu

ruku i povukavši kauboja pored sebe, tresnuo ga o šank.

Kada je visoki kauboj mlitavo klonuo u Holidejevim rukama, među prisutnima naslonjenim na šank začulo se nezadovoljno gundanje. Četvorica kauboja preteći su se uputili prema Doku Holideju. Istovremeno, kroz zbijenu gomilu probio se Ben Kasidi. Videvši ga, četvorica kauboja su zastali.

Kasidi je pogledao visokog kauboja koji se ošamućen pridržavao za šank i zapitao. — Je li Long Herst ponovo pio?

Jedan od četvorice je potvrdno klimnuo glavom.

— Nosite ga odavde. Bacite ga u korito sa vodom i neka se posle toga osuši u staji. Kada sa tim završi, recite mu da bih hteo da razgovaram s njim — zatim se Kasidi obratio Holideju. — Mister, vi kao da nezgode nosite u džepu. Gde se vi pojavite, uvek se napravi neka gužva, zar ne?

Holidej nije ništa odgovorio i Kasidijevo ozbiljno lice ublažio je neprimetan osmeh. — I ja sam nekada bio kao vi — rekao je — ali sam kasnije naučio kako da izbegavam neprilike. No. nije važno. Došao sam ovamo da razgovaram sa vama. Dobro bi bilo da pođete sa mnom, mogli bismo popiti nešto na nekom mirnijem mestu.

Svestan da mu se Kasidi želi približiti i možda spriljeteliti sa njim, Holidej nije mogao da odbije njegov poziv. Uostalom, bio je zainteresovan da čuje šta rančer želi od njega. Ispio je svoje piće, platio i pošao za Kasidijem iz zadimljenog saluna. Prešli su tako u ćutanju polovinu puta do Holidejevog pansiona, u nameri da čašćavanje i razgovor obave

u predvorju te zgrade, kada su ugledali Beti Entri koja je žurno išla trotoarom na drugoj strani ulice. Prošla je pored njih u polumraku, gledajući ukočenim pogledom pravo ispred sebe. Kasidi i Holidej su nastavili hod, a onda je nešto prinudilo Holideja da se osvrne i Kasidi je pošao za njegovim primerom. Pošto je kradomice hitro pogledala oko sebe, mlada žena je nestala u sporednoj ulici između trgovine mešovitom robom i saluna iz kojeg se čula buka.

Holidej je zapitao. — Kuda vodi ta ulica, Kasidi?

— U dvorište saluna. Beše li to ona mis Entri, jeste li videli?

— Da, ona.

Kasidi je slegnuo ramenima i promrmrljao. — Čuo sam da se splela sa Semom Bredlijem. To se mene doduše ništa ne tiče, ali po onome što o njoj znam, računam da je mogla napraviti mnogo bolji izbor. Sem Bredli nije na mene ostavio utisak čoveka koji će se prema časnoj i finoj ženi ponašati kako to njoj dolikuje. Ali, ko zna?

— Ko zna? — ponovio je Dok Holidej kao eho.

Nastavili su dalje ulicom i skrenuli u zgradu pansiona. Kasidi je prišao portirnici i odmah se otuda vratio sa bocom viskija i dve čaše. Stavivši flašu i čaše na nizak stočić pored dve fotelje, rekao je.

— Ja obično ne pijem mnogo u salunu, Torpe. Tamo ima suviše beskućnika i nevoljnika koji bi hteli da se zaposle i nude svoje usluge. Zato nisam čest gost kafana i uvek držim ovde rezervu za sebe.

Rekavši to, Kasidi je seo i nadio piće. — Pretpostavljam da se čudite zašto sam vas pozvao ovamo, mister Torpe.

— Priznajem da mi se to pitanje vrtelo u glavi.

— Pa, vidite, ja mislim da sam u mnogo čemu poseban tip. Ne sklapam lako poznanstva, a još manje prijateljstva, zbog toga što sam uvek smatrao, a smatram i sada, da je čovek sa mnogo prijatelja veoma lako ranjiv. Prijatelji obično žele da se na nekoga oslone, očekuju podršku, nadaju se da će i oni dobiti deo onoga što njihovom prijatelju pripada. To je na neki način i logično jer prijateljstvo znači deobu i dobra i zla. Je li tako? Možda grešim, nisam siguran, ali vi ste na mene ostavili utisak da imate osobine slične kao i ja. Ja sam o vama dosta razmišljao, a nešto sam i čuo. Proverio sam ono što sam čuo, mister, i došao sam do zaključka da se u vaš odnos sa Krofterom ne uklapa ono do čega sam došao. Vi mi ni jednog jedinog momenta niste izgledali kao čovek koji će ostatak života provesti slušajući naređenja jednog biznismena i njegove sekretarice.

— Možda ste u pravu što se tiče mojih osobina, Kasidi — odgovorio je na to Holidej dajući prizvukom glasa Kasidiju na znanje da ga se to ništa ne tiče. — Ali, taj odnos trenutno mi odgovara.

Ako je i primetio Holidejevu intenciju, Ben Kasidi se napravio da nije zapazio značenje i nastavio je dalje.

— To je u redu, mister Torpe Ali, vi ste drugi tip čoveka, vi ste izraziti individualista. Stvoreni ste da budete svoj čovek i zbog toga se moja predstava o vama teško uklapa u poslušnost. Vi imate u sebi nečega što ljude u izvesnom smislu ponižava, ili izgleda da ih ponižava. Možda bih se najbolje izrazio kada

bih rekao: ako volite ljude, to se na vašem licu ne vidi, ali kada nekog prezirete, to se onda vidi vrlo jasno. Otuda ne treba da vas čudi što vas je Long Herst hteo napasti. Ljudi kao Long Herst gaje prirodnu netrpeljivost prema ljudima koji imaju snage da se izdignu iznad ostalih i da budu samostalni. To je jedno, a drugo što ste lepo obučeni i što izgledate kao nalickani građanin sa bostonskih bulevara. To se ne može dopadati ljudima koji ceo svoj vek provode u prašini, na dogonu stoke i u preriji.

Holidej je nabrao obrve. — I kakve to veze ima?

— Imma veze, objasniću vam. Vi pripadate gradskom soju ljudi po svojim navikama, odeći i potrebama za komforom. Nemojte mi reći da vam nije poznata podela koja postoji ovde na Zapadu i u svakom gradu na granici. Uzmite recimo, jednu od tih umišljenih grupa, kauboje. Nije važno koliko je čovek častan i pošten u svojim postupcima, ako pripada toj grupaciji on je njihov i to se ne može izmeniti. Uzmimo sada, na primer vas. Vi pripadate grupaciji varošana iako biste mogli da budete naši.

Holidej se ironično osmehnuo.

— Da li me vi to vrbujete za sebe, Kasidi?

— U izvesnom smislu da, mada znam da za to ima malo šanse. Ako biste hteli, ja bih vas oberučke prihvatio pod istim ili boljim uslovima nego Krofter Ali, ništa ne forsiram, vi radite ono što hoćete, uostalom, znam da drukčije ne biste ni postupili. U stvari, sve sam vam ovo govorio da bih vam objasnio kako je dosta prirodno što vas moji ljudi ne podnose. Oni između sebe

u svojoj spavaonici već razgovaraju o tome šta će učiniti Bredliju i njegovim najamnicima jednog dana kada ih ovaj suviše pritisne. Vi ste u njihovim očima pripadnik drugog tabora, bez obzira što se vi tako ne osećate.

Holidej se poluglasno nasmejavao. — Oni su jednostavno čaknuti. Kasidi. Pretpostavljam da vi ne mislite isto kao i oni?

Kasidi je ispio svoje piće do kraja a grlicem flaše opomenuo Doka da i on ispije kako bi mu mogao nasuti. Dok je ispio piće i Kasidi je obe čaše napunio do vrha i rekao.

— Poslednji deo stoke namenjen prodaji transportovaču prekosutra sa stanice. Posle toga otpustiću većinu mojih ljudi i zadržaću samo one najneophodnije. Oni koji budu hteli da sačekaju proleće da bi opet bili primljeni, biće dobrodošli. Mislim da je većina njih ostavila na stranu dovoljno novaca i da će svi moći da sa uštedama prežive nekoliko meseci. Očekujem da će većina ostati u gradu i okolini, a kada novac počne da im izmiče, oni će sažaljevati sebe zbog njihove zle sudbine i potražiće nekoga na kome će moći da se iskale. Može biti da će to biti Bredli, i u tom slučaju ništa me se neće ticati. Ali, može biti da će se okomiti na vas, koji ličite na varošanina, a usamljeni ste i po njihovom mišljenju nećete biti suviše težak plen. Uostalom, tada će proraditi njihov osećaj za podelu o kojoj sam vam govorio.

— A ja vam ponavljam da su čaknuti.

— Nemam nameru da vam to sporim, mister Torpe, kažem samo šta može biti.

— A zašto se vi trudite da mi sve to kažete, Kasidi? — zapitao je Dok

Holideja otvoreno i koščati, od rada izmršaveli rančer se namrgodio. Oborio je pogled, mršteći se pogledao čašu u svojoj ruci, a zatim jednim naglim trzajem glave sasuo sadržinu čaše sebi u grlo.

— Ne znam zašto sam vam ovo rekao. Jednostavno ne znam. Možda je ono što sam čuo da ste učinili za Harlija doprinelo da poverujem kako ste u suštini na strani ljudi iz prerije. Ali, na kraju krajeva, vi ste svoj gazda. Putujte ako hoćete sa mnom sledeći put, ili radite šta je vama volja.

Kasidi je digao flašu u nameri da Holideju naspe još jednu čašu, ali je ovaj ogmahnuo glavom. — Ne, dosta je za večeras.

Kasidi je klimnuo glavom i mrgodnih obrva ustao, vratio flašu na njeno mesto i udaljio se. Holidej je još izvesno vreme ostao zamišljen i zadovoljan u sebi. Znao je koliko je za Kasidija teško da bilo kome otvori svoju dušu. Šta bi tek rekao i kako bi se osećao kada bi znao ko je tobožnji Torp, za koga ga je držao. No, Dok je u dubini duše gajio čvrsto uverenje da se ispod prividnog Kasidijevog durljivog i odbojnog držanja krije čoveka blage naravi. Posle nekoliko minuta digao se i pošao u svoju sobu na snratu.

Nekoliko minuta kasnije ležeći na svojoj postelji, čuo je topot brojnih konja koji su odlazili iz grada. Provirivši iza spuštene zavese, ugledao je Trimena i Roskoa na čelu grupe od još pet ljudi kako u besnom trku jašu ka izlazu iz grada. Holidej se vratio na postelju i zamislio se o Beti Entri i njenom postupku te večeri. Opreznost kojom je praćena njena namera da ode na sastanak sa Semom Bredlijem iznenadila ga je. Bilo je jasno da je odbacila Toma Har-

lija i odabrala uspešnijeg i perspektivnijeg čoveka. Ali, zašto je želela da sakrije ono što je ceo grad znao, nije mu bilo jasno. Konačno je posle dužeg razmišljanja izbacio iz glave sve misli o njoj i pred san posvetio se prijatnijim, lepšim mislima, sanjarijama o nekim prošlim danima, kada ljudi oko njega nisu bili tako napadno grubi i nisu prema njemu postavljali zahteve sa kojima se nije mogao pomiriti. Ti dani su davno prošli, i mada oni možda i nisu bili toliko lepi kao što mu se sada činilo, u sećanju su mu izgledali blistavi i prijatni kao dani najlepših praznika. No, Dok Holidej je na to morao da zaboravi. Prošlost je bila i prošla, a u sadašnjosti je morao ići svojim vijugavim, tegobnim putem pustolova revolveraša.

V

U subotu uveče, kada je lokomotiva digla paru i bila spremna za polazak, počela je da pada kiša. Idći kroz rominjavu izmaglicu kroz koju su promicale kišne kapi. Dok Holidej je stigao do voza, popeo se u svoj specijalni vagon-apartman i spustio putnu torbu na pod u blizini stola. To posle podne pred početak kiše jedna grupa Kasidijevih kaubojica doterala je dve stotine prvoklasnih goveda i utovarila ih u vagone. Pošto je završio sa nadgledanjem utovara, Ben Kasidi je izjavio da neće poći na put u Jumu, prvi put od kako je transport stoke vozom počeo. Na taj način Kasidi je indirektno stavio do znanja da u Holideja ima više poverenja nego u bilo koga drugog.

Stojeći na otvorenim vratima vagona, Holidej je čekao da dođe Ar-

tur Krofter sa uputstvima za putovanje. Pošto je već jednom putovao do Jume, Holidej je otprilike znao kakva procedura predstoji. Očekivao je da se Krofter pojavi sa Beti Entri i da u nepotrebnom šetkanju i frazama izgubi deset minuta pre nego što Stouksu da signal da voz krene. Otuda je bio iznenađen kada je ugledao Kroftera samog na kolima koja su se pojavila izbijajući iza ugla ulice. Krofter je priterao kola tačno do Holidejevog vagona. Kada je zategao vođice i pogledao Holideja, vlasnik železničke linije izgledao je duboko zabrinut.

— Ovde, mister Holideje, ispod mojih nogu nalaze se dve vreće od nepromoćivog platna. Ja ću ih što brže mogu ubaciti u kola, tako da ih niko ne vidi, a vi ih prihvatite i stavite u kasu. Zatim zaključajte kasu i ne pomaljajte nos izvan vagona sve dok ne stignete u Jumu. Da li sam bio jasan?

Dok Holidej je klimnuo glavom. Očekivao je tako nešto kada je čuo kako je Ben Kasidi odlučio da ne putuje sa svojom stokom. Naslutio je da su posle večere u Krofterovoj kući prošle večeri odnosi između Kroftera i Kasidija doživeli izvesno zahlađenje. To zahlađenje produžilo se i u toku celog dana.

Holidej je pogledao levo i desno da bi proverio da li ih neko posmatra, a Krofter je za to vreme sišao sa kola i krišom, kao da krade, izvadio iz kola jednu tešku vrećicu od nepromoćivog platna i ubacio je kroz vrata vagona. Holidej je prihvatio vrećicu i gurnuo je po podu dalje u unutrašnjost vagona, a zatim, prihvatio i drugu. Krofter je sa olakšanjem odahnuo kada je Holidej i drugu vrećicu bacio dublje u kola

i odmah zatvorio vrata. Tek kad je čuo da se teška metalna reza spustila u ležište i zabarikadiralala vrata vagona, Artur Krofter je smogao odlučnosti da potera kola i da se udalji.

Holidej je postupio po uputstvu koje mu je Krofter dao i ubacio vreće s novcem u kasu, a onda stao pored prozora osiguranog rešetkama. Kompozicija je uz škripanje gvožđa krenula i kuće su počele da promiču pred njegovim očima. Malo zatim okružila ga je potpuna tama, remećena samo slabim odsjajem varnica koje su izletale iz dimnjaka lokomotive i u rojevima letele pored prozora. Seo je na stolicu pored pisaceg stola i počeo se poigravati debelim ključem koji mu je Krofter dao pre nego što je otišao. Dok je zaključio da će ovo putovanje biti dugo, zamorno i dosadno.

Ta prva noć bila je zaista najduža koje se Dok Holidej sećao. Ljutio se na sebe što je bio toliko neprebran da se u Tvin Piksu toliko naspavao i odmorio da mu sada san nije hteo doći na oči. Čak ga nije uspavljivao ni monotono klopavanje točkova po šinama. Ostao je zato da sedi za stolom i da razmišlja, i misli su ga neizbežno odvele u Tvin Piks, ženi koja je na neki neobičan način unela nemir u njega, a koja ga ipak, uprkos svojoj lepoti, fizički nimalo nije privlačila. Pitao se šta je to moglo biti u Beti Entri što mu se nije sviđalo. Otkako ga je posetila u restoranu u njegovom pansionu, bio je prema njoj učtiv ali uzdržan, čak i hladan. Ona je sa svoje strane pedantno obavljala sve svoje dužnosti u vezi sa njim i onim što je on bio obavezan prema Krofteru, i na to se zadržavala. Jednom ili dvaput uhvatio je kako ga kra-

domice zamišljeno posmatra, ali kada su se njihovi pogledi sreli, ona je brzo skrenula pogled na drugu stranu. Dok je iz toga znao da zbog nečega za nju predstavlja neku vrstu problema, ali nije mogao da zna zašto.

Sećao se njenih hitrih koraka kada je skrenula u ulicu u kojoj se nalazio salun, kao da je želela da prikrije ono što je bilo očigledno, to jest kako je pošla da poseti Sema Bredlija. To je bilo onog dana pošto je Dali ranjen od strane, kako su svi smatrali, nesrećnog Toma Harlija. Možda je, pomislio je Dok, vest o tome doprla i do nje, pa je možda želela da zna je li je Harli ubio nekog čoveka zbog nje. Da, ti motivi mogli su biti objašnjenje za tajnost. Ali, samo delimično. Pošto je ceo grad znao za njeno druženje sa Bredlijem, zašto onda ne bi mogla otići pravo i otvoreno čoveku koga je i inače posećivala. Niko o njoj ne bi mislio ništa loše zbog toga što je želela da sazna razlog nesrećnog događaja i rezultat koji je iza toga usledio.

Te iste besane noći Holideju je na um došla još jedna zbunjujuća misao u vezi sa njom. Nikada, sem u kancelariji železničke stanice, nije video Bredlija u njenom društvu. Da li ga je ona posećivala u salunu? Najverovatnije ne. Ona nije bila od onog soja žena koja je mogla sebi dopustiti da posle zatvaranja saluna ide na sastanak sa jednim muškarcem.

Negde pred jutro Holidej je u potpunosti razmotrio listu ljudi sa kojima se upoznao u Tvin Piksu. Konačno je zaključio da mu, ako posle ovog putovanja bude otišao iz tog grada, niko od novih pozna-

nika neće nedostajati, sem možda Ben Kasidi. Razmišljanje o tom, tvrdoglavom, ćudljivom starom rančeru navelo je Holideja na pomisao da između tog starog čoveka i njega ima izvesne sličnosti. Da, njih dvojica bili su sličnog kova. No, razmišljanje o tome valjalo je ostaviti za vreme kada se vrati u Tvin Piks, a sada, voz ga je nosio sve dalje od tog grada. Zanet u misli proteglio se na svom ležaju i stavivši ruke ispod glave, stao da čeka dolazak dana.

Jutro je došlo i donelo toplotu. Negde oko polovine prepodneva vagon u kojem je Dok sedeo pretvorio se u zagušljivi zatvor i Dok je pao u iskušenje da otvori vrata prema susjednom vagonu. No, odlučio je ipak da se doslovce pridržava uputstva koje mu je Krofter dao, pa je i dalje trpeo vrućinu. Negde oko podne pojeo je hladan ručak i posle toga skoro dva časa proveo pored prozora sa rešetkama, posmatrajući ogoleo, pust predeo koji je promicao pored njega. Istovremeno je razmišljao o svom trenutnom položaju i došao do zaključka kako ovo njegovo dobrovoljno pridržavanje uputstava suviše podseća na zatvorska pravila, a vagon na zatvor, da bi mu to moglo odgovarati. I baš tada je voz počeo da usporava. Provirivši koliko je mogao između rešetaka, Holidej je pred kompozicijom ugledao dugačku blagu padinu. Voz je, međutim, išao sve sporije i sporije, a onda je na kraju stao uz prodorno škripanje blokiranih točkova.

Holidej je izvukao revolver i pogledao napolje, ali nije mogao da vidi ništa drugo sem suncem sprženi predeo. Osetio je ispod grudi nelagodno peckanje žaoke neizvesnosti i

njegovo šesto čulo, na koje se nepogrešivo mogao osloniti, najavljivalo mu je da se približava opasnost.

Čekao je tako sa oružjem u ruci, krajnje napet, napregnutih ušiju. U potpunoj tišini proćao je jedan minut, a zatim još jedan. Pitao se zašto mu Stouks nije dao nikakav signal u vezi sa tim nepredviđenim zadržavanjem? Pošto mu je bilo sve teže da saviada svoj nemir i želju da rasčisti neizvesnu situaciju, Holidej je konačno oslobodio veliku rezu na bočnim vratima i povukao ih nekoliko santimetara držeći sve vreme spreman revolver u ruci. Na desnoj strani nalazila se jedna ogromna stena izbrazdana kišom i vetrom, nalik na primitivnu tvrđavu. Još nekoliko minuta Dok Holidej je stajao pored otškrnutih vrata i nije se mićao. Pitao se šta se to moglo desiti. Ako bi lokomotiva bila pokvarena, Stouks bi svakako došao nazad da ga o tome obavesti. Ali, od Stouksa nije bilo ni traga, niti se iz pravca lokomotive čuo bilo kakav šum. Dok je još malo odškrnuo vrata i provirio glavom napolje. U blizini kompozicije nije se čuo nikakav šum, niti se zapažalo bilo kakvo kretanje. Skočivši iz vagona na zemlju, Holidej je pogledao napred i nazad, a zatim se sagnuo i pogledao ispod vagona i oko točkova. Ništa. Ispravivši se, Dok je lagano pošao napred pored voza. Bio je stigao već do blizu lokomotive kada je začuo neki slab šum koji nije mogao da identifikuje. Zastao je. Znao je da nekoga ima u blizini i naslućivao je, obzirom da je kroz slične napete situacije proćao mnogo puta u prošlosti, da će vrlo brzo nastupiti nešto neočekivano, nešto što će ga ugroziti.

Idući oprezno duž kompozicije voza, stigao je do kabine lokomotive i popevši se uz stepenice, zavirio unutra. Kabina je bila prazna. Stouksov ubrus i kutija u kojoj je držao hranu nisu bili tamo gde su se obično nalazili. Holidej je sišao par stepenica niže i zbunjeno zastao. Svuda okolo pružala se pustinja bez ikakvog rastinja. Nije bilo ničega sem one ogromne stene nalik na tvrđavu.

Odjednom, ne znajući zašto, Holidej se trgao i okrenuo. Tek što je to učinio, kiša kuršuma zasula je lokomotivu. Kuršumi su se odbijali od metala i zviždeći odletali u prazan prostor. Odmah zatim, trojica konjanika lica maskiranih vratnim maramama pojurili su u pravcu voza. Holidej je pošao da siđe sa stepenica, ali je paljba pojačana i on je bio prinuđen da se baci na pod pokriven komadima iverki. Ostao je tu da leži, bespomoćan, dok su trojica konjanika u trku pojurili pored njega. Jedan kuršum odbio se od metalne nastrešnice kabine i pošavši pored njegovog lica, udario u vrata peći za loženje.

Nekoliko trenutaka kasnije sa zadnjeg dela kompozicije začula se paljba. Holidej je dopuzao do drugog kraja kabine i već je hteo da siđe niz stepenice kada ga je nov plotun, sada sa druge strane, prinudio da ponovo legne na pod i tu potraži zaklon od kiše kuršuma. Zatim je kiša kuršuma ponovo zasula lokomotivu i sa druge strane, i Dok je zaključio da bi pravo samoubistvo bilo ako bi pod tim okolnostima pokušao da siđe.

Znoj mu je orosio čelo. Stouks ga je, dakle, ostavio na cedilu da sam štiti pošiljku novca. Ispao je prava budala, izašao je iz svog vagona i

upao u klopku. Istog trenutka kada je to slučajno, snažna eksplozija zagusna je prasak revolverskih metaka.

Holidej je otpuzao do ivice kabine lokomotive i provirio napolje. Trojka napadaca tog momenta su izbacili težak ser iz vagona, iz otvora na vratima kase kuljao je gust dim. Napadači su zgrabili vrećice od nepromotivnog platna i izvađili ih iz kase, a zatim ih gurnuli u torbe na sedlima. Kada je Dok Holidej pripucao na njih, oni su se vinuli u sedla i pobjegli.

U momentu kada je trojka zamicala pored kraja kompozicije, iz zaklona iza velike stene izjurila su dva konjanika vodeći za sobom jednog osedlanog konja bez jahača.

Holideju nije trebalo mnogo vremena da shvati ko će jahati tog rezervnog konja. Jahače ga nesumnjivo Stouks, koji je od početka učestvovao u ovoj podvali i čije je odsustvo navelo Holideja da napusti svoje mesto i pođe da ga potraži. Tek što je to zaključio, Holidej je ugledao Stouksa kako trči duž kompozicije voza, lica blede od uzbuđenja. Mašinovođa je bacao česte poglede prema dvojici konjanika, kao da se pribojivao da ga mogu ostaviti. Bio je već skoro stigao do mesta gde je trebalo da ga njegovi saučesnici prihvate kada ga je kuršum iz Holidejevog revolvera pogodio. Mašinovođa je posrnuo napred, pao, prevrnuo se dva puta preko glave, ustao s mukom na noge a zatim pao licem okrenut zemlji i ostao nepomično da leži.

Konjanici su pustili rezervnog osedlanog konja i mamuzama pobegli svoje konje u žestok trk prema trojici napadaca koji su nosili vrećice sa novcem. Holidej je ustao na noge i vratio revolver u futrolu.

Proklinjao je sebe zbog gluposti i tako raspoložen sišao iz kabine lokomotive. Otrčao je do svog vagona i pregledao kasu. Bila je prazna. Okrenuvši se, pogledao je u pravcu kojim je petorak pobjegla. Nije mogao ništa da učini, niti da krene u poturu za pljačkašima.

Obrisao je nadlanicom znoj sa čela. Lukavi Stouks uspeo je da ga nadmudri. Strašno ljut na sebe samog, popeo se u svoj vagon-apartman. Sem kase banditi ništa drugo nisu ni dirnuli i njegov prtljag stajao je netaknut. Osvrnuvši se oko sebe, osetio je da mu neka praznina kao težak teret leži na ramenima. Nije znao šta da preduzme. A onda se prisetio. Bio je bliže Twin Piksu nego Jumi. Jednom dosta davno, još kao đak, igrao se sa sinom nekog mašinovođe u lokomotivi. Kao kroz maglu prisećao se kako se rukuje komandama. Donevši odjednom odluku, skočio je iz vagona na zemlju, zatvorio vrata za sobom i otišao do lokomotive. Otvorivši vrata peći, ubacio je unutra nekoliko komada drveta i nekoliko lopata uglja, i plamen je ponovo buknuo. Zatim je uhvatio ručice za pokretanje lokomotive. U tom trenutku začuo je nečiji glas. — Mister Torpe, to sam ja, Tom Harli.

Holidej se okrenuo i istog trenutka u ruci mu se našao revolver. Ugledao je Toma Harlija koji je sedeo na konju i ozbiljno ga posmatrao.

— Otkuda vi ovde, Harli?

Harli je palcem pokazao preko ramena prema velikoj steni. — Bio sam tamo iza one stene. Do vruga, čak i onda kada sam tačno znao šta hoće, nisam mogao ništa da učinim. Bila su njih petorica. Ubili bi sva-

koga koga ugledaju. Kažem vam, bili su spremni na sve.

Holidej je vrao revolver u futrolu. Znao je da Harli nije kukavica i da petorica protiv jednog nije srazmerna za razumnog čoveka. Ali, ipak je žalio što Harli nije makar pokušao da nešto preduzme... makar izdaleka, iz zaklona. Da je neko pokušao da odvrati pažnju na njega dok je bio kod lokomotive, možda bi mogao da se pored voza vrati u svoj vagon. Tada bi možda sve bilo drukčije. U svakom slučaju Harli je trebao da pokuša.

— Otkuda vi ovde? — zapitao je Dok.

— Pratio sam ih. Video sam ih kad su prolazili u blizini mog nekadašnjeg ranča i po njihovom izgledu procenio sam da spremaju neko zlo. U prvom momentu pomislio sam da traže mene zbog toga što je Dali ranjen i da nameravaju da me ubiju iz osвете. Zbog toga sam se sakrio u šumi. Ali, na moje iznenađenje oni nisu uradili ono što sam ja mislio da im je cilj. U prolazu su se samo osvrnuli na znojnu spaljenu kolibu i bez zadržavanja odjahali dalje. Pustio sam ih da malo odmaknu, a onda sam pošao za njima jer sam smatrao kako je bolje da znam kuda su se uputili umesto da se skrivam i tako dopustim mogućnost da me odnekud na prepad uhvate. Idući za njima, pratio sam ih preko Kasidijevoг imanja sve do tamo.

Harli je pri tome pokazao na veliku stenu i Holidej ga je upitao.

— Mora biti da su vas na ovom otvorenom terenu ipak videli.

— Teren nije toliko otvoren sa druge strane. Predeo je bez rastinja, to je tačno, ali tu i tamo ima poneki žbun, sasušeno drvo ili jaruga

u vulkanskim stenama. Ostao sam nešto dalje od njih sve dok nisu stigla do ove stene. Čuo sam da da se voz približava i znao sam da ste u tom vozu i vi. Pretpostavljao sam da vi i Stouks možete izaći na kraj sa tim huljama. Ono što me je zbunjivalo je činjenica što nisam znao šta bi na tom vozu mogli da traže. Pomišljao sam na stoku, ali to mi nije izgledalo mnogo verovatno.

Dok Holidej mu je onda ispričao o novčanoj pošiljci, a onda ponovo provirio kroz vrata na kabini.

— Novac? Kakav novac? U ovom delu zemlje novčane pošiljke uvek nose poštanska kola.

— Ovo je nov aranžman — rekao je Dok.

Harli je duboko udahnuo kroz stisnute zube i zavrteo glavom.

— Toga se nikada ne bih setio. Pretpostavljao sam da su pošli da traže mene.

— Jeste li sigurni da je to bila Bredlijeva grupa?

— Jesam li siguran? — začudio se Harli.

— Do vraga, mister Torpe, nisam ja budala zaslepljen prašinom. Džeja Trimena mogao bih prepoznati na milju daljine, a isto tako i Hala Roskoa. Ostale ne poznajem, ali sam te hulje video kako poslednjih nedelja pijanče sa Dalijem, verovatno na Bredlijev račun. Mislim da su oni angažovani samo za ovu priliku, da bi sa Trimenom izveli pljačku.

Tom Harli se odjednom osvrnuo oko sebe i njegovo lice zakrili je oblak nesigurnosti. Holideju je bilo jasno da je mladom čoveku tog trenutka na um došla neka ideja koja ga je uznemirila. Dok je očekivao da Harli iskaže ono što ga

muči, Holidej je grozničavo razmišljao i pokušavao da skupe neki plan. Pljačkaši su se udaljili u pravcu Twin Piksa, ali do tog momenta mislio je da bi bilo suviše smelo pretpostavljati kako su oni došli baš otuda. Sada, u svetlosti Harijeve izjave teško je bilo poverovati da će otići negde drugde a ne u Twin Piks, odakle su najverovatnije došli.

Prekidajući njegova razmišljanja, Harli je rekao. — Čujte, mister Torpe, ja sam vaš dužnik i sada mi se pruža prilika da vam uzvratim uslugu koju ste mi učinili. Ja sam te lupeže dobro video i spreman da ih pred svima javno optužimo! Utovarićemo moga konja u jedan vagon i vratićemo ovu kutiju sardina nazad u Twin Piks, važi?

Holidej je odmahnuo glavom. — Ko bi vam poverovao?!

Harli je nabrao obrve. Kako: ko bi mi poverovao? Pa, ceo grad! Znam dobro šta sam video i nateraću ih da mi poveruju!

Holidej se jedva primetno osmehnuo. — Hari, vi ste započeli tuču u salunu i zbog toga ste dobili batine. Kasnije je Bredli izjavio kako ste pokušali da podmetnete požar u njegovom salunu. Zatim je došao onaj pucanj u noći, vi ste ranili Dalija, jednog od njegovih ljudi. Šta mislite, koliko ljudi će poverovati u svedočenje iz kojeg proizilazi da su Bredli i njegovi plaćenici izvršili pljačku voza, ako to svedočenje dolazi iz vaših usta?

Hari je napucao usne i nabravši obrve, zagledao se u daljinu. Zatim je dodao. — Ništa nećemo izgubiti ako pokušamo. Može biti da će neko ipak imati dovoljno zdravog razuma i dobre volje da mi poveruje.

U najmanju ruku, možda ću uspeti da pokrenem istragu.

— Istragu koju će voditi Bid Bredli?

Harli je odjednom shvatio besmislenost takvog pokušaja i to ga je obeshrabrilo. — Na to nisam ni pomišljao — priznao je.

Holidej je nekoliko trenutaka zamisljeno ćutao, a onda je skočio sa lokomotive na zemlju i osmotrio Harlijevog konja. Zaključivši da je životinja dovoljno snažna i izdržljiva za ono što je imao na umu, on je rekao. — Harli, potrebno je da se vratite u grad i da se vidite sa Krofterom. Recite i njemu ovo što ste upravo sada meni ispričali. Ali, nemojte dopustiti da vas neko vidi i nemojte dozvoliti da Krofter digne uzbunu i svojim razglasiti o pljački novčane pošiljke. Recite mu da sedi miran, a ja ću se vratiti u Twin Piks čim ovde nešto proverim. Jeste li shvatili šta sam vam rekao?

Harli je klimnuo glavom. — Neće mi biti teško da to učinim, mister Torpe. Ali, vi nemate konja. Kako ćete onda moći...?

Zastao je u pola rečenice i pogledao svog konja, a onda kompoziciju i lokomotivu. — Do vraga, ako ste mislili... ja ne umem da upravljam ovom gvožđurijom. Nikada se čak nisam njom ni povezao.

— Ja ću vam pokazati kako se to radi — predložio je na to Holidej dajući rančeru znak da sjaše s konja.

Harli je neodlučno sjahao, a Holidej je uzeo konja za vodice i potapšao ga po vratu. Zatim je privezao konja, poneo se ponovo u kabinu lokomotive, pozvao Harlija da i on to učini i objasnio mu kako se rukuje komandama lokomo-

tive. Mada mu je sve pokazao po dva puta, Harli je i dalje zabrinuto gledao ručice i točkice i nesigurno odmahivao glavom. Konačno da je Holidej kratko i jasno upozorio. — Čoveče, nema drugog načina da izvedemo ono što je potrebno. Ja moram da uzmem vašeg konja i da pođem tragom napadača, a vi morate da vratite stoku nazad i da objasnite Krofteru šta se događa. Nema drugog načina da stoku vratite u Twin Piks, već da je odvezete ovim vozom. Zato napred, da ne gubimo vreme.

Harli se počeo rukom po potiljku i sa puno sumnje pogledao Holideja. Zatim je slegnuo ramenima i rekao. — Zašto da ne? Ali, za vas, mister Torpe, za vas mislim da morate biti vrlo pažljivi. Ako se vama nešto desi, u kakvom ću se ja položaju naći?

— Neće biti u gorem položaju od onoga u kojem ste bili kad ste onako glupavo pokušali da smaknete Dalija.

Rekavši to, Holidej se vinuo na Harlijevog konja, proverio da li mu je revolver pun i odjahao. Nije mu bilo teško da nađe trag petorice napadača. Njima se očigledno nije mnogo žurilo jer su bili uvereni da ih Holidej neće moći pratiti. Sa udaljenosti od pola milje začuo je kako voz brekće i kako polako polazi šinama i zaključivši da je Harli konačno uspeo da savlada zagonetku vožnje lokomotive, odbacio je iz svoje glave sve druge misli sem problema koji je stajao pred njim. Ako je Harli govorio istinu, a Holidej nije imao razloga da veruje kako je mladić lagao, onda su Trimen, Rosko i ostala trojica jahali negde ispred njega. Iza njega ležao je mrtav Al Stouks. Holidej

je poterao duraškog konja u trk. Pojahao je kroz gošu preriju pritisku vrućinom koja je pust predeo činila još pustošnjim, najneprijatnijim predelom koji je Dok poslednjih meseci video.

VI

Beti Entri je ležala na svojoj postelji, a svež povećarac dopirao je kroz otvoren prozor i milovao njeno oskudno odeveno, vitko telo. Već više od jedan čas osluškivala je razgovor između Artura Kroftera i Bena Kasidija, koji je do nje dopirao sa verande ispred kuće. Kasidi je još uvek bio ljut što mu nije dopušteno da i ovaj put putuje sa svojom stokom kao i obično, ali ga je Krofter uveravao da treba da ima puno poverenja u Blejka Torpa, kako je on zvanično nazivao Doka Holideja. Razgovor se zatim okrenuo na Krofterove mogućnosti u budućnosti i Beti nije bila nimalo iznenađena kada je čula da planovi o budućnosti uključuju i otvaranje nove železničke linije do Laramija na Jugu. Krofter je uveravao Kasidija da taj poduhvat ima mnogo poslovnog duha i da sadrži mnoge praktične mogućnosti jer će linija na Jug otvoriti veća tržišta u tom gradu i okolini za prodaju stoke. Kasidi je izvesno vreme vrlo mirno slušao, isto kao i Beti, obilna Krofterova objašnjenja kojima nije nedostajalo uverljivosti.

San nije dolazio Beti na oči i ona se dugo komešala i okretala po postelji, nemoćna da iz svoje glave odagna misli. Sada je imala vrlo mnogo problema. Na prvom mestu produžene nevolje i sukobi sa Tomom Harlijem. U sebi je ona Toma sažaljevala, ali pošto su sva druga

njena osećanja prema njemu davno bila ugašena, ona ga je smatrala za budalu. Nije ni izdaleka znala šta bi on mogao učiniti i to ju je zabrinjavalo mnogo više nego bilo šta drugo, jer su njeni planovi zavisili u mnogome od toga da li će bez ikakvih spoljnih pritisaka i uticaja moći da razmišlja i ono što misli sprovede u delo.

Ona je iskreno volela Artura Kroftera, u stvari, smatrala ga je jednim pravim džentlmenom koga je u životu sreća. On je za nju učinio izvanredno mnogo, ne samo time što joj je savetovao kako da se oblači i kako da se ponaša već i time što je zaposlio u svojoj kompaniji i time joj dao dodatni stepen ugleda. Bila je svesna toga da on ne odobrava njenu vezu sa Semom Bredlijem, ali posle toliko muka i nevolja koje je u većem delu života doživela, odobravanje i negodovanje drugih ljudi za nju nije bilo od nekog većeg značaja.

Pošto nije imala utisak da će se razgovor na terasi uskoro završiti, ona je u mislima počela premetati pojedine delove svog života. Prvo je pomislila na svog oca... i odmah odagnala misli o njemu sa osećajem bliskim gnjušanju. Njena majka, pak, bila je jadna, slomljena osoba čija je individualnost bila skrhanja davno pre nego što je Beti poodrasla. Slabog zdravlja i preplašena ona je smrću doživela samo olakšanje jer time bila pošteđena daljeg mučenja i trpljenja. Beti je izvesno vreme žalila, ali je njena žalost za majkom ubrzo prestala jer je misis Marta Entri bila osoba koja lako pada u zaborav. Što se tiče njene braće, ona prema njima nije imala

nikakvih određenih osećanja. Tal je bio nezgodan čovek i nepriazan u svakom pogledu, sem u svojim odnosima sa ocem. Da joj Tal nije bio rođeni brat, Beti bi ga svakako prezirala. Na jednoj strani on je bio hvalisav i ambiciozan, a na drugoj kukavica. Hal joj je bio mnogo bliži, ali je Hal kao mlađi uvek bio pod izvesnim Talovim uticajem. I on se bojavao njihovog oca i kada je stari umro, on nije ostao kod kuće da sačeka da bude sahranjen. Oba brata su odmah ostavili Beti samu.

Nesvesna svog izraza lica osmehnula se u tami u kojoj je niko nije video. Nije joj nedostajao ni jedan član njene porodice u kojoj je proživela pune dvadeset četiri godine strašnog života. Došla je u grad da za sebe stvori nov život. To je značilo, u prvom trenutku, da podnosi udvaranja Toma Harlija sa kojim u budućnosti nije mogla da vidi nikakav drukčiji život od onoga kojim je do tada živela. Želela je promenu na bolje i bila je rešena da tu promenu doživi.

Tada se za nju zainteresovao Sem Bredli. Beti ga se u početku pribijavala uglavnom zbog priča koje je čula o njegovoj bezobzirnosti i surovosti. No, postepeno je njen strah prema njemu nestao jer je Sem Bredli, mada ni izdaleka tako gospodski odgajen kao Artur Krofter, Postupao prema njoj kao prema ženi i nije se ustručavao da joj od samog početka kaže koliko je lepa i koliko je priželjkuje. Te izjave, očigledno potkrepljene njegovim držanjem, uzbudivale su Beti, jer je do tada bila upoznala samo Toma Harlija, a on je bio sasvim drukčiji po prirodi i ponašanju.

Beti je dobro znala da Sam Bredli nema o njoj neko visoko mišljenje. Bila je svesna toga da Bredlija privlači samo fizički i da želi da je iskoristi. Nije bilo isključeno da bi u početku prema njoj postupao korektno, ali je znala da bi onog dana kada sa nje bude skinut veo misterije njene ženstvenosti, postupio prema njoj kao i sa mnogim drugim ženama u gradu. Posle izvesnog vremena, čak i ako bi postala njegova žena. Bredli bi je se zasitio i više na nju ne bi obraćao pažnju. Naravno da Beti tako nešto nije želela, ali je u Semu Bredliju videla šansu za uspešan start. On je imao novac i ona bi se dočepala dela tog novca. Sem toga, on je imao uticajne prijatelje i koristeći njegove veze, ona bi sebi omogućila bolji položaj i mogućnost za lepši život. Pored toga, mogla bi i putovati. U tom njenom novom životu ko zna kakvi bi se sve putevi sreće mogli otvoriti pred njom.

Dok je ona tako razmišljala, Kasidi se na terasi oprostio od svog sagovornika. No, Beti se odjednom trgla. Do njenih ušiju doprlo je udaljeno kloparanje voza koji se približavao gradu. Potpuno probuđena iz sanjarija, skočila je na noge, navukla na sebe kućnu haljinu i požurila da izađe na terasu.

Videvši je, Krofter je progundao. — Šta to sad znači? Zbog čega se Stouks vraća nazad?

Stojeći namršten u pomrčini, Ben Kasidi nije odgovorio na to pitanje koje, u stvari, nije bilo nikome upućeno. Pošto je nezainteresovano pogledao Beti, on je sišao stazom dugim hitrim koracima i otvorivši kapiju izašao na ulicu. Krofter je od-

mah pošao za njim, rekavši pri polasku Beti da ostane kod kuće za slučaj da se dogodi neka nepredviđena nezgoda. Beti je sela na jednu od stolica za ljučanje na verandi i ukočenim pogledom se zagledala za njima posmatrajući ih kako prelaze ulicu i na drugoj strani nestaju u pomrčini. Na stotinu metara daleko od staničnog perona voz je zastao. Ona je uprla sebi kažiprst na slepoočnicu i pritisnula ga toliko jako da ju je zbolelo. Odjednom, bez nekog neposrednog razloga njome je ovladala napetost. Mada je život naučio da bude spremna na svaku tegobu, jedva da je mogla podneti mučan osećaj očekivanja nečeg neizvesnog što je naslućivala da se približava.

*

— Stoukse? Torpe?

Artur Krofter je pritrčao od lokomotive do apartman-vagona u kojem je trebalo da sedi zaključan. Dok Holidej. Bar tako je od Holideja traženo da se ponaša. Noseći svetiljku u ruci, Krofter se popeo u vagon praćen Kasidijem. Obojica su zastali na vratima i pri slaboj svetlosti svetiljke pogledom pretražili prazan prostor.

— Kasa je nestala — rekao je Krofter.

Kasidi je zamumlao. — Izgleda da je i Torp takođe nestao, Kroftere.

Krofter je ogorčeno izustio kletvu, žurno sišao iz vagona i nastavio da hoda pored voza. Popevši se u kabinu lokomotive, potražio je Stouksa, a onda se, pošto se uzaludno nekoliko puta osvrnuo, iz sve snage razdrao pozivajući Stouksa ili Holi-

deja da se pojave. Ali, iz mraka se nije čuo ni glasak.

Zbunjen time Krofter je sišao sa lokomotive i vrteći glavom, došao do staničnog ulaza. — Šta se ovo, do đavola, desilo? — rekao je. — Voz nije mogao sam od sebe da dođe i da se zaustavi.

Za to vreme Kasidi je razgledao svoju stoku. Posle toga vratio se namršten. — Moraću da dovedem moje ljude da istovare stoku u obore, Kroftere. Ovo što ste sada napravili, to neću oprostiti. Izazvali ste pravu zbrku.

— Čujte me, Kasidi, ovo nije moje delo! — prasnuo je Krofter žestoko. — Torpu sam dao instrukcije da novac isporuči u Jumi. U isto vreme, trebalo je da i vaša stoka bude tamo prebačena i prodana. Neznam šta se ovo desilo i ne nameram da odem odavde dok ne saznam istinu.

— Pa lepo, dok vi budete nastojali da saznate tajnu, Kroftere, ja ću istovariti moju stoku. Časna reč, znajte da će vas ovo mnogo koštati!

Kasidi nije obratio pažnju na Krofterov nabušit odgovor i uputio se u grad. Krofter je sproveo još jednu beskorisnu inspekciju kompozicije i posle toga se vratio u staničnu zgradu gde je, ušavši u kancelariju, zastao kao ukopan. U zasenčenom dovratku kancelarije stajao je jedan čovek, visok, mršav i tih.

— Jeste li to vi, Holidejet?

— Ne, Kraftere, ja sam Tom Harli. I nemojte vikati na mene, došao sam da vam kažem šta je bilo.

Krofter mu je žurno prišao i digao svetiljku do visine lica, tako da bi jasno mogao da vidi mladog rančera. Pošto je pri žućkastoj svetlosti

prepoznao Harlija, njegovo lice se iskrivilo u grimasu nezadovoljstva.

— Otkuda ste vi umešani u ovo, Harli? Kakve ovo veze ima sa vama. I gde je Torp? — dodao je na kraju nazivajući Holideja njegovim lažnim imenom, jer Harli srećom nije ni primetio njegovu omašku na početku razgovora.

— Priča je dosta interesantna i dosta dugačka. Tu priču ne mogu da vam ispričam ovde na vratima, gde svakog trenutka može da se pojavi Kasidi sa gomilom njegovih kauboja i gde je vrlo verovatno da će dojuriti svi budni građani koje će zanimati zašto se voz vratio u ovo doba noći. Ako želite da čujete šta ću vam reći, onda bi bilo dobro da me odvedete negde gde, možemo mirno da razgovaramo.

Krofter je osuo bujicu kletvi, ali mu je Harli odgovorio bezbrižnim osmehom.

— Kako hoćete, Kroftere, ali znajte da mene goni nekoliko hulja iz ovog grada, a ja ne nameram da im dopustim da me tek tako ubiju. Braniću se, a kad meci zvižde i vi možete biti pogođeni.

Krofter je prestao da sipa kletve i sa negodovanjem se zagledao u Harlija. No, lagano je razum ovladao njegovom svešću. — Zna li nešto o tome zašto se voz vratio nazad i gde su Torp i Stouks?

Harli je odgovorio. — Znam, a znam takođe sve o pljački, Kroftere — okrenuo se čuvši neki šum, na ulici i ugledao Kasidija i još dvojicu njegovih ljudi koji su se približavali iz pravca pansiona. Dodao je. — Mislim da bi najbolje odgovarala vaša kuća. Videćemo se tamo. Ne postoji ništa što bi bilo ko noćas mogao da uradi, pa prema tome pošaljite se normalno i dođite kad

možete. Pametno bi bilo da dođete sami, jer ono što treba da vam kažem nije obična stvar i nije za tuđe uši.

Ne gubeći ni trenutka, Tom Harli se udaljio u mrak. Krofter je ostao da zuri za njim sve do dolaska Kasidija koji je odmah zatražio da Krofter doveze kompoziciju do istovarne rampe. On je, pak, poslao svoje ljude prema rampi i dok su ovi dremljivo prelazili preko ulice, on se popeo na vagone da otvori vrata za istovar.

Pošto je pomerio kompoziciju do rampe, Artur Krofter se vratio do stanične zgrade odakle je nastavio da nezainteresovano posmatra istovar, sve dok mu se po završenom poslu nije pridružio i Kasidi.

— Još uvek nema nikakvog znaka od mašinovode i Torpa? — zapitao je Kasidi natmureno.

Krofter je odmahnuo glavom. Kasidi ga je pažljivo osmotrio i zapazio na njemu neku promenu. No, znajući da Krofter može držati jezik za zubima isto tako kao i on sam, on je rekao. — Pa lepo, nemam nameru da ostatak noći provedem na staničnom peronu, mister. Vi radite kako vam je volja, ali do jutra pripremite za mene neki razuman odgovor. Neka me nosi vrag ako vam platim za ovu vožnju... ne, boga mi, nikako, jer ste zabrljali stvar vašom pohlepom da napravite nove poslove.

Krofter je pustio Kasidija da se udalji bez odgovora. Manji broj građana bio se u međuvremenu okupio na stanici da vidi šta se zbiva, ali Krofter nije nameravao da im daje objašnjenja. Zakopčavši svoj sako skoro do grla, prešao je preko ulice i uputio se ka svojoj kući. Zatekao je Harlija kako stoji u senci blizu

stepenica za terasu. Od Beti Eatri nije bilo ni traga. Krofter se umornim korakom popeo na verandu pripremajući se da čuje i najgore. Harlijeve poslednje reči o pljački pogodile su ga u srce iako nije znao detalje. Bilo mu je dovoljno što u vagonu nije našao kasu i posle Harlijevih nagoveštaja znao je šta to znači.

— Zauzmite mesto i pričajte, Harli — rekao je Krofter. — Neću nikakve bajke, niti izmišljanja... hoću jednostavno da znam kakve vi veze imate sa mnom i sa mojom železnicom, i šta ste tražili na stanici i ovde.

Harli je prineo stolicu blizu ograde verande i zavalivši se, počeo da zavija cigaretu. — Hoćemo li biti mirni, Kroftere?

— Niko nas neće uznemiravati, mister.

Harli je završio zavijanje cigarete i kada je zapalio, u kratkim crtama, ali sa dovoljno pojedinosti, ispričao je šta se desilo, počevši od trenutka kad je ugledao Trimena, Roskoa i trojicu drugih najamnika koji su projahali pored njegovog ranča. Kada je došao do momenta kada su napadači razneli dinamitom vrata kase i odneli novac, Krofter se zainteresovano nagnuo prema njemu. Na kraju je Harli završio.

— Posle toga mister Torp je podjario vatru u lokomotivi da bi digao paru i ja sam shvatio da je vreme da se pojavim. No, morao sam biti operzan jer je mister Torp bio jako iznerviran. Ličio mi je na čoveka koji je svakog trenutka mogao prosto eksplodirati.

— Dogovorili smo se — nastavio je Harli — da Torp uzme mog konja, a ja da dovezem voz nazad u grad. Neka me čavo odnese ako bih

još jednom počeleo da proćem kroz takvo iskušenje, Kroftere. Ova prokleta gvozdurija može se voziti po šinama, ali više nego jednom isliio sam da će iskočiti iz šina. Lokomotiva kao da ima samo jednu brzinu?

— I šta je onda bilo? — zapitao je Krofter zanemarujući Harlijeve komentare.

— Posle toga ništa, to bi bilo skoro sve — Harli se nagnuo napred fiksirajući oštro Kroftera. — Mister Torp mi je bez dvoumljenja rekao da nećete alarmirati nikoga zbog pljačke. Ne znam kakve je razloge imao da to tvrdi, ali izgledao mi je sasvim siguran. Rekao mi je da dovezem voz u grad, ali da ostanem neprimećen, da vam se na neki način približim i da vam kažem da ništa ne preduzimate. Rekao je da će poći u poteru za pljačkašima i da će učiniti sve što može. Da sam ja na vašem mestu, Kroftere, ja bih ga poslušao. Torp nije budala, on zna šta radi.

— Zna šta radi, ali je dopustio da moj novac bude opljačkani! — zarčao je Krofter. — Izneverio me je.

— On je bio sam protiv petorice, a i Stouks je radio protiv njega. Iskreno govoreći, nije imao nikakve šanse, Kroftere. Svi planovi skovani su ovde, u ovom gradu, to je sigurno. Bredli je smislio pljačku. Ako bi mene pitali, pokušaj da pošiljku novca zadržite u tajnosti bio je najgluplji i najbesmisleniji potez koji ste mogli učiniti.

Krofter ga je pogledao besno iskolačenim očima. — Nemojte me učiti kako da vodim svoje poslove, Harli. Samo zavezite jezik. Moram dobro da razmislim šta da radim.

— Obzirom da sam vam doveo voz nazad neoštećen, pretpostavljam

da sam zaslužio bar jedno piće, Kroftere. Do vraga, suv sam kao ugljena prašina ko'o sam morao da putam sve vreme vožnje iz prerije do grada.

Krofter je pokretom ruke pokazao na zatvorena vrata koja su sa verande vodila u unutrašnjost kuće. Na suprotnoj strani ove prve odaje nalazi se mali ormarić za piće. — Donesite otuda jednu flašu... i dve čaše. Možda ne bi bilo loše da večeras dobro gucnem.

Tom Harli je ušao u kuću. Kada se vraćao sa bocom i dve čaše u rukama, na vratima svoje sobe odjednom sa pojavila Beti Entri. Bila je potpuno obučena, što je za to doba dana bilo neobično. Tom Harli je zastao. — Zdravo, Beti.

Beti ga je nemo pogledala. Ako je nešto osećala prema njemu, to se na njenom licu nije videlo.

— Neke čudne stvari su se desile, Beti — rekao joj je. — Zaista čudne stvari, o kojima bih želeo da ti ispričam, ali mislim da moram postupiti onako kako mi je rečeno, čak i kada si ti u pitanju, i držati jezik za zubima.

— Sve sam čula, Tome — odgovorila je Beti na to. — Mislim da si jednostavno sišao s uma. Sem Bredli nije pljačkaš vozova mađa ima svojih mana. Tvoj je cilj da mu pričiniš što više neprilika. E pa, dobro, da znaš kako ti neću dozvoliti da blatiš jednog časnog čoveka, makar za to imao kakvih god hoćeš razloga.

— Ono što sam rekao istina je, Beti, tako mi bog pomogao. Video sam ih kada su prolazili pored mog ranča i pošao sam za njima. Video sam svojim očima kada su napali mister Torpa i kada su razvalili kasu.

— Jesu li nosili maske? — zapitala je sa prizvukom gorčine u glasu.

— Da, nosili su preko lica marama, sva petorica.

— Kako si ih onda prepoznao, Tome?

— Kada su jahali preko mog imanja, nisu nosili maske. Beti. Marama su navukli na lice tek kada su stigli do stene iza koje su se sakrili...

Beti je izustila nešto nalik na nezadovoljno negodovanje i odlučnim korakom prešla preko ograde i izašla na verandu. Zastala je ispred Krofterove stolice i zagledala se u njega. — Zar će te poverovati u ove besmislice, mister Kroftere? — Zapitala je iznebuha.

Krofter je digao pogled do nje, očigledno donekle nesiguran u sebe, ali se u tom trenutku umešao Harli.

— Nisam rekao ni jednu jedinu laž — ponovio je on. — Znam dobro šta sam video. Bio je jasan, svetao dan i petorka je prošla nedaleko od mene, jedva na stotinu metara. Prepoznao bih te ljude i na razdaljini od jedne milje. Bili su to Trimmen i Rosko, a sa njima još trojica drugih... sve snažni ljudi, smrknuti, pretećeg izgleda kao zmiје zvečarke i spremni na svako zlo.

— Čuti, Tome — rekla je Beti kratko. — Mislim da si za jednu noć već napravio dovoljno štete — zatim se obratila Krofteru. — Zar ne vidite šta smeru, mister Kroftere? To što je rekao, to je samo gomila laži. Tom želi da još više zamuti vodu, te da na taj način umani svoju odgovornost za pokušaj ubistva Tjuba Dalija i pokušaj paljevine Semovog seluma. On je jednostavno zaluden od ljubomore i misli kako je spreman da učini bilo šta samo da bi se osvetio Semu Bredliju. Je-

ste li ga pitali gde su mu dokazi za ovo što tvrdi?

Krofter je obazrivo pogledao Toma Harlija pre nego što je rekao. — Već izvesno vreme sedim ovde i razmišljam baš o tome što ste rekli, mis Entri. Jedini razlog koji me navodi na to da želim da mu verujem bar delimično, jeste činjenica što je dovezao voz natrag. Sam samciit ne verujem da bi mogao savladati mister Torpa i Stouksa. Pogotovo ne mister Torpa koji je čovek iskusan i hrabar. I ako zrelo razmislimo, zašto bi se uopšte vraćao nazad u Twin Piks?

— Zato što želi da drugome pravi neprilike, da seje sumnje i poštenim ljudima kvari život. Zato što je šenuo od ljubomore. Možda je čak ubio Torpa i Stouksa, razvalio kasu i sakrio novac. Zatim je, da bi zavarao trag, dovezao voz nazad i štaviše, sada smatra da je pogodna prilika da o Semu Bredliju i njegovim ljudima širi lažne glasine koje im mogu naškoditi. Mislim da je cela stvar obična apsurdna izmišljotina.

— A ja mislim da je cela stvar mnogo gora od apsurdne izmišljotine — graknuo je Krofter ljutito. — Opljačkana je velika suma novca i tako mi svega na svetu, nameravam da do kraja dokučim sve u vezi sa tom pljačkom. Ako je Torp odgovoran zbog nehajnog postupanja, naplatiću mu se, bez obzira ko je on. Tražiću da vrati celu sumu, a on će znati gde da smogne novac. Prevrnuću kamen na kamen u celoj pokrajini sve dok ne nađem taj novac. Neću zanemariti ni najmanju sitnicu, sve što bi moglo da bude ključ zagonetke. A sada bi bilo bolje za vas da odete u svoju sobu, mis En-

tri, sutrašnji dan, siguran sam u to, biće za sve nas pakleno težak.

Pošto joj je jednostavno receno da se udaji, Beti je kratko cšmula pogledom Toma Harlija koji se stajao u blizini i pažljivo je posmatrao. Čudilo ga je kako je branila Bredlija od sumnjičenja i sada je shvatio da je njegova Beti nepovratno izgubljena i uhvaćena u mrežu vlasnika saluna. Gledao je hladno, zapažajući surov grč na uglovima njenih usana, primećujući u njoj osobu kakva je stvarno bila, a ne onu koju je nekada voleo.

Donekle ožalošćen takvim saznanjem, Harli je rekao. — Odabrala si pogrešnu stranu, no ovaj ili onaj način istina o ovome izbiće na videlo. Znam dobro šta sam video i ako u ovom gradu ili na ovom svetu postoji neka pravda, Bredli i njegovi lupeži biće oboreni na kolena i kažnjeni.

— Oh, zaveži! — cliknula je Beti na njega. — Smuči mi se od tebe... ti uvek moraš da čoveka mučiš svojim cmizdrenjem i svojom glupošću! Ali, znaj da je među nama ipak sve svršeno.

Harli se zaneo unazad kao da ga neko udario po licu, a Beti je prošla pored njega očešavši ga ramenom i kao oluja se stuštila u kuću.

Krofter je ispio svoje piće i nasuo drugo. Kada je Harli ponovo progovorio, on ga je učutkao. — Zaveži, čoveče! Ne mogu na miru da razmišlim od tvog brbljanja.

Harli se namestio na stolicu i pošto mu ništa drugo nije preostalo, nastavio je da se naliiva viskijem onoliko koliko je mogao. Pitao se gde li se u tom trenutku može nalaziti Blejk Torp. Znao je, ako se desi da Torp nekim slučajem pogine, on

će i sam biti u teškom položaju. Ako Krofter i Beti nisu poverovali u njegovu priču, ko će mu onda poverovati? Utučen i dezorijentisan, leznajući kuda da se okrene, sedeo je na stolici i tupo zurio i neprozirnu tamu.

*

Sve do kasno poslepodne Dok Holidej je jahao prateći jasan trag koji su pljačkasi voza za sobom ostavili. Dan je bio vruć i znoj mu je kvasio košulju. Suv vreo vazduh sušio je znoj skoro istog trenutka kada bi on natopio košulju, ostavljajući slani beličasti okvir ispod mišica i oko okovratnika. Ali, bez obzira na neprijatnosti od vrućine, znoja i prašine, Dok Holidej nikako nije skidao pogled sa traga, sem onda kada bi pogledao predéo ispred sebe tražeći znalačkim pogledom opasna mesta moguće zasede.

Trudeći se da se uz put pridržava zaklona onoliko koliko mu je predeo dozvoljavao, Dok je računao da ima dosta izgleda da iznenadi begunce, isto kao što je postojala mogućnosti da oni iznenade njega. No, u tom odmeravanju jedna okolnost mu je išla naruku. Oni nisu mogli pretpostavljati da će ih neko iz voza pratiti. Trag kojim se kretao nedvosmisleno je vodio prema Twin Piksu, pa je Dok zaključio da je Harli možda govorio istinu. Ako je to bilo tačno, šta je onda trebalo preduzeti? Po svemu sudeći, planovi pljačke voza bili su u napred većoma dobro smišljeni. Zastoj zbog prelaska krda stoke preko pruge, koji se desio prilikom prvog putovanja, bio je svakako deo vešto smišljenog plana. Stoka je bila postav-

ljena na pruži i zaustavila je voz samo zato da ne bi bio zabrinut kada bi se pri nekom sledećem putovanju voz zaustavio bez nekog vidljivog razloga. Trebalo je uspavati njegovu budnost i to im je uspelo. Upao je u lukavo nameštenu zamku i nije mogao da se ne ljuti na sebe zbog takve početničke naivnosti.

U svoju odbranu mogao je da kaže samo to da nije znao kako se Stouks prodao pljačkašima. Bez Stouksa, koji bi ga podržavao, bio je prinuđen ili da proveri šta se događa, ili da ostane zatvoren u svom vagon — apartmanu. U ovom drugom slučaju sve bi sa završilo loše po njega jer dinamitu ne bi mogao doleteti. Prema tome, mogao je smatrati da je srećno prošao iako bi, naravno, bilo bolje da pljačka nije uspela. Činjenica da je ubio Stouksa nije ga mnogo zabrinjavala. Stouks se izdajom spustio na najniži nivo nečoveka i hitac koji je ispalio bio je samo možda zasluženi prst sudbine. Stouks je pokazao da je zbog svoje pohlepe spreman da prevari onoga ko mu je do tada činio dobro.

Izbivši na vrh jednog brežuljka, Holidej je sjahao jer su se poslednji ostaci dana počeli stapati sa senkama dolazeće noći. Nije imao nikakvu predstavu o tome koliko daleko se nalazi od Twin Piksa i da li put kojim ide vodi direktno prema gradu. Na njegovom konju počeli su se javljati znaci umora i pošto je zaključio da će možda morati da jaše kroz noć, odlučio je da životinji da kratak odmor. Napojio ga je iz udubljenja na svom ščiriu, potom i sam otpio nekoliko gutljata vode iz čaturice, a zatim se opružio na zemlji u očekivanju da nebo sasvim po-

tamni. Ležao je više od jednog časa pre nego što je ponovo napojio svog konja, posle čega ga je osediao. Nastavljajući put, držao se plitkih jaruga i udubljenja što je više mogao, kako bi odklonio mogućnost da bude primećen. Po noći trag ionako nije mogao pratiti.

Jahao je skoro pet časova pre nego što su se obasjani bledom svetlošću mesečine ukazali nejasni oblici nekog grada. Na telu i licu osećao je jutarnju prohladnu svežinu, ali nije bio umoran, u stvari, mislio je da bi bez napora mogao izdržati da jaše ostatak noći i ceo sledeći dan, ako bi to bilo potrebno.

Dok je skretao u sporednu ulicu, nikako ga nije napuštala jedna misao. Bila je to misao koja ga je mučila još od onog momenta kada je znao da je na voz izvršen napad. Ko je znao za novčanu pošiljku? Samo Krofter, mis Beti Entri i on sam. Pa ipak, vest o pošiljci novca morala je odnekud procureti.

Koristeći sporednu uličicu da bi došao do kuće Artura Kroftera, Dok Holidej je ostavio Harijevog konja u zadnjem delu dvorišta, a onda se laganim, opreznim korakom uputio ka kući.

VII

Dok Holidej je zatekao Toma Harija ispruženog u stolici za ljuljanje na verandi, sa praznom bocom od viskija pored sebe. Kada je zakoračio na drvenu terasu, jedna daska je zaškripala. Hari je širom otvorio oči i ruka mu se mahinalno pružila prema dršci revolvera. No, dani bežanja pred Bredlijevim plaćenicima i mnogi časovi brige zbog Beti Entri umorili su ga preko sva-

ke mere i pokret kojim je dohvatio dršku revolvera nije bio dovoljno brz. Trenutak zatim Holidej je stajao pored njega.

— Vidim da ste uspjeli, Harli — rekao je Dok.

Harli je pesnicama protrljao oči, proteglio se i udahnuvši duboko vazduh, progutao pljuvačku. Zatim se mašio prazne boce. Videvši da u njoj nema ništa, hitnuo je u dvorište.

— Da, uspeo sam, ali možda bi bolje bilo da nisam.

— Jeste li preneli Krofteru moju poruku?

— Šta bih drugo mogao?

— U potpunosti?

— Sve do poslednje reči, mister Torpe — Tom Harli je ustao i tegleći se zastenjavao, a zatim šakama prešao preko lica jer ga je obuzeo bol u glavi. Pritisnuo je slepoočnice i nekoliko puta odsečno protrljao kožu na čelu i slepoočnicama. U tom trenutku vrata kuće su se otvorila i na verandu je izašao Artur Krofter. Žmireći očima, on je nekoliko dugih trenutaka netremice posmatrao Holideja pre nego što je progovorio.

— Gle, gle, konačno ste odlučili da dođete.

— Jahanje je dugo trajalo.

— I?

Holidej je slegnuo ramenima. — Ništa.

Njegova ravnodušnost i smiren ton naterali su Kroftera da se razbesni. — Do, đavola, nemojte tako ravnodušno stajati i govoriti kao da se ništa naročito nije desilo. Vi se ponašate kao da smo izgubili nekoliko zalutalih goveda, a opljačkano je ni manje ni više nego petnaest hiljada dolara!

— Dobićemo ih nazad — rekao mu je Dok.

— Mislite? Kad? Kako?

— Još ne znam, ali vratićemo novac nazad. Novac ima jednu nezgodnu osobinu: ne ume da se skriva, mora da izađe na videlo i da se troši.

— Jeste, posle godinu ili dve. Do tada, meni će se vlasnici, poštanskih kola slatko nasmejati. Godinama sam se trudio da ljudima ulijem poverenje prema železnici, i sada, prvi put kada je to poverenje trebalo da se u praksi pokaže, ja sam izneverio ljude koji su bili spremni da mi pruže šansu. Zamesili ste stvar, mister Torpe, i bilo šta da kažete neće me navesti da se u tom pogledu predomislim. Ali, sada bi bilo bolje da uđete u kuću. Uđite i vi, Harli, jer želim da uporedim vaše priče. Tek posle toga ću izboljno razmisliti šta da preduzimem.

Holidej je prešao preko verande i ležernim korakom prošao pored namrgodenog Kroftera u kuću. Bila je upravo zora i u unutrašnjosti kuće još je vladao mrak. Krofter je zapalio dve svetiljke i gostima pokazao stolice. U tom trenutku na vratima svoje sobe pojavila se Beti Entri. Na sebi je imala kućnu haljinu, a preko nje prebačen šal, koji je sa ramena padao do struka. Nije obratila pažnju na Kroftera i Harlija, kao da ih uopšte ne vidi, i zagledala se u Doka Holideja.

Praveći se da ne zapaža njen pogled, Krofter je rekao. — Dobro bi bilo da sednete i čujete, mis Entri. U interesu moje firme želim da i vi nepristrasno, što ozbiljnije prosudite o ovome što ćete čuti. U

ovom momentu nije više važno kakva su vaša osećanja prema Harliju i šta mislite o Semu Bredliju. Na kocki je petnaest hiljada dolara u gotovom novcu, suma koja bi sada već trebala da bude na putu do rudnika. Kao što vidite, stvar je vrlo ozbiljna.

— Razume se, mister Kroftere — složila se Beti idući lagano preko odaje, pri čemu je rukama pridržavala krajeve kućne haljine da se ne otvore. Sela je nasuprot Doku Holideju, kome se učinilo da je u njenim očima zapazio prikriven sjaj unutrašnjeg zadovoljstva.

Krofter se i sam udobno namestio u fotelju i zatražio od Holideja da kaže šta ima. Holidej je to i učinio, zapažajući da je za vreme njegovog pričanja izgledao kao da je sve više zadovoljan sobom.

— Zatim sam napustio šine i zašao na zapad, u preriju — govorio je Dok. — Jahao sam celo posledno, odmorio sam sa samo jedan čas i zatim nastavio da jašem i tokom noći.

— I ništa uspeli da ih stignete ili da ih ugledate? — zapitao je Krofter kada je Dok završio.

— Ne, ništa od svega toga. Ali, to je razumljivo. Oni su imali prilično veliku prednost, a ja sam morao da pratim trag. Što je dosta usporilo moju brzinu.

Krofter je pokazao rukom na Harlija. — Verujete li ono što on kaže: da su Trimen i Rosko bili među petoricom pljačkaša, mister Holidej... ovaj, Torpe?

Holidej je napucao usne, jer mu se ne bi svidelo da je Krofter u tom trenutku otkrio njegov identitet, a bacio kratak pogled najpre na devojkicu koja ga je zainteresova-

no gledala, a zatim i na Harlija koji je sedeo na samoj ivici stolice.

— Ne znam — rekao je Dok konačno. — Teško je sve izračunati. Ono što mene najviše interesuje, Kroftere, jeste koliko ljudi je znalo da će voz nositi veliku pošiljku novca.

Krofter je nabrao obrve i pogledao ga. — Po, već sam vam rekao. Mis Entri i ja... a na kraju, pred sam polazak voza i vi.

— Niko više?

— Niko. Nastojao sam svim silama da novost bude tajna. Ta pošiljka je za mene bila vrlo važna. Nisam čak hteo da rizikujem i da sa vama pošaljem još jednog čoveka, ili možda dvojicu, kao pojačanje. Nisam hteo da pobuđujem ničiju radoznalost. Planirao sam da sve izgleda kao jedan običan posao transporta stoke.

— A kako stoji stvar sa ljudima iz rudnika? — zapitao je Dok. Osećao je na sebi Betin pogled, pogled koji kao da je ponirao do dna duše, ali nije razumeo otkuda to i zbog čega.

— Ljudi iz rudnika? Pa tamo je Fišer, vlasnik rudnika, i on je znao za pošiljku. Ali, i on je bio zabrinut isto kao i ja, i ne verujem da bi živoj duši rekao nešto o tome. Isključeno je da je vest tamo procurila.

— Da li je bilo moguće da neko nasluti kako će biti transportovan novac namenjen za plate rudara?

— Ne, niko to nije mogao da nasluti jer smo samo Fišer i ja znali. Ostali bi saznali tek kasnije. Fišer je već imao plan kako da prikrije naše namere. Hteo je da tamo napravi čitavu gužvu, pa je čak iz Čelena doveo grupu zabavljačica da

mu pomažu u tamošnjem salunu i tako je pažnju skrenuo na njih. Planirao je, sem toga, da se svake nedelje održava i takmičenje u gađanju i još dosta takvih zabavnih stvari. Smatrao je kako će, tako, ako to ponudi svojim ljudima, biti manje šanse da pozele da negde odu. Zahvaljujući tome, njegova ekipa bi bila sama sebi dovoljna i nekako odsečena od ostalog dela sveta. On ne bi bio u opasnosti da gubi dobre radnike, a oni koji bi tu želeli bi da zarade više novca kako bi sebi priuštili zadovoljstva i udobniji život, pa bi više i radili. Tako bi krug proizvodnje i potrošnje bio zatvoren.

— Tako bi im onda uzeo sav novac koji im daje na ime zarade — rekao je Tom Harli sarkastično.

— To je njegova i njihova stvar — odvratio je Krofter prekim glasom, stavljajući Harliju na znanje da je od njega dosta čuo. Zatim se Krofter obratio Holideju. — Koliko mogu da vidim, neko je odnekud sabrao dva i dva. Možda su pljačkaši pomislili da je čudo što Kasidi ne ide sa svojom stokom kao što je uobičajeno. A možda sam i ja imao drukčije držanje, i ako to nisam zapažao, pa je neko mogao da posumnja kako se ne radi o običnoj pošiljci stoke. Ne znam, ali svakako da je u tom lancu neka karika popustila, da je neko bio neoprezan. Baš kao što ste i vi bili, Torpe.

Holidej nije pokazao da je iznenađen. — Kako to?

— Moje uputstvo vam je bilo da ne izlazite iz kola.

— Morao sam da saznam zašto je voz stao — branio se Dok.

— Trebalo je da još sačekate. U

normalnim okolnostima Stouks bi svakako došao do vas da vam objasni. Pošto on to nije učinio, trebalo je da pretpostavite šta se događa, da se još bolje zabarikadirate u vašem vagonu i da se spremite za predstojeći napad.

Holidej se nadmoćno osmehnuo. — Čak i da sam to učinio, Kroftere, ne bi ništa vredelo. Odleteo bih u vazduh zajedno sa vratima vagona, isto kao što je odleteo i sef. Mrtav vam ne bih bio ni od kakve koristi, zar ne?

— A od kakve ste mi koristi ovako? — zapitao je Krofter ljutito, ali je u duši morao da prizna kako je Dok Holidej u pravu.

Holidej je slegnuo ramenima. — Možda vam ni ovako nisam bio od velike koristi, ali, u svakom slučaju, od veće nego da me morate sahranjivati. Goneći pljačkaše, otkrio sam nekoliko sitnica, a razmišljanjem sam došao i do nekoliko drugih detalja.

— Kao na primer?

Holidej je pogledao Harlija, a onda Beti Entri i nastavio. — Kasnije.

— Zašto, kog vruga, kasnije? Hoću sada da znam, Torpe. Ako nešto znate, recite sada. Mis Entri je uvek bila lojalna prema meni, pa neće ni sada biti nelojalna. Ona neće držati stranu Semu Bredliju, ako imate nekih dokaza protiv njega.

Beti se živahno umešala. — To je tačno, mister Torpe, bez obzira na moja osećanja prema Semu Bredliju, ja neću dopustiti da se to umeša u moje obaveze koje proističu iz službovanja za mister Kroftera. Mister Krofter se prema meni držao kao otac i ja to ne zaboravljam.

Harli se namrštio i nespokojno se promeškoltio na svojoj stolici. —

Onda sam ja u pitanju, mister Torpe. Ne verujete meni.

— Nemam prava nikome da verujem, Harli. Do sada ste vi uradili sve što sam tražio od vas i nadam se da ćete i dalje raditi ono što kasnije budem tražio. To nema veze sa vama, ali za sada, ono što znam zadržaću u sebi. Razlog za to je što ću ja biti taj koga će goniti kad delo izbije na videlo i kada dođe do obračuna.

Harli je liznuo usne i sa izrazom nelagodnosti na licu osvrnuo se oko sebe. Zatim je ustao, proteglio ramena i liznuvši još jednom suve usne, pogledao prema Krofterovom ormariću za piće. — Onda bi bilo najbolje da se ja udaljim — promrmľjao je konačno.

— Ne, želim da ostanete ovde, Harli — rekao je Dok. — U stvari, želim da svi što su ovde ostanu u kući. Ja sam ću poći da potražim Kasidija.

— Kasidija? Kakve on veze ima sa ovim slučajem, mister Torpe?

— Njegova stoka je transportovana.

— Ali stoci ništa nije falilo.

— Svejedno, on je ipak umešan. Rekao sam vam malopre da sam dolazeći u grad zapazio nekoliko sitnica. Mislim da će Ben Kasidi biti vrlo zainteresovan da ih ćuje.

— I ja sam vraški zainteresovan da ih ćujem, mister Torpe — naglasio je Krofter.

— Znam da ste zainteresovani, mister Kroftere. Ali, moram da vas zamolim da još za neko vreme budete strpljivi. Verujem da će ćoko podne sve biti obelodanjeno.

Krofter ga je sumnjićavo pogledao, a Harli ga je sve vreme ozbiljno posmatrao. Ali, ni jedan ni

drugi nisu zaokupljali Holidejevu pažnju. Više od svega njega je interesovao izraz lica Beti Entri, mada se trudio da svoje interesovanje prikrije. Ona je sedela na svom mestu, sa rukama skrćtenim na krilu, oborene glave i pogleda, tako da je Dok mogao da vidi samo njeno ćelo i donji deo lica. Usne su joj bile blede i ćvrsto stisnute. Izgledala mu je u tom trenutku mnogo starija nego onda kada je prvi put ušao u Krofterovu kuću. Ustavši sa svog mesta, Holidej je zapitao.

— Imate li vremena da nam pripremite kafu? Bio bih vam mnogo zahvalan ako biste to učinili.

— Naravno da ima — umešao se Krofter. — Mislim da bi i nama ostalima kafa prijala... naroćito vama, Harli. Od sada, klonite se mog viskija. Ne smeta mi što biste pili, ali ne bih hteo da budete mamurni ako doće do toga da budete Torpu potrebni. Mada nikako ne mogu da znam od kakve mu koristi možete biti, vi ili bilo ko drugi, obzirom na to kako su se stvari u ovom gradu zamesile.

Harli mu je odvratio turobnim pogledom, ali kada je Beti ustala i pošla, njegov pogled se uputio za njom.

Ustajući, devojka je rekla. — Najpre se moram obući, mister Torpe — a zatim je izašla.

Harli je ostao pogleda prikovanog za vrata njene sobe, sav rumen u licu. Holideju je bilo jasno da Harli zamišľja Beti u njenoj sobi, da vidi u mislima njenu sliku kako se oblaći. Dok je prišao ormariću za piće, natio sebi jednu ćašu viskija i ispio je jednim gutľljajem. Zatim je zapitao Kroftera gde se nalazi

umivaonica i kada mu je ovaj rekao, pošao je da se umije i osveži.

Kada se vratio u dnevnu sobu, Beti je već spremala kafu u kuhinji, a na tiganju se pržila mirišljava slanina. Sva trojica su seli za sto u očekivanju da ih devojka posluži. Niko nije govorio. Dok Holidej je izgledao sasvim odmoran i opušten, ali Krofter i Tom Harli očigledno nisu delili njegovo stanje duha i s mukom su savladivali napetost. Kasnije, kada su završili doručak, Holidej je izašao iz kuće ne rekavši kuda ide i šta namerava.

Kada se Dok udaljio, Harli je zapitao. — Šta mislite da je saznao, Kroftere? Tamo u pririji, na putu kojim je došao, nema ništa druge sem peska, prašine i žega.

— Otkud bih ja znao šta je našao? — odvratio mu je Krofter. — Sedite i čekajte. Vrag ga odneo, verovatno da nešto ima na umu. Nije mi izgledao kao neko ko je u nedoumici i koliko poznajem ljude, čak i takva samouverena i odlučna osoba kao što je on, ne bi se mogla ponašati sa toliko sigurnosti ako za to nema neki jak razlog.

— Njega je zaista teško razumeti — završio je Harli.

Beti ih je ćuteći slušala. Kroz prozor odaje posmatrala je grad koji se lagano budio i malobrojne građane koji su još sanjivi dolazili na željezničku stanicu da osmotre kompoziciju i obore pute stoke. Znala je da će glavna tema razgovora toga jutra biti povratak voza. Vreme se lagano vuklo pritiskajući ljude dosadom i neizvesnošću. Budući po prirodi dinamična i pokretljiva ličnost, Beti nije mogla da podnese prinudnu lenjost. Pošto je čitav čas čekala na terasi, ušla je u kuću i

našla sebi zanimanje u temeljnom rasčišćavanju kuće i brisanju prašine. Bila je zauzeta brisanjem prozora na dnevnoj sobi kada se Holidej vratio nazad.

Čula ga je kada je rekao. — Karte su podeljene, Kroftere. Mislim da sada možete otići na železničku stanicu. No, za Harlija bi bilo bolje da ostane sa mnom ovde. Predlažem da počnete sa vašim uobičajenim aktivnostima, kao da se ništa nije desilo.

Krofter je klimnuo glavom mada mu očigledno nije odgovaralo što ne zna kakve planove Holidej ima na umu. Ali, nije imao nikakvog izbora, morao je prihvatiti savet. Nije čak mogao ni da pretpostavi kakve se ideje motaju po Holidejevoj glavi, a dokoličenje u kući i neizvesnost zamarali su ga do smrti. Ustavši iz svoje stolice za ljuljanje, pozvao je Beti i saopštio joj da odlazi u svoju kancelariju.

— Dodite i vi kad budete gotovi — dodao je. — Ja moram da pripremim pismo za Fišera i da mu sve objasnim.

Beti nije čekala da joj se dva puta kaže. Prosula je kofu sa umirebljenom vodom i doteravši kosu, napustila je kuću i otišla stazom kroz vrt a da prethodno nije ni pogledala niti Harlija niti Holideja.

Holidej se odjednom obratio Harliju. — Pitam se koliko ste zaista hrabri?

Harli ga je pogledao nabranih veđa. — Iskušajte me pa ćete lako videti. Nikada u životu nisam nikoga izneverio.

— Da li biste mogli odglumiti jednu situaciju? Da li biste mogli hodati ulicom kao da vas pritiska težina celog sveta. Da li biste mogli

poći u salun, poći prema meni kao da hoćete nešto da mi kažete, a zatim jednostavno okrenuti i izaći napolje?

Harli je zastao zbunjen. — Šta, do vraga, imate na umu sa takvom besmislicom, mister Torpe?

— Nije važno, pitam vas samo da li biste to mogli da izvedete? Naravno, za tako nešto potrebno je mnogo živaca, jer ako je tačno ono što ste rekli za Trimena, Roskoa i ostalu trojicu, oni će biti u salunu kad vi dođete. Moglo bi se desiti da nasrnu na vas.

— Do đavola, mister Torpe, očekujete li vi od mene da uđem u lavlju čeljust i da dopustim da hladnokrvno budem ubijen?

— Oni će biti zaokupljeni drugim mislima — rekao je Dok.

— Ne dajem ja ni pet para na ono čime će oni biti zaokupljeni, mister Torpe. Čim me budu videli, mašiće se revolvera. Mislite li da me možete odbraniti od te gomile.

— Nadam se da ćete vi biti plamičak koji će upaliti fitilj na buretu baruta — nastavio je Dok. — To je hazardna igra, ali po onome što znam o ljudima, a naročito o ljudima takvog kova, oni su navikli da deluju kao gomila. Pod pritiskom se može eventualno desiti da svako od njih pomisli kako je ostavljen na cedilu. To je jedina šansa koja nam je preostala, ali ako niste spremni da preuzmete taj rizik, onda jednostavno zaboravimo ovaj predlog. Što se mene lično tiče, mislim da bi bilo bolje kad ne biste uopšte bili u gradu.

Harli se ugrizao za usnu i nepokojno pogledao u Holideja. —

Izgleda da imate nešto na umu, zar ne?

— Da.

Harli je izvesno vreme razmišljao, a onda je duboko, šumno uzdahnuo. — Šta imam da izgubim sem svoju kožu? U redu, mister Torpe. Ali, voleo bih da uspe ono što smerate.

Holidej je zatražio od Harlija da privremeno ostane u kući i da tačno u podne pođe ulicom u salun. Pokazao je na zidni časovnik u Krofeterovoj dnevnoj sobi. — Upravljajte se po njemu. U pet minuta do dvanaest idite ulicom sasvim otvoreno, bez skrivanja. Ja ću motriti na vas. No, ipak, mogu samo da vam garantujem da, kadā dođe do obračuna, nećete biti sami. Ja ću biti uz vas.

Harlijevo lice je odjednom zasijalo od znoja koji ga je oblio. Holidej ga je ostavio i vratio se u svoj pansion. Potražio je Kasidija, koji ga je čekao u svojoj sobi sa još četvoricom svojih kaubojā. Long Herst, koji se pre nekoliko dana dokačio sa Holidejem u salunu, sada je stajao pored prozora i sa rukama na kukovima motrio na ulicu. Kada je Holidej ušao unutra, on ga je pogledao širom otvorenim usjaktelim očima.

Kasidi nije ništa rekao, samo je upitno pogledao pridošlicu.

Holidej je shvatio šta njegov pogled znači i klimnuvši glavom, sa razumevanjem rekao. — Mislim da će uspeti. Harli se saglasio da se uključi u igru.

Kasidi je dunuo kroz nos. — Ipak mislim da je to ludost, mister Torpe. Nemate nikakvih dokaza, jedino reč jednog luckastog mladog rančera, koji je u gradu već napravio

toliko čuda da će malo ko hteti da ga sasluša.

— Možda neće morati da progovori ni reč. Kasidi. Morate priznati da je to ipak neka šansa.

Long Herst se javio mumlajući glasom medveda. — Mislím da je to ludost. Ta banda se neće lako zaplašiti.

— Vreme mnogo više pritiska onog ko je kriv nego nevinog, Long Herste. Radite samo onako kao što vam je rečeno.

Long Herst je natmureno pogledao Holideja. — Ako mister Kasidi kaže, radiću, Torpe, ali vas neću da slušam.

— Uradi kao što je rečeno — umešao se Kasidi. Ustao je i dao Holideju znak da pođe napolje sa njim. Oslonivši se na visoku ogradu verande. Kasidi se zamišljeno zagledao niz ulicu. — Zar ne bi bilo bolje da smo jednostavno čuvali Harlija i pustili ga da kaže šta ima.

— Kome? Bidu Bredliju? — zapitao je Holidej.

— On je slab šerif, to priznajem — potvrdio je Kasidi. — Njegov brat vlada gradom, ili bar pokušava da vlada. Šerif uradi ono što mu se kaže.

— I ne samo to — dodao je Dok. — Izgleda da on učestvuje i u nekim poduhvatima sasvim suprotnim njegovim šerifskim dužnostima. — Gle? Na šta ciljate? — začudio se Kasidi.

— Pre nego što sam došao ovamo, mister Kasidi — rekao je na to Dok Holidej — bio sam u gradskoj štali i postavio nekoliko pitanja. Ono što mi je štalar rekao upućuje na određene sumnje.

— Štalar svakako nema razloga da bilo šta skriva, ali da ga niste možda pogrešno shvatili.

— Reći ću vam šta sam saznao, a vi sami prosudite. Svakoga dana u toku poslednje nedelje šerif je na konju odlazio iz grada. Nema podataka da su tih dana prijavljeni neki incidenti, krađa stoke i slično, pa mi onda recite šta je šerif tražio u preriji. Ja lično mislim da je on taj koji je odabrao mesto za napad na voz. Drugog razloga za njegove izlete ne vidim.

— Zar tako? — Kasidi je bio iznenađen Holidejevim otkrićem. — Ipak, nije mi lako da prihvatim takvu sumnju.

— Takođe sam saznao kako plaćnici Sema Bredlija drže svoje konje u gradskoj štali i kako je njihov običaj da konje uzmu kada negde pođu, te da ih posle jahanja vrate. U toku poslednje nedelje to nisu praktikovali. Pokušao sam da nađem njihove konje, ali nisam ih našao ni u štali niti u dvorištu saluna, niti, pak, u štali gradskog zatvora. Šta mislite, gde bi njihovi konji mogli biti?

Pošto je duže vremena razmišljao, Kasidi je samo odmahnuo glavom.

— Mislíte da odsustvo njihovih konja nešto nagoveštava?

— Mislim.

Kasidi se isprsió kao da je došao do nekog važnog zaključka.

*

Sa izrazom zabrinutosti na licu Artur Krofter je išao pored vagona s kraja na kraj kompozicije i nešto proveravao, praveći se da ne primećuje nekolicinu radoznalaca koji su se okupili na stanici da bi saznali nešto više o tome zbog čega se voz vratio u Tvin Piks. Holidej

nigde nije video Beti Entri, pa je pretpostavio da je zauzeta poslom u kancelariji. Njena briga i zauzimanje za Sema Bredlija, mada razumljivi u datim okolnostima, još uvek su ga čudili i gonili na razmišljanje.

— Biću u salunu oko jedanaest časova — rekao je Kasidiju. — Da li vam to vreme odgovara?

— Moji momci će već ranije biti tamo, mister Torpe. Nadajmo se samo da će vaš plan uspeti.

Holidej nije ništa rekao. Baš kad je nameravao da pođe sa verande, šerif Bid Bredli pojavio se iz trgovine na suprotnoj strani ulice. Pošto je proverio koga ima na ulici, šerif je prešao desetak metara trotoarom pre nego što je sišao na kolovoz i uputio se na drugu stranu prema zgradi železničke stanice. Holidej se istog trenutka okrenuo na petama i prošavši kroz hodnik, došao u ulazni hol pansiona. Izašavši čvrstim korakom na ulicu, pošao je prema železničkoj stanici. Videvši Kroftera koji je u tom trenutku zamišljeno stajao pored lokomotive na čelu kompozicije, Holidej je požurio peronom. Usporio je hod tek kad je bio nekoliko metara udaljen od ulaznih vrata. Skoro ceo otvor vrata ispunjavala je silueta šerifa Bida Bredlija, koji je stajao okrenut leđima.

Čuvši nečije korake iza sebe, Bredli se naglo okrenuo. Videvši Holideja, na licu mu je zaigrao izraz odlučnosti i on je rekao. — To ste vi, Torpe, je li? Pa lepo, mister, baš vas sam tražio.

Holidej je zastao pred njim, pogledao ga u oči, a onda je njegov pogled prošao pored šerifa u unutrašnjost prostorije. Beti Entri stajala je pored pisaćeg stola i gledala

u njegovom pravcu. Bilo je prirodno da pogleda tamo odakle se moglo očekivati da se neko pojavi, ali Holideju se činilo kao da je očekivala baš njega. Kada ga je ugledala, rumenilo joj je oblilo obraze. Holidej se napravio da to ne primećuje i zapitao je šerifa šta želi.

— Kao predstavnik zakona i čuvar reda u ovom gradu, želim da znam šta se ovde događa. Mis Entri mi je upravo maločas rekla da je voz opljačkan. Mislim da događaj kao što je pljačka voza treba da bude prijavljen na nadležnom mestu, mister Torpe, a to sam u ovom slučaju ja. Šta treba preduzeti, ja najbolje znam.

— Nameravao sam da kasnije dođem do vas — rekao mu je Dok.

— Kada kasnije, mister Torpe? Koliko vidim, vi pravite neke vaše aranžmane, koji mi se nimalo ne dopadaju. Dakle, ako nameravate da nastavite sa pokušajima da nađete pljačkaše voza, onda je mnogo bolje da dođete k meni i da mi kažete sve što znate. Od toga trenutka ja preuzimam stvar u svoje ruke i ja sprovodim istragu. Kao poznavocu mesnih prilika i predstavniku reda i zakona, meni je najbolje poznato šta treba učiniti. No, da bih počeo, treba da mi kažete sve što znate.

— Tu ima malo šta da se zna, šerife — rekao je Dok. — Petorica ljudi napali su voz i opljačkali petnaest hiljada dolara. U napadu na voz ubijen je Stouks.

— Al Stouks je bio dobar i pošten čovek — konstatovao je Bredli. — Jedan od najboljih koje sam poznavao.

— Mislim da se tu varate — primetio je na to Holidej. — Stouks je bio u dosluhu sa pljačkašima.

Bredli ga je iznenađeno pogledao. — To ne mogu da verujem, Torpe. Mora biti da ste vi tu nešto porbrkali. Stouksa svi znaju kao čoveka koji nikada nije došao u sukob sa zakonom.

Holidej je mirno ali odlučno odmahnuo glavom. — Nisam ništa porbrkao, šerife, svojim očima sam video da je Stouks saučesnik napadača. Ja sam ga ustrelio. Učinio sam to kada je bežao pokušavajući da se dočepa rezervnog konja kojeg su za njega pripremili njegovi saučesnici. Dvojica su jahali prema njemu i vodili konja kojeg je on trebalo da uzjaše i sa njima pobegne. Postoji svedok koji to može potvrditi.

— Harli? — izustio je Bredli podsmešljivo. — I vi od mene očekujete da poklonim neku pažnju i značaj onome što ta budala kaže?

— Ja iznosim ono što sam video, a on će potvrditi moj iskaz, Bredli. Prema tome, njegovo svedočenje je važno.

Bredli se za trenutak zamislio, a onda se na njegovom licu ukazao lukav osmeh. — Harlijevo svedočenje u ovom gradu nikada neće biti značajno i neće imati nikakvog uticaja, mister Torpe. Do vraga, i vi sami ste došljak u ovom gradu. Svojim postupcima onaj žutokljunac je zabrljao i pokvario svoj ugled i položaj koji je imao kao član ove zajednice. Savetujem vam da to što ste naumili ostavite po strani i da ništa ne preduzimate, ili se može desiti da počnem razmišljati o tome da li ste svojim nepromišljenim postupcima kao čuvar voza doprineli toj pljački, ako niste i sami u njoj donekle učestvovali.

Holidej se na to ravnodušno osmehnuo. — Mislim da bi trebali da bolje razmislite šta govorite i ra-

dite, Bredli. U suprotnom, mislim da će vas na to naterati događaji koji se eventualno danas mogu odigrati. Pre svega, otkud ste znali da je Harli moj svedok? Mislio sam da je njegovo prisustvo u gradu tajna.

Bredli se za trenutak osetio nelagodno i to se pokazalo na njegovom licu, ali se odjednom unešala Beti i mučnoj atmosferi dala drugi tok.

— Ja sam rekla šerifu, mister Torpe. Mislila sam da je to moja dužnost jer me je ispitivao o pljački, pa mi se činilo kako nemam prava da mu uskratim bilo koju informaciju. Da li sam bila u pravu kada sam tako postupila?

— Naravno, naravno — potvrdio je Holidej njene reči. — Poštene građani uvek treba da pomognu predstavniku zakona.

Bredli se nekoliko puta premestio s noge na nogu, a onda se, zadobivši ponovo samopouzdanje, samouvereno isprsiio. Pošao je da se udalji i očešavši u prolazu Holideja, rekao. — Dobro saznao sam ovde sve što me je interesovalo. Mnogo vam hvala, mis Entri, i nemojte brinuti, ovaj slučaj će blagovremeno biti okončan.

Rekavši to, Bredli je klimnuo glavom u znak pozdrava Holideju i udaljio se svojim putem.

Kada se šerif udaljio, Holidej se obratio Beti. — Možda bi bilo bolje da ste sačuvali za sebe obaveštenje o Tomu Harliju, mis Entri. Ne vidim da bi ovo što ste rekli šerifu moglo bilo njemu bilo nama doneti nešto dobro.

Beti je krajnje ozbiljno pogledala Dok. — Tom Harli je lažov, mister Torpe. Ni na kraj pameti mi ne pada da štitim lažove, kojima je

cilj da poštenim ljudima prave neprilike.

— Neprilike Semu Bredliju, milite?

— Bilo kome — rekla je ona.

Holidej je prešao rukom po čelu i licu. — Dok sam prošle noći jahao tragom bandita, mnogo sam razmišljao o ovom događaju. mis Entri. Došao sam do zaključka, pošto Krofter nikako ne bi dopustio da mu tajna o transportu novca omaškom procuri i pošto ja o toj pošiljci nisam znao ništa sve do polaska voza, a tada je bilo kasno da tajnu nekome otkrijem, čak i da sam to hteo, da je tajna o transportu novca morala procureti od vas.

Beti se netremice zagledala u njega. — Šta hoćete time da kažete?

— Hoću da kažem da ste možda bili nepažljivi — rekao je Dok. — Vi često vidate Sema Bredlija. Moglo vam se desiti da se prilikom jednog takvog susreta omaškom izreknete i otkrijete tajnu.

— Ne, to se nije desilo — trudila je ona. — Mislim da vam je namera da tražite žrtvu koju ćete optužiti, mister Torpe. Na taj način dokazali biste da nema nikakve vaše krivice što niste uspeli da sačuvate pošiljku i sada, kada to znam, ne želim da imam sa vama više nikakve veze.

— Uhvatiću ja Sema Bredlija — rekao joj je Dok.

Primetio je kako joj se u očima raspaljuje sve jači plamen mržnje. Lice joj se zgrčilo kao pod pritiskom nekog velikog duševnog napora. — Sam Bredli je bio sa mnom prošle noći, mister Torpe, upravo u vreme kada se odigrao napad na voz.

Holidej joj se netremice zagledao

u oči. Ona je pocrvenela kao bulka, ali je prkosno izdržala njegov pogled. U tom trenutku Holidej je prema njoj osetio izvesno poštovanje, kao i uvek kada je pred sobom imao ljude koji znaju šta hoće. Beti je grešila, ali je znala šta hoće. Slegnuvši ramenima, Holidej je ostavio u njenoj kancelariji i pošao da potraži Kroftera. Zatekao ga je kako još uvek stoji i ispitivački gleda lokomotivu.

Kada je nabiranjem obrva pokazao da je primetio Holidejevo prisustvo, Dok mu je rekao. — Ako niste znali, onda vam ja kažem da je Beti izdala tajnu, Kroftere.

Krofter se iznenađeno trgao. — Šta vas goni da tako nešto kažete? Jeste li poludeli?

— Nisam poludeo i kažem vam to zbog toga što sam uveren da je istina. Želim da je od sada do podne držite na oku. Ja moram da obavim neke druge poslove.

— Vi ste ludi!

— Ne, ni govora, a i vi ćete se u to uskoro uveriti. Ona je u dosluhu sa Bredlijem i njegovom bandom. Ne znam iz kojih razloga vas je izdala, ali siguran sam da vas je izdala. Za sada nemam dokaza, ali mi jednostavno morate verovati na reč.

Krofter je odmahnuo glavom. — Želim dokaze Holideje. Do đavola, ovako ozbiljna optužba protiv jedne poštene žene ne može se tek tako izreći. Ako već tvrdite da se nečasnno ponela, onda za to hoću da vidim dokaze.

— Imaćete ih. Želim da tačno u podne izvršite na nju pritisak. Želim da joj postavite pitanje otkuda je znala vreme kada je voz zaustavljen i opljačkan. Ona mi je upravo maločas priznala da zna kada se to

desilo, jer je rekla da je u vreme napada bila sa Semom Bredlijem. Napad je izvršen juče ujutro oko osam časova, dakle u vreme kada je ona trebala da bude u vašoj kući.

Krofter je nastavio da odmahuje glavom. — Ne verujem to što kažete, mister Holideje. Jednostavno ne mogu da verjem.

— Ako želite da dobijete nazad vaš novac, Kroftere, onda bi bilo bolje da mi verujete. I u ovom trenutku ona me vrlo pažljivo posmatrala. Ponavljam, želim da ostanete sa njom u kancelariji sve do dvanaest časova. Nemojte ništa razgovarati o pljački, i tada će je vaše pitanje uhvatiti na prepad. Trenutno je ona čvrsta, jer računa da nas Sem Bredli drži u šaci, pošto je on uverio da je bistar čovek i da vlada gradom. Ona je sada nepokolebivo uz njega jer je Bredli uspeo da se pred njom pokaže onakvim kakvim želi. Bio je u svemu proračunat, sem u slučaju sudara sa Tomom Harlijem. Harli se pokazao kao tvrd orah i jasno je da je sve vreme govorio istinu i da će se to na kraju videti. Ali, da bi se to pokazalo, potrebno je pružiti mu neku pomoć. Hoćete li uraditi ovo što od vas tražim?

— Hoću. Ali, do vraga, nikako ne mogu da poverujem u to.

— Ona je sada čvrsta, ali kad se prelomi, što očekujem da će se desiti, verovatno će pokušati da pobjegne. Vrlo je važno da je ne sprečavate. Neka beži kuda hoće.

Ozbiljnog lica Krofter je klimnuo glavom. Najzad mu je doprilo do svesti da se i on može prevariti u ljudima i da ono što čovek zamišlja može uvek imati i drugu stranu medalje. Okrenuvši se ledima loko-

motivi, naslonio se na stepenice kabine i praznim pogledom zagledao se prema gradu, ne zadržavajući pogled ni na čemu određenom. Očigledno da je i dalje razmišljao o Holidejevim rečima. — Znači, i ovaj put isto. Pokloni nekome puno poverenje i sigurno je da će ti se ta glupost obiti o glavu. — promrmrljao je. — To će biti poslednji put da sam bio budala.

— Nemojte to primati suviše tragično. Okolnosti kuju ljude, iako ponešto treba da zavisi i od njih samih. Često ste govorili da je imala težak život, zar ne — nastavio je Dok. — Ja mislim da je njen život bio čak više nego težak. Otuda je i razumljivo, pa joj se donekle može i oprostiti što je svim silama po svaku cenu htela da se dočepa lakšeg i boljeg života. Kada se pojavio Sem Bredli, ona je u njemu ugledala veliku šansu da svoje želje ostvari. Da je Bredli sa uspehom izveo ovaj poduhvat, deo zasluge za to pripao bi njoj, i ona bi iz toga izvukla korist za sebe. Ta korist bi se sastojala u tome što bi mu ona bila potrebna, pa bi, kao takav, imala pravo da od njega dobije sve ono što je do tada upravo želela.

Krofter je izustio kletvu sebi u bradu. — Ipak ne mogu da zamislim kako je ona takva žena, Holideje.

— Onda vi, gospodine moj, ne znate ništa o ženama. Žena koja je, da bi dobila ono što želi, mogla hladnokrvno da šutne jadnog nesrećnika kao što je Harli koji je do guše zapao u nevolju, neće se ustizati ni pred čim. Toliko sam od života video da mi je to sasvim jasno. A obzirom na vaše godine, Kroftere, trebalo bi da bude jasno i vama.

Rekavši to, Dok Holidej se udaljio misleći da je krajnje vreme da sebe časti jednim pićem.

VIII

Turobnog lica, sa rukom obešenom o prevez na prsima Tjub Dali je sedeo naslonjen na zid. Bez obzira na to koliko je pića popio, činilo mu se da je bol u ruci sve jači. Sedeo je tako već više od dva časa, ali tup bol od ramena do šake i dalje ga je mučio. čak i više nego kada je došao. Nije se mogao zainteresovati ni za prilično uzbudljivu igru pokera kojom su se zabavljali Trimen, Rosko i kratkonogi kržljavko od čoveka po imenu Kolijer. Nešto dalje od njega u odaji je sedeo Sem Bredli, zauzet listanjem nekih narudžbenica, nezainteresovan za ono što se oko njega događalo, kao da je u pitanju dan isti kao i svaki drugi radni dan. Nijednom nije digao glavu da pogleda lica oko sebe, pa je ostao zadubljen u spise čak i onda kada je u salun ušao Kasidi sa grupom svojih kaubojja. Long Herst je naručio prvu rundu pića i Kasidi je to platio. Zatim su, bez započinjanja bilo kakvog razgovora među njima, svi Kasidijevi kauboiji zauzeli mesta oko stola za poker. Tek tada je Sem Bredli pokazao nešto interesovanje za njih.

Prilazeći sa druge strane odaje, zapitao je neusiljenim ravnodušnim glasom. — Ima li nešto novo u vezi sa aferom oko voza, Kasidi? Zna li šta Krofter namerava da preduzme?

Kasidi je odmahnuo glavom. — Ništa ne znam. Onaj njegov čovek Torp ostavlja utisak kao da je na nešto nagazio. Bredli, ali, u svakom slučaju, i ako nešto zna, meni o to-

me ništa nije poverio. Uostalom ne znam, može biti i da blefira.

— Kažete da se pravi kao da ima neki ključ tajne u rukama?

Kasidi je ponovo slegnuo ramenima i srknuo piće iz čaše. — Pretpostavljam da njegov stav zavisi od Stouksa.

Prinoseći čašu usnama, rančer je zapazio promenu na Bredlijevom licu. Senka brige zamaglila mu je lice i on je zapitao. — U čemu je stvar. Šta može zavisi od Stouksa?

— Vrag me odneo ako znam, ali Torp se ponaša kao čovek koji je siguran u sebe. Do sada je četiri puta posetio Stouksa i svaki put kada se vratio, izgledao je sve zadovoljniji. Rekao je da će oko podne verovatno imati nešto da nam saopšti. Posle toga možda ću moći da moju stoku ponovo natovarim u vagone i odvezem je do Jume. U svakom slučaju, loš je posao onaj koji se ne završi po programu, kao što je slučaj sa mojim poslom.

Sem Bredli se lagano okrenuo i pogledao Tjuba Dalija i ostale za kockarskim stolom. Zapazivši uznemirenost na Trimenovom licu i nervozu kojom je Rosko podelio karte Kolijeru, Bredlijevo lice se smračilo. Ali, i pored toga što je slutio nevolju, nije ništa progovorio. Zatim, kao da ono što je Kasidi rekao ne znači ništa, promrmljao je bajagi nezainteresovano. — Lepo, podne nije mnogo daleko. U svakom slučaju, neću cupkati od nestrpljenja da dočekam i to čudo.

Rekavši to, Bredli je prišao do stola za kojim je sedeo Dali i smrknutog lica pogledao svu trojicu svojih plaćenika. Zatim je, kao da se ništa nije dogodilo, otišao do

svog stola i posvetio se svojim papirima.

Liznuvši polusuve usne, Tjub Dali je izmenjao brižan pogled sa Trimenom koji je zabrinuto zavrteo glavom i nagnuvši se napred da ga neko ne bi čuo, tiho prošaputao.

— Video sam ga kad je pao.

— Jesi li se uverio da je mrtav, mister?

Trimen je pogledao Roskoa, a ovaj je samo odmahnuo glavom i posle nekoliko sekundi tišine isto tako šapatom rekao. — Ovo mi se ne sviđa.

Obraćajući se Bredliju, Kasidi je nastavio jasnim glasom. — Torp je govorio o još jednom adutu koji ima u rukavu, Bredli. To je Tom Harli. Izgleda da se u to vreme Harli nekako našao na mestu napada i da je sve video. Torp se verovatno nada da će Stouks i Harli dati izjave, te da će ove izjave biti dovoljne za hapšenje zločinaca.

Bredli je pogledao Kasidija i nije rekao ništa, ali je Kasidi, obzirom da je Bredlija dobro poznao, bio siguran da se u vlasniku saluna skuplja bes. Kasidi je bajagi nezainteresovano bacio pogled do stola za kojim je, brišući znoj sa čela, sedeo Tjub Dali, sada očigledno nemisleći više na svoju bolnu ruku.

U tom trenutku u odaju je ušao Dok Holidej, ili kako su ga građani znali, Blejk Torp. Ušao je u salun ležernim ali sigurnim korakom i došavši do šanka, naslonio se jednom rukom na ukrasnu mesinganu cev, a drugom rukom mašio se džepa iz kojeg je izvadio nešto sitnine.

Kasidi je ustao od stola i prišao Holideju i svestan da svi u salunu pažljivo prate njegov pokret i svaku reč, upitno pogledao Holideja. Ovaj

mu je, pak, samo kratko klimnuo glavom i Kasidi se vratio do svojih ljudi i nešto im tiho rekao.

Tjub Dali se počeo nelagodno vrpeljiti u stolici i upitno je pogledao Sema Bredlija koji je nastavio da lista papire, praveći se da ne primećuje šta se u salunu događa iako se po njegovom smračenom licu jasno videlo da budno prati sve oko sebe. Konačno je Bredli savio krpicu papira i dozvao barmena. Pošto mu je rekao nekoliko reči, Bredli je na zadnja vrata izašao iz saluna. Tjub Dali je učinio pokret kao da će ustati, ali mu je Trimen stavio ruku na rame i odrečno odmahnuo glavom dajući time na znanje da ostane gde je. Rosko je sedeo kruto uspravljen i s vremena na vreme nadlaničom brisao znoj sa čela. Niko u salunu nije progovarao ni reči.

Beti Entri je stajala na prozoru zgrade železničke stanice i posmatrala Artura Kroftera koji je šetao tamo-amo po peronu. Slutila je da se događa nešto vrlo rđavo. Otkako je izašao iz kuće, Krofter sa njom nije progovorio ni jednu jedinu reč.

Njene misli su zatim preletele na Blejka Torpa. Na mnogo načina taj čovek je na nju ostavio dubok utisak. Izgledao je da uvek zna šta treba uraditi i da uvek zna pravi odgovor na svako pitanje. Sa njenim poslodavcem Krofterom ponašao se kao sa sebi ravnim, a ne kao sa čovekom od koga prima naređenja, i uspeo je da taj stav zauzet na početku održi do kraja, uprkos pljački novca i neuspehu koji je doživeo kao čuvar voza.

Beti je bila uznemirena i nervozna. Pošto je otišla toliko daleko i stigla nadomak velikog novca koji bi joj mogao omogućiti da se obezbedi za život, nije mogla da pod-

neće pomisao da se sve, tako dobro zamišljeno i vešto izvedeno, sruši pred njenim očima. Morala je da pođe da se vidi sa Semom Bredlijem. On će znati šta bi trebalo uraditi. On će sigurno imati spreman odgovor koji će obezvređiti Harlijeve optužbe. Hodajući gore-dole po svojoj kancelariji, postajala je sve više nervozna i utučena, dok konačno nije odlučila da pripremi kafu i pozove Kroftera da joj se pridruži. Na taj način on neće više moći da je ignoriše, i možda će joj poći, za rukom da sazna šta ga muči i zbog čega se tako ponaša prema njoj.

Sa tom namerom prišla je maloje peći kada je ugledala Sema Bredlija kako dolazi sporednom ulicom između trgovine mešovitom robom i saluna. I ona sama često je koristila tu sporednu ulicu kada je htela da dođe do dvorišta saluna i da se neprimećena popne uz sporedne stepenice do odaja u kojima je Sem Bredli stanovao. No videvši Sema Bredlija, Beti se još više uznemirila i osetila da u njoj raste osećaj straha. Sem je izgledao nespokojniji nego što ga je ona ikada videla. Išao je ulicom namrgođen i kao nošen unutrašnjim remirom, i bio se uputio pravo železničkoj stanici. Beti je pošla ka vratima da ga dočeka, ali kada ih je otvorila i zakoračila napolje, sa drugog kraja perona prema njoj se uputio Artur Krofter. Odlučivši da stvari uzme u svoje ruke, Beti je napustila kancelariju i požurila Bredliju u susret. Kada ju je njen ljubavnik presekao tvrdim, zlovoljnim pogledom, ona je zastala u mestu, zaprepašćena i bez daha.

— Moraš nešto da učiniš — rekao je Bredli.

— Šta to? Šta nije u redu?

— Ne znam šta nije u redu, ali

znam da Torp igra neku igru. Izgleda da očekuje neke vesti koje će, kako on misli, povezati događaje u celinu i rasvetliti slučaj pijačke. Gde je Harli?

— U kući mister Kroftera.

— O koj — promrmljao je Bredli primetivši tek tada da se približava Krofter. — Ja ću se pobrinuti za Harlija. Ti pođi i vidi šta je sa Stouksom. Naročito obrati pažnju na to da li će preživeti.

Beti je izgledala zaprepašćena i počela je odmahivati glavom. — Ali, Seme...

— Uradi kao što ti kažem, do đavola! Prema onome što sam saznao, Torp će iskoristiti Harlija da nas optuži. Čuo sam takođe da je Stouks donet u grad i da ga doktor neguje. Ako on progovori i ako se njegov iskaz poklopi sa Harlijevim, ljudi će poverovati Harliju, a to ne bi valjalo.

Betino lice je pobledelo kao kreč. — Ali, ti si rekao da niko neće poverovati Tomu.

— Da, rekao sam, ali to je bilo pre ovoga što sam saznao. No, nemoj da te hvata panika. Stouks je radio za Kroftera, pa stoga ti imaš puno pravo da ga obiđeš i da proveriš da li mu nešto treba. Pođi i vidi kako stvari stoje i čim budeš mogla, dođi da mi javiš šta si saznala, jer su one budale koje plaćam počele da se glože među sobom.

Utom je i Artur Krofter naišao, ali je zastao na pristojnoj udaljenosti od njih, jedva skrivajući svoje gnušanje prema Beti i netrpeljivost prema Bredliju. Ali, pošto je Holidej insistirao da mora igrati igru do kraja, Krofter je prinudio sebe da kaže.

— Mi smo danas vrlo zaposleni, Bredli. Prema tome, ako nemate

ništa protiv, razgovarajte sa mis Entri nekom drugom prilikom.

— Vidim da se vas voz vratio, Kroftere — rekao je Bredli. — Sta se to desilo?

— Mala nezgoda — odgovorio je Krofter i udaljivši se ušao u kancelariju stanice.

Sem Bredli je tiho opsovao sebi u bradu i uzevši Beti za ruku, čvrsto je stegao. — Učini kao što sam ti rekao, i to što pre. Sve ovo nimalo mi se ne dopada. I nemoj nekim slučajem da me izneveriš. Ako budemo solidarni i ako ne zabrljamo, ništa se neće desiti. Niko ništa ne zna.

— Tom Harli zna — primetila je Beti uzbuđeno. — On je sve video i sve će ispričati.

— Pusti ti njega samo neka laje na zvezde, Beti. Prepusti ga meni, ja ću ga srediti. A ti samo budi smirena. Nas dvoje imamo još dosta toga pred nama, čeka nas dug, lep život u izobilju.

Rekavši to, Sem Bredli se okrenuo i udaljio. Beti je izvesno vreme neodlučno stajala u mestu pre nego što je ušla u svoju kancelariju, gde je zatekla Artura Kroftera koji je sedeo za pisanim stolom i zamišljeno gledao kroz prozor.

Ušavši unutra, Beti je rekla. — Nameravala sam da pripremim kafu, mister Kroftere. Čini mi se da bi nam oboma prijala.

Krofter je izvesno vreme netremice oštro gledao pre nego što je progovorio. — Samo dve osobe su znale da će voz prenositi pošiljku novca, mis Entri... To smo vi i ja — u njegovom glasu nije se čuo prizvuk optužbe, već samo žaljenja i uvređenosti.

— Znao je takođe i mister Torp — dodala je Beti osećajući da joj puls burno udara u slepoočnicama,

ali uspevajući ipak da se kontroliše. Stavna je rasaku kafe u kipuću vodu i sačekala da kafa prokijuča kako bi je mogla nasuti u spremne šolje.

— Ne, mister Torp o tome ništa nije znao sve do samog polaska voza. Čak i da je hteo, za to kratko vreme nije mogao da isplanira i organizuje pijačku. Ja sam namerno tako postupio jer u svom životu nikada u potpunosti nisam verovao nikome ko radi za mene. Oborio je oči i pogledao svoje čvornovate šake. — Tačnije rečeno, nikome sem vama.

Beti je negde ispod srca osetila grč. Usne su joj se odjednom osušile i ona je s mukom progutala vazduh. Da bi prikrila svoju zbunjenoost, posvetila se sipanju kafe u šoljice, ali je Krofter sve vreme posmatrao i primetivši njenu zbunjenoost, nastavio smirenim glasom.

— Harli je izneo neke optužbe protiv vašeg čoveka, mis Entri. Ne znam da li da mu verujem ili ne. Ali, budući da smo samo vi i ja znali za tu pošiljku novca, pretpostavljam da mi nećete uzeti za zlo što sumnjam da ste tu tajnu vi obelodanili.

Beti je zaustila da kaže nešto u svoju odbranu, ali je Krofter digao ruku i učutkao je. — Ne, čekajte — rekao je. — Dozvolite mi da završim. Ne sumnjam u to da ste nekome svesno otkrili tajnu o pošiljci novca, to ne. Verovatno se to desilo slučajno, omaškom. Sem Bredli, za koga sam uvek smatrao da se zakona pridržava manje nego što bi želeo da izgleda, nije glup čovek. Mogao vam je izmamiti tajnu a da vi to i ne primetite.

Beti je spustila šoljicu na sto i prkosno zategnuvši bluzu na prsima, rekla. — Uzrok svemu ovome je

Tom Harli, mister Kroftere. Pošto nije mogao da se oskopa onoga što je zneo, smislio je plan kako da svima ostavlja zagorča život. Ja ne volim Bema Brednja, ali on se pokazao dobrim prema meni, čak boljim nego što ste vi ikada bili. Zao mi je što vam o moram reći, ali je istina. Zbog toga ne želim da o njemu cujem nešto neodolno, ne želim da ga neko preda mnom, optužuje i vređa.

Krofter je pogledao na svoj džepni časovnik. Bilo je tek jedanaest časova, ali pošio je počeo razgovor i odisao dosta daleko, odlučio je da nastavi i stvar dovede do njenog neprijatnog završetka.

— Nije li bilo moguće da ste slučajno otkrili informaciju o pošiljci novca, mis Entri?

— Apsolutno i apsolutno ne, mister Kroftere — u njenim očima zablistale su suze. — Mislila sam da u mene imate poverenja. Mislila sam da me poštujete i da gajite prijateljstvo prema meni.

— Sve je to tačno, mis Entri, ja sam vas uvažavao i gajio sam veliko prijateljstvo prema vama.

— Pa ipak me optužujete za izdaju — rekla je uzimajući svoju kratku dolamicu. Prebacivši je nehajnim gestom preko ramena, prišla je vratima kancelarije. — Ne ostavljate mi drugu mogućnost nego da dam otkaz — naslavlila je. — Iz ovih stopa idem kući i spakovaću kofer. Kasnije, kada budete shvatili kako je Tom Harli bio zao i pokvaren, nadam se da ćete u sebi naći dovoljno snage i poštovanje da mi se izvinite.

Pre nego što je Krofter mogao da je zadrži, Beti je izašla iz odaye. Starac je izašao za njom na peron obasjan žarkim podnevnim suncem. Izgledao je umoran, skrhan i

jadan. Ne osvrnuvši se ni jednom za sobom, Beti se udaljila peronom. Na njegovo iznenađenje, ona je umesto da pade kući, kao što je rekla, presla preko ulice i uputna se prema kući doktora Servija. Krofter je spasno spojicu sa klonom na sto i izašao iz kancelarije. Posavši ulicom, usao je u glavnu ulicu i skrenuo prema Servijevoj kući. Uvazeći u ulaziste, ugledao je Beti koja je žurno izašla iz kuće i pošla prema njemu. Krofter je zatvoro vrata i sprecio je da izađe. Sugavši do vrata, Beti je naglo zastala i ljutito ga pogledala.

— Sta sad? — zapitala je.

— To bin ja voleo da znam, mis Entri. Jeste li doktora posećni iz nekih vaših ličnih razloga?

— To nije vaša stvar — rekla je devojka žučno. — Molim vas sklonite mi se s puta.

Krofter se kratko vreme dvoumio, a onda je zakoračio u stranu. Kada je Beti prošla pored njega, on je smirenim glasom rekao. — Sem Bredni nije vredan tolike žrtve, mis Entri. On vas neće zaštititi kad bude došlo do biti ili ne biti.

Beti mu je dobacila ljutit pogled i žurno izašla na ulicu. No, dok je ona stajala još uvek neodlučna na koju stranu da pade, iz Krofterove kuće izašao je Tom Harli. Harli je došao do sredine ulice i nastavio prema centru grada idući laganim korakom, sa izgledom čoveka obuzetog mislima o krupnim odlukama. Beti ga je izvesno vreme pažljivo posmatrala pre nego što je i sama pošla u pravcu saluna. To je nateralo Kroftera da žurnim korakom pade za njom. Sligavši, dohvatio je za ruku i povukao nazad. Mada se ona oimala i pokušavala da oslobodi ruku, njegov stisak bio je suviše jak za njenu snagu.

— Kroz kratko vreme treba nešto da se odigra, mis Entri — objasnio je Krofter — i ne mogu dopustiti da se umešate u to. Zato morate ostati sa mnom.

— Neću. Pustite me. Ja sam odrasla osoba i imam pravo da radim šta mi je volja. Iz ovih stopa potražiću šerifa i optužiću vas za nasilničko ponašanje.

— Razmislite dobro o tome, mis Entri — rekao je Artur Krofter. — Bid Bredli prima naređenja od svog brata. Dakle, ako je Tom Harli govorio istinu, onda Bid Bredli neće dugo biti šerif u ovom gradu, to vam garantujem. A sada budite mirni... razočarao sam se u vas i dosta mi je svega toga.

— Idite do đavola! — ciknula je Beti na njega.

Njen glas privukao je pažnju Toma Harlija. Harli je usporio korak i jako se namrštio, ali je, pošto je mrgodno pogledao Kroftera, skrenuo pogled i okrenuvši se ponovo prema centru grada, nastavio hod.

Beti je doviknula za njim — Tome, reci im da si lagao! Reci im!

Harli se napravio da je nije čuo, ili je možda zaista nije čuo jer je bio zaokupljen daleko važnijim mislima. Bližio se kritičan trenutak, glava mu je bila na kocki. Od toga kako će odigrati svoju ulogu zavisila je ne samo njegova budućnost i budućnost grada nego i pitanje života i smrti. Nastavio je da se približava salunu hodajući ukrštenim korakom, kao što korača čovek koji ne zna šta ga u neposrednoj budućnosti očekuje. Lice mu je bilo bezizrazno i ukočeno, sem povremenog stiskanja usana, iz čega se moglo zaključiti kako je odlučio da istraje. Stisnutih usana zakoračio je na trotoar. Odmah zatim stajao je pred

leptir vratima, sa osećanjem burne napetosti u grudima, pogleda oštrog kroz žmireće trepavice stisnute da bi mu se oči prilagodile na senku koja je vladala u salunu nasuprot bleštavoj svetlosti podnevnog sunca.

Dok Holidej se okrenuo i pogledao prema Harliju, Držeći čašu sa pićem u ruci, Holidej je stajao naslonjen na drveni šank, potpuno ignorišući prisustvo Dalijsa, Trimejsa, Roskoa i Holidejsa. Namerno je želeo da kod ove četvorice stvori osećaj sigurnosti zbog njegovog nehajnog držanja. U tom trenutku Sem Bredli je stigao do vrha stepenica koje su iz saluna vodile na sprat. Kada je na vratima saluna ugledao Harlija, lice mu se smračilo i u očima mu je blesnuo plamičak zlobe i mržnje. Ali, pre nego što je Bredli, uveren da im je Holidej Alijas Torp spremio neku zamku i da stoga moraju biti oprezni, mogao da nešto kaže svojim ljudima u salunu, Harli je zvonkim glasom objavio.

— Stouks želi da vas vidi, mister Torpe, i to odmah. Požurite.

Iako lično nije učestvovao u napadu na voz, Tjub Dali nije bio ništa manje prestrašen od ostalih i prvi je učinio pogrešan korak. Skočivši na noge, pogledao je Trimejsa i Roskoa, a zatim i Kolijera. Sva trojica njegovih pajtaša izgledali su isto toliko zabrinuti kao i on, ali i isto toliko spremni da nešto preduzmu.

To je bilo baš ono čega se Bredli pribojavao i da bi sprečio neki njihov nepromišljeni postupak, doviknuo im je sa vrha stepeništa. — Ostani miran, Tjube! I vi ostali! Evo me, silazim dole. Ne pokušavajte ništa i čekajte da vam ja sve objasnim.

Holidej je digao obrvu i ispod oka pogledao Bredlija, a zatim se masio rukom za času i završio svoje piće. Zatim se okrenuo Daliu i njegovim prijateljima i osmehnulo se na njih krajnikom usana sa naglašenim samopouzdanjem, tako da se taj osmeh mogao smatrati kao znak upozorenja.

— Neka davo nosi tvoje naredbe, Bredli — grmnuo je Tjub Dali. — Nemam nameru da jednim skrštenih ruku i da čekam da me neka smrdljiva protava šaše u zatvor. Ne, Tjub Dali zna bolje da rešava svoju sudbinu.

— I ja takođe — pridružili su mu se u horu Trimen i Rosko. I oni su već stajali na nogama uzmičući stopu po stopu od stola. Kolijer se samo neprimetno pomakao, i to tek toliko da levu ruku približio futronu za revolver koja mu je visila na levom bedru. Sve je mirisalo na blizak neizbežan obračun.

Sem Bredli je izustio glasnu kletvu i pohitao niz stepenice, ali do tada je i Tom Harli već bio ušao u salun. Njegov pogled počivao je kao prikovan za Tjuba Dalija koji je pružio zdravu ruku ispred sebe da bi se zaštitio od Trimena koji je, idući unazad, naleteo na njega. Harijeve ruke počivale su spuštene pored tela i na njegovom licu lebdeo je zadovoljan osmeh, ali svima prisutnima bilo je jasno da je to osvetnički zadovoljan osmeh i da je to izraz onih osećanja koja je mlađi čovek gajio prema ljudima što su ga pretukli.

Dok Holidej je pokušao da smiri igru. — Uzdržite se, Tome, ovo moramo sprovesti po zakonu!

U tom momentu Tjub Dali je pukao. Da li zbog bolova u ruci koja je dugo trpeo ili zbog neodoljivog Holidejevog pouzdanja, nervi

glavnog Bredlijevog plaćenog nasinika su popustili i ruka mu je poletela ka ulsci revolvera. Iako nasinik i ubojica, on se ipak pokazao kao hrabar čovek. Trimen se, međutim, pred smrtnom opasnošću pokazao kao kusavica i okrenuvši leđa, jurnuo je prema vratima samo korak ispred Roskoa koji je istovremeno kad i Trimen zaključio da je probitačnije pobeći nego suočiti se sa tim vraškim Torpom, čiju je brzinu potezanja revolvera upoznao samo nekoliko dana ranije. Najmanje uplašen od sve četvorice, Kolijer je odjednom skočio i prevrnuo sto na bok. Dok je skačući iza stola potražio zaklon, a u ruci mu je blesnuo revolver.

Tom Harli je potegao revolver i Holidej je čuo kad je Sem Bredli trčeći niz stepenice doviknuo svojim ljudima da su budale. No, za njegovu intervenciju bilo je kasno. Tek tada je Dok Holidej učinio presudan potez, iza kojeg više nije bilo povratka, i u njegovoj ruci našao se „kolt“ sa drškom od slonovače. Leđima okrenut šanku doviknuo je reskim glasom koji je odjeknuo salunom kao pucanj biča.

— Stanite svi! Pokušali ste da nešto izvedete i nije vam uspelo. Nemojte sada praviti još veću glupost time što ćete ludo izginuti.

Tjub Dali se okrenuo prema Holideju zverski iskaženih zuba kroz koje je iz njegovog grla dopiralo besno šištanje nalik na siktanje zmiye zvečarke. Zatim je njegov revolver planuo. Tane se zarilo u šank pored Holidejevog kuka, a ovaj je odmah uzvratio vatru. Kuršum iz njegovog „kolta“ pogodio je Tjuba tačno u čelo i odbacio ga nazad. Tjub se zavrteo oko sebe i pao na pod.

Do tog momenta Trimen je stigao

do zadnjih vrata, ali na njegovu nesreću ona su bila zaključana. On je grčevito vrteo jabuku kvake dok mu se niz lice sliivao potok hladnog znoja. Izbezumljen od očajanja okrenuo se i potegao revolver. U tom trenutku Rosko ga je stigao i u želji da prvi pobegne odgurnuo svog saučesnika u stranu. Metak iz Dukovog revolvera namenjen Trimenu pogodio je Roskoa u grudi i bacio ga svom težinom na vrata. Nekoliko kratkih sekundi Rosko je ostao da visi noktima zakačen za hrapavo drvo pre nego što je mlitavo kliznuo i kljokao se na podlicem okrenut zemlji.

Kolijer je izvurio iz zaklona i nanišanio na Doka, ali ga je metak iz Dokovog pištolja našao i poslao na pod pored Roskoa. Pre nego što je dodirnuo pod, Kolijer je bio mrtav.

Videvši šta se u tren oka desilo, Trimen se okrenuo i bacio revolver uvis. Sa rukama dignutim iznad glave povikao je.

— Stanite! Sve ću priznati!

Trimenove reči doprle su do Sama Bredlija koji je zverski sevnuo očima i nanišnivši na svog plaćenika, ispalio na njega tri metka. Pogođen u grudi Trimen se zgrčio i pao na pod ne izgovorivši više ni reč.

Sa revolverom koji se još pušio u njegovoj ruci, Sem Bredli je stajao u oblaku barutnog dima. Pogledom je šarao u svim pravcima sve dok mu se oko nije zadržalo na Holideju. Paničnim glasom doviknuo je Doku. — Ne možete ništa dokazati protiv mene, mister.

— Imam dovoljno dokaza, Bredli. Bacite revolver.

— Idite do đavola!

Ben Kasidi je izašao iza šanka gde se bio zaklonio i naperio revol-

ver na Bredlija. — Vaši ljudi su vas izdali, Bredli — rekao je Kasidi. — Kako sada stvari stoje, biće vam suđeno za pijačku i ništa više. U suprotnom, ako se ne predate, izgubice glavu odmah, na licu mesta.

Leptir vrata su se naglo otvorila i u odažu je hrupio Bid Bredli. Obuhvativši scenu, shvatio je odmah šta se događa i mašio se revolvera kada je iza njega iskočio Tom Harli i zadao mu strahovit levi kroše koji je šerifa pogodio u vrh brade. Videvši da je njegov brat izbačen iz stroja, Sem Bredli je opalio na Harlija. Metak je pogodio Harlija visoko u grudi i odbacio ga nazad kroz leptir vrata gde je, teturajući kao pijan, pao na drveni trotoar.

Nešto dalje u glavnoj ulici Beti Entri je uspela da se otme od Artura Krostera i otrči ulicom prema njemu. Mada ozbiljno ranjen, Harli je uspeo da ustane na noge i odgurnuvši je u stranu, jurnuo je u salun kao razjareni bik. Stigao je u pravi čas da vidi Bida Bredlija kako se diže sa poda, držeći se još uvek za vilicu, dok je njegov brat Sem tog istog trenutka pao izrešetan kuršumima Bena Kasidija i njegovog kauboja Long Hersta.

U salunu je odjednom zavladała grobna tišina. Posle grmljavine hitaca i paklene graje pomešanih jauka i psovki, ta tišina se Holideju činila najdubljom tišinom koju je poslednjih meseci doživeo. Osvrnuo se oko sebe na mrtve ljude opružene po podu saluna i počeo se pitati da li je moglo biti drukčije. Znao je da nije moglo. Sem Bredli se ne bi predao bez borbe, isto tako kao što ne bi dobrovoljno ispustio iz šaka krupan zalogaj koji je šćepao. Možda je već dosta dugo naslućivao da

će biti izigran i uhvaćen. Holidej se okrenuo Benu Kasidiju i dvojica novih poznanika pogledali su ozbiljno jedan drugoga, obojica svesni toga da ni jedan od njih, ni Holidej ni Kasidi, ne uživa u tome što je prolivena ljudska krv. Ali, sa Long Herstom je bilo drukčije. On je zadovoljnog lica išao prostorijom od jednog do drugog leša i zagledao ih kao da prvi put vidi nešto slično. Tom Harli, koji je do tada stajao na ulazu i pridržavao se za leptir vrata, sklonio se u stranu da bi propustio Beti Entri da uđe unutra.

Ušavši u ođaju, Beti je zastala, a pored nje je zastao i Artur Krofter koji je pratio. Bila je bleđa u licu. Dugo vremena je netremice posmatrala mrtvog Sema Bredlija. A onda je, zagnjurivši lice u šake, glasno začecala i istrčala iz saluna.

Krofter je pogledao Doka Holideja. — Šta ćemo sa njom, mister Ho... Torpe?

Holidej je slegnuo ramenima i pokretom ruke pokazao na mrtve opružene na podu. — Nije li ovo dovoljno za pljačku pošiljke novca? Želite li još neku strožu kaznu?

Krofter se najpre namršti, ali je posle nekoliko sekundi klimnuo glavom u znak da prihvata Holidejevu sugestiju.

Zakoračivši preko tela Sema Bredlija, Long Herst je povikao. — Hej čekajte malo, znači li to da je ona bila u dosluhu sa Bredlijem? Da li ga je ona obavestila o onome što nije smela da kaže?

— To nikada nećemo sigurno znati — rekao je Krofter.

— A pošto nismo i nećemo biti sigurni — umešao se Ben Kasidi — niko od nas nema prava da je optuži.

Dok Holidej je prešao preko ođaje i izašao kroz leptir vrata. Pogledavši gore i dole glavnom ulicom, odjednom je zaključio da ga u tom gradu više ništa ne interesuje. Nije znao šta će od tada pa na dalje Tom Harli učiniti, ali je naslućivao da će se Artur Krofter ubuduće ograničiti samo na transport stoke, a da će pošiljke novca prepustiti ljudima koji znaju kako se taj posao radi. Naslućivao je, takođe, da će Ben Kasidi odlučno insistirati na tome. No, ni jedno, ni drugo, ni treće, niti bilo šta u tom gradu nije ga se ticalo i nije vredelo da zbog toga lupa glavu. Isto tako kao što je maločas odjednom zaključio da ga u tom gradu ništa više ne interesuje, oselio je sada potrebu da ode odatle u neki drugi grad gde će naići na druge probleme i druge ljude, ne mnogo drukčije od ovih koje je ovde sreo, ali bar manje ogoljene u njihovim slabostima. Zanimljivo tim mislima hodao je trotoarom ne gledajući lica ljudi koji su ga s poštovanjem pozdravljali. Stigavši do pansiona u kojem je stanovao, rešio je da odmah izmiri svoja dugovanja i naplatila potraživanja, te da tako bude spreman da otputuje prvom dilžansom. Po redu vožnje to je trebalo da bude sutra ili najkasnije prekosutra. Kuda će poći, to još nije znao.

Nešto kasnije, kada se sunce blizilo horizontu, Holidej je sa prozora svoje sobe posmatrao glavnu ulicu i puteve koji su se dalje nastavljali prema Istoku i Zapadu. Nekoliko časova posle obračuna u salunu, slika odigranih događaja našla je svoj odraz u njegovim osećanjima, konačno oformljenim u umereno zadovoljstvo. Kada se sve

zbroji i sračuna, nije imao razloga da bude nezadovoljan. Zadatak koji se slučajno postavio pred njega sa uspehom je završio i Pravda, koju su nesvesni, lakomi ljudi stalno gurali u zapećak, ipak je trijumfovala. Istina, kada ode iz Twin Piksa, iza njega će ostati četiri sveža groba; ali on za to nije krivio sebe. Akteri drame su sami izabrali smrt, a ne predaju, iako su za ovo drugo imali šansu. Tu je, zatim, bio i Tom Harli koji je, računajući plus i minus, najgore prošao. Stekao je veliko iskustvo, što se moglo računati kao dobitak, ali je zato izgubio sve što je mukotrpnim petogodišnjim radom stekao i što ga je najteže pogađalo, voljenu ženu. U njegovom mladom srcu taj gubitak ostaviće nesaglediv ožiljak. Ali, čije srce je bez ožiljaka? Ni Harli nije mogao izbeći razočaranje koja život neminovno donosi.

Još neko je kao Holidej imao osećaj završenog posla: Ben Kasidi i njegovi ljudi, koji su se spremali da pođu kući pošto su ponovo utovarili stoku u voz i počastili se viskijem. Transport stoke nastaviće se kao i do tada, a opljačkani novac, nađen u Bredlijevoj sobi, biće vraćen rudarskoj kompaniji. Šta će uraditi Beti Entri, Holideja nije nimalo zanimalo. Bilo je na Zapadu dosta gradova u kojima je mogla početi nov život, baš kao što je i za njega bilo dosta novih gradova i puteva. Pomisao na nju i pak je u njemu probudila sažaljenje. Sa nešto više strpljenja i vere u život mogla je doživeti i bolje dane. Ovako, moraće da plati svoje zablude i izvesno vreme biće usamljena, drvo bez korena. No i tako, bila je u boljem položaju od njega samog: bar nije

morala bežati od lovaca na slavu.

Sišao je u glavnu ulicu sa ciljem da se raspita o dolasku dilijanase i tamo pred zatvorom ugledao Artura Kroftera sa velikom gomilom sveta. Na malom trgu bilo je okupljeno skoro pola grada. Ugledavši ga, Krofter mu je prišao i sa zadovoljnim osmehom na licu rekao.

— Mislim da ćete vi najbolje znati šta da se radi, mister Holideje.

— U čemu je stvar — zapitao je Dok slućeci da se tolika gomila naroda nije okupila zbog neke sitnice.

— Gradani su vam zahvalni što ste grad očistili od korova, a da ne govorimo o meni, kome ste spasli čitav imetak. Raspravljali smo o tome kako da nagradimo vaše zasluge.

— Nemojte misliti o tome. Ja sam sasvim zadovoljan honorarom koji sam dobio od vaše železnice. Uz nagradu za vraćanje opljačkanog novca, to je sasvim dovoljno.

— Da, ali ljudi žele da vam iskažu posebnu čast. Predložili su da vam ponudimo mesto šerifa. Neko je rekao da bi bilo idealno kada bi smo za šerifa mogli dobiti Eda Krejtana, Džefri Kuka ili Vajata Erpa, ali da će i Blejk Torp biti sasvim dobar. Već sam bio zaustio da im kažem ko ste vi i da takozvani „Blejk Torp“ nije ništa lošiji izbor od onih koje su pomenuli, ali sam se uzdržao dok od vas ne dobijem dopuštenje. Šta kažete na to?

Dok ga je netremice gledao ne skrivajući svoje negodovanje, ali i zadovoljstvo. — Ni govora o tome. Pre svega, želim da ostanem nepoznat, a drugo, vi znate da Dok Holidej ne ostaje dugo na jednom mestu. Uz svu zahvalnost, moram da dobijem ponuđenu počest.

Krofter se snužio. — Šteta. Leslie

Kevendiš se spremio da napiše članak za lokalnu „Nedeljnu Trubu“. Lepo bi zvučalo da pokrajina sazna ko je i kako likvidirao bandu u Twin Piksu. Doprinelo bi to ugledu grada i privuklo nove ljude. A vama bi koristilo.

— Ne, varate se. To bi privuklo i revolveraše, usijane glave kojima je stalo da se ogledaju sa mnom. Najbolju uslugu ćete mi učiniti ako ovaj događaj što pre padne u zaborav.

Holidej je bacio pogled do Toma Harlija koji je tog trenutka izašao iz saluna i umorno se popeo u sedlo.

— Ako već hoćete da učinite nešto za mene, onda pružite Harliju šansu da se ponovo podigne. Dajte mu neki dobar savet i pružite mu finansijsku podršku. On je za hvatanje bande čak zaslužniji od mene.

— To je već urađeno. On od danas radi za Kasidija. Kao nadzornik ranča — rekao je Krofter.

— Fino — složio se Dok. Bilo mu je zaista drago da Harli dobije šansu za nov start. Mahnuo je rukom Krofteru i pošao dalje ulicom, ali pre nego što je stigao do poslovnice Vels Fargo kompanije, sustigao ga je Tom Harli. Zategnuvši vodice, Harli se zaustavio da ga pozdravi i Dok ga je dočekao slabim smeškom.

Ali, Tom Harli mu nije uzvratio osmehom. Izgledao je ozbiljan čak možda tužan. Dok je odmah dokučio razlog. Na putu izvan grada, zakrčljena oblakom prašine koji je iza sebe ostavljala Kasidijeva grupa, kretala su se mala jednoprežna kola. U njima je sedela Beti Entri, a njena duga plava kosa leljula je na povetarcu i skrivala joj vrat i ramena.

— Pogrešila je — rekao je Dok. — Možda joj ova lekcija bila potrebna.

Harli ga je pogledao nabranog čela. — Posle svega što se desilo, mister Torpe, mislite li da bi trebalo da zaboravim šta je učinila?

— Da, ako je volite — potvrdio je Dok.

Harli ga je pogledao i poterao konja u galop. Posle nekoliko minuta stigao je kola i nastavio da jaše pored njih. Nešto kasnije kola i konjanik su nestali u daljini.

*

Kada je sutradan dilažansa pošla iz Tvi Piksa, Holidej je sedeo u kolima udobno zavaljen na mekano sedišta. Dilažansa je putovala na Zapad, ali on nije stremio nekom posebnom odredištu. Razmišljao je o proteklim danima i o onome što ga očekuje na kraju tog puta. Nije bio mnogo optimistički raspoložen. Oko sebe i pred sobom video je prazninu i usamljenost kojima nije znao pravi uzrok. A onda mu je puklo pred očima. Bio je ipak razočaran! Da je Beti Entri bila drukčija, možda bi odlazak iz Twin Piksa bio manje jalov. Ovako je ostala samo nada da će Beti opet postati ono što je bila pre nego što je život razorio i da će na kraju usrećiti nekog drugog čoveka. Za nju je ipak bilo nade... Za nju i Toma Harlija. A možda i za njega, na nekom drugom mestu. Verovao je da sreća dolazi onda kada joj se čovek najmanje nada.

Pogledao je kroz prozor prema brdima iza kojih su se nalazila nova mesta i novi ljudi. U jednom od tih gradova možda će naći ono što je tražio.

K r a j

čitajte sledeći broj
DOKA HOLIDEJA

BROJ 162

izlazi 7. novembra 1984.

IZDAJE I ŠTAMPA NIŠRO FORUM OOUR MARKETPRINT, 21000 NOV! SAD V. MIŠIĆA 1.